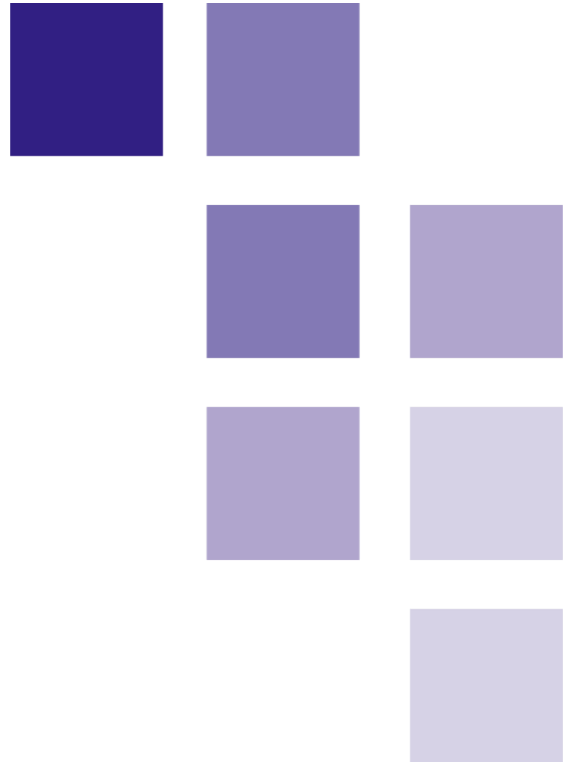

TILINPÄÄTÖS 2024 JA TOIMINTAKERTOMUS

Aluehallitus 25.3.2025 § 70

Aluevaltuusto § x

Vantaan ja Keravan
hyvinvointialue

1	TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1	Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....	1
1.1.2	Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	4
1.1.3	Olennotiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa.....	7
1.1.4	Hyvinvointialueen henkilöstö	12
1.1.5	Ympäristöasiat.....	17
1.1.6	Muut ei-taloudelliset asiat	17
1.1.7	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	19
1.1.8	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....	20
1.1.9	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	20
1.1.10	Laatu ja turvallisuus.....	24
1.1.11	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	26
1.2	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	28
1.2.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	28
1.2.2	Toiminnan rahoitus	32
1.3	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	34
1.4	KOKONAISTULOT JA KOKONAISMENOT	40
1.5	HYVINVOINTIALUEKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	42
1.5.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	42
1.5.2	Konsernin toiminnan ohjaus.....	44
1.5.3	Olennotiset konsernia koskevat tapahtumat.....	44
1.5.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	44
1.5.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	44
1.5.6	Konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot ja tunnusluvut.....	45
1.5.7	Tilikauden tuloksen käsittely	49
1.5.8	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	50
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	52
2.1	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	52
2.2	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	53
2.2.1	Käyttötalouden toteutuminen	56

2.2.1.1	Hyvinvointialueen johto ja konsernipalvelujen toimiala	56
2.2.1.2	Erikoissairaanhoido.....	65
2.2.1.3	Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala.....	66
2.2.1.4	Vanhusten palvelujen toimiala	74
2.2.1.5	Terveydenhuollon palvelujen toimiala	81
2.2.1.6	Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimiala.....	87
2.2.1.7	Keski-Uudenmaan pelastuslaitos.....	94
2.2.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	99
2.2.3	Investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteutuminen	100
2.2.4	Lainanottovaltuuden käyttö investointien rahoittamiseen	101
2.2.5	Rahoitusosan toteutuminen.....	104
2.2.6.	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	105
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	106
3.1	TULOSLASKELMA.....	106
3.2	RAHOITUSLASKELMA	107
3.3	TASE	108
3.4	KONSERNILASKELMAT	110
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	114
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	114
4.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	118
4.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	121
4.4	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	127
4.5	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	129
5	LUETTELOT JA SELVITYKSET	131
5.1	KÄYTETTY KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	131
5.2	LUETTELO TOSITELAJEISTA.....	132
5.3	TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	133
6	TILIVELVOLLISET 2024	135
7	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	137
	LIITE 1. Sitovien tavoitteiden raportointi.....	138
	Sitovat tavoitteet 2024	138

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toinen toimintavuosi osoitti, että VAKEn aluevaltuuston päättämä strategia on ollut oikea. Aluevaltuusto päätti muutosjohtamisen painopisteiksi palvelujen saatavuuden parantamisen ja henkilöstötilanteen korjaamisen; molemmissa saavutettiin onnistumisia vuonna 2024. Strategiamme ytimessä on VAKEn missio: Järjestämme alueen sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut asiakaslähtöisesti ja vaikuttavasti. Tämä tarkoittaa, että vahvistamme peruspalveluita ja tarjoamme asukkaille yksilöllisiin tarpeisiin sovitettun palvelukokonaisuuden.

Toinen toimintavuosi käynnistyi taloudellisesti haastavassa tilanteessa. Olimme tuottaneet ensimmäisenä vuotena alijäämää noin 100 miljoonaa euroa eli enemmän kuin alueen käynnistymisen yhteydessä suunnittelimme. Talousarvio 2024 laadittiin realistiselta pohjalta edelleen alijäämäiseksi noin 100 miljoonaa. Lakisääteisten palvelujen turvaaminen on edellyttänyt alijäämäisiä talousarvioita kahtena ensimmäisenä toimintavuotena. Talouden hallinnan toimenpiteet, uudistusohjelman toimeenpanossa onnistuminen ja vuoden puolivälissä tehdyn talouden väliarvioinnin perusteella käynnistetty säästöohjelma alensivat menotasoja, ja hyvinvointialueen vuoden 2024 lopullinen alijäämä saatiin pieneneväksi noin 50 miljoonaa, eli puolittumaan.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen taloudellinen tilannekuva on muuttunut valoisammaksi. Hyvinvointialueelle kunnista siirtyneen rahoituksen puutteet laimenevat vuosien mitaan, kun siirrytään tarveperusteiseen rahoitukseen. Vaikka tarveperusteinen rahoitusmalli ei riittävästi vastaa Vantaan ja Keravan alueen asukkaiden palvelutarpeita etenkin sosiaalihuollon palvelujen osalta, korjautuu VAKEn rahoitustaso seuraavina vuosina, koska alueemme kasvaa, mikä näkyy rahoituksessa ja mahdollistaa palvelutason ylläpitämisen ja parantamisen. Rahoitusmalli perustuu suurelta osin diagnoosien ja suoritteiden kirjauksiin, joiden tallentumisessa ja siirtymisessä Terveystietokeskuksen ja hyvinvoinnin laitoksen tietokantoihin on alueemme osalta ollut järjestelmätekniisiä haasteita, ja nämäkin on saatu korjattua.

Hyvinvointialue on olemassa asukkaitaan varten. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue jatkoi vuoden 2024 aikana palvelujen uudistamista alueen asukkaiden tarpeita kuunnellen ja niihin vastaten. VAKE pystyi parantamaan sairaanhoidon hoitoketjuja ja tuottavuutta niin, ettei HUSin ylikäyttömaksuja syntynyt juurikaan. Puhuttiin ”VAKEn ihmeestä”. Hoivaan odottajien satojen ikäihmisten jonot saatiin purettua ja lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi pääsy mielenterveyttä tukeviin palveluihin parani. Lastensuojelulle AVIn uhkaama sakko ei realisoitunut, vaan VAKE sai lastensuojeluun riittävän lakisääteisen määrän sosiaalityöntekijöitä. Kaikki toimialat paransivat osaltaan palvelujen laatua ja kustannusvaikuttavuutta. Palvelujen järjestämistapoja selvitettiin tuotantotapa-analyysien avulla ja toimenpiteitä tehtiin.

Vantaan ja Keravan aluevaltuusto hyväksyi 29.4.2024 uudistusohjelman 2023–2030, joka sisältää 2 %:n vuosittaisen tuottavuustavoitteen suhteessa palvelutarpeen kasvuun sekä noin 300 miljoonan euron tuottavuustoimet vuosikymmenen loppuun mennessä. Vuoden 2024 talousarvioon sisällytettiin 16 milj. euron tuottavuustoimet. Vuoden 2024 lopulla yli 160 toimenpiteestä lähes 60 % oli etenemässä suunnitellusti, ja noin 15 %:ssa toimenpiteistä tunnistettiin haasteita niiden etenemisessä. Vuoden 2024 osalta uudistusohjelmalla asetetut taloudelliset tavoitteet siis saavutettiin.

Toisen osavuosikatsauksen yhteydessä talouden hallinnan tilannekuva näytti osin epätydyttävältä ja hyvinvointialueen alijäämä oli kasvamassa valtuuston päättämästä talousarviosta. Aluehallitus hyväksyi 16.9.2024 säästöohjelman loppuvuodelle 2024. Säästöohjelmalla tavoiteltiin sekä kertaluonteisia säästöjä että uudistusohjelman toimeenpanon nopeuttamista. Molemmissa onnistuttiin, ja ohjelman kustannuksia hillitsevä tavoiteltu vaikutus, noin 13 miljoonaa, saavutettiin.

Ensimmäisenä hyvinvointialueena VAKE käytti rahoituslain 11 § mukaista oikeuttaan hakea valtiolta lisärahoitusta riittävien peruspalvelujen turvaamiseen (ah 14.5.2024). Lisärahoitus-hakemus toimitettiin valtiolle päättäjien huolellisen harkinnan jälkeen. VAKE perusteli lisärahoituksen tarpeen alueen erityispiirteillä, kaupungeista siirtyneen rahoituksen puutteilla ja sillä, että sosiaalihuollon tarveperusteinen rahoituksen määräytyminen ei ota riittävästi ja oikeudenmukaisesti huomioon esimerkiksi lastensuojelun tarpeita. Valtioneuvosto hylkäsi hakemuksen päätöksellään 3.10.2024. Ministeriö asetti 3.6.2024 valmisteluryhmän käsittelemään hakemusta ja valmistelemaan sitä koskevaa päätösesitystä. Ryhmä kokoontui 14 kertaa kesä-syyskuussa. Valmisteluryhmässä ei saavutettu yhteisymmärrystä lisärahoituksen tarpeesta. VAKEn perustelut lisärahoitustarpeelle hylättiin; valtioneuvoston mukaan VAKE ei ole osoittanut, että rahoituksen taso vaarantaisi riittävien perustuslain tai perusoikeuksien mukaisten palvelujen järjestämisen, ja näin hyväksyi sen, että ensimmäiset vuodet tuottivat alijäämää.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kahden ensimmäisen vuoden alijäämien takia vuoden 2024 lopulla käynnistyi valtioneuvoston muutostukihanke, johon Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on osallistunut. Alueille vapaaehtoisen muutostuen tavoitteena on tukea hyvinvointialueen kestävää talouden ja toiminnan suunnittelua, uudistumiskykyä ja sopeutustoitteiden päätöksentekoa; muutostukikeskustelut käydään tammi-maaliskuussa 2025.

Valtioneuvoston ja VAKEn välisessä vuosittaisessa hyvinvointialueneuvottelussa 29.11.2024 vahvistui yhteinen tilannekuva: VAKEn muutosjohtamisen vauhtiin luotettiin. Toimenpidesuosituksissa aluetta kehoitettiin jatkamaan uudistusohjelman toimenpiteiden toimeenpanoa ja varmistamaan niiden kustannusvaikutusten toteutuminen.

Henkilöstötilanne parani vuonna 2024. Avoimiin virkoihin ja tehtäviin oli aikaisempaa enemmän päteviä hakijoita. Vuokratyövoiman käytöstä pystyttiin suurelta osin luopumaan. Kilpailu henkilöstöstä jatkuu, niin myös toimenpiteemme henkilöstön työhyvinvoinnin ja työolosuhdeiden parantamiseksi.

Uudenmaan erillisratkaisun perusteella Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asukkaiden vaativan erikoissairaanhoidon järjestää HUS-yhtymä. Erikoissairaanhoidon palvelujen saatavuus pysyi edellisvuoden tasolla, ja HUSin kanssa tehtävä yhteistyö, hoitoketjujen yhteinen

ohjaus ja yhtymän omistajaohjaus saavuttivat pääosin asetetut tavoitteet. Etenkin talouden ohjaus parani. Uudenmaan erillISRatkaisun toimivuudesta saatiin näyttöä, ja erikoissairaanhoidon menot kasvoivat täällä valtakunnallisesti hyvin maltillisesti. Etelä-Suomen yhteistyöalueen YTA-sopimus saatiin valmiiksi keväällä 2024.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toinen toimintavuosi rakensi VAKeA suunnitellusti ja onnistuneesti. Päätöksentekijämme, aluevaltuusto, aluehallitus ja muut toimielimet ohjasivat palveluorganisaatiota määrätietoisesti. Siirryimme kohti rohkean uudistumisen vuosia. Ammattitaitoisen henkilöstömme ja kumppaneittemme kanssa pystymme vastaamaan alueen asukkaiden tarpeisiin mottomme mukaisesti: Autamme, hoidamme, pelastamme.

Timo Aronkytö

Vantaan ja Keravan hyvinvointialuejohtaja

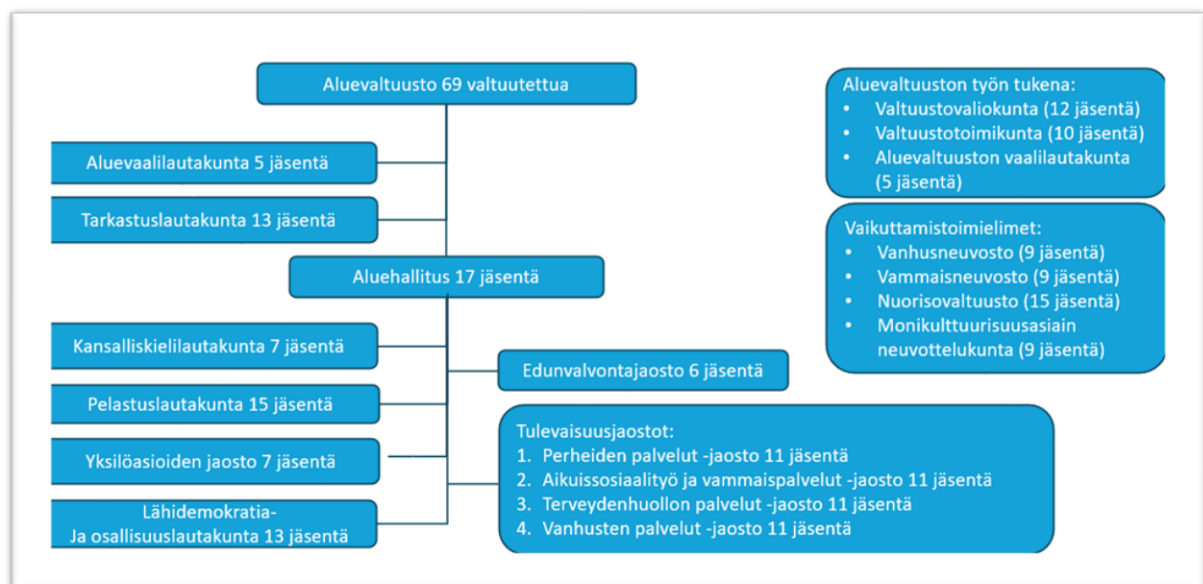
1.1.2 Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa hyvinvointialueella käyttää aluevaaleissa 23.1.2022 valittu aluevaltuusto.

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa. Hyvinvointialueesta annetun lain mukaisesti aluevaltuusto päättää muun muassa hyvinvointialuestrategiasta, hyvinvointialueen hallintosäännöstä sekä hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Lisäksi aluevaltuusto asettaa aluehallituksen ja hyvinvointialueen muut toimielimet sekä valitsee hyvinvointialuejohtajan.

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta, ja hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimielinorganisaatio valtuustokaudelle 2022–2025 vahvistettiin aluevaltuuston ensimmäisessä kokouksessa 8.2.2022. Vuonna 2024 toimielinorganisaatio oli kuvan yksi (1) mukainen.

Kuva 1. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimielinorganisaatio vuonna 2024

Vuoden 2024 aikana aluevaltuusto piti 6 kokousta ja aluehallitus 14 kokousta. Aluehallituksen esittelijänä on toiminut hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö.

Aluehallituksen kokoonpano:

Puheenjohtaja Maarit Raja-Aho (kok.), varajäsen Sirpa Peura (kok.)

1. varapuheenjohtaja Olga Gilbert (vihr.), varajäsen Reija Friman (vihr.) *

*(*12.6.2023 alkaen, varajäsen Laura Tulikorpi ajalla 6.2.2023-12.6.2023 ja ajalla 1.3.2022-6.2.2023 Kirsi Kanerva-Poranen)*

2. varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri (ps.), varajäsen Suvi Karhu (ps)

Jäsen Antero Eerola (vas.), varajäsen Gashaw Bibani (vas.)

Jäsen Eva Tawasoli (vihr.), varajäsen Timo Juurikkala (vihr.)

Jäsen Jari Sainio (sd.), varajäsen Jouko Lindtman (sd.)

Jäsen Jukka Hako (sd.), varajäsen Muktar Osman (sd.)

Jäsen Sami Kanerva (kok.)*, varajäsen Harri Koski (kok.)

*(*12.12.2023 alkaen, varsinainen jäsen Anssi Aura ajalla 6.2.2023-12.12.2023 ja ajalla 1.3.2022-6.2.2023 Jüri Linros)*

Jäsen Lauri Kaira (kok.), varajäsen Oskari Iivarinen (kok.)*

*(*6.2.2023 alkaen, varajäsen Anssi Aura ajalla 1.3.2022-6.2.2023)*

Jäsen Marja Ahava (kok.), varajäsen Anitta Orpana (kok.)

Jäsen Nina Korventaival (sd.), varajäsen Sini Syrjäläinen (sd.)

Jäsen Marjo Vacker (liik.) *, varajäsen Tuire Aikio (liik.) *

*(*1.11.2023 alkaen, sitä ennen varsinainen jäsen Pirjo Luukkala (kesk.) ja varajäsen Marjo Vacker (liik.))*

Jäsen Pirkko Letto (sd.), varajäsen Eeva Roos (sd.)

Jäsen Riitta Särkelä (sd.), varajäsen Tuija Haapalainen (sd.)

Jäsen Markku Pyykkölä (kok.)*, varajäsen Otso Kivimäki (kok.)

*(*11.9.2023 alkaen, varsinainen jäsen Sakari Rokkanen ajalla 1.3.2022-11.9.2023)*

Jäsen Teemu Purojärvi (ps.), varajäsen Jouni Tirkkonen (ps.)

Jäsen Terhi Enjala (kok.), varajäsen Anniina Pylsy (kok.)*

*(*11.9.2023 alkaen, varajäsen Matilda Hoviniemi ajalla 1.3.2022-11.9.2023)*

Aluevaltuuston kokoonpano:

Puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä (sd.)

1. varapuheenjohtaja Paula Lehmuskallio (kok.)

2. varapuheenjohtaja Anne Karjalainen (sd.)

Sari Multala (kok.) (5.3.2024 asti, 5.3.2024 lukien
Oskari Iivarinen)

Maarit Raja-Aho (kok.)

Olga Gilbert (vihr.)

Mika Niikko (ps.)

Kimmo Kiljunen (sd.)

Jüri Linros (kok.)

Jussi Saramo (vas.)

Sakari Rokkanen (kok.)

Eva Tawasoli (vihr.)

Erika Veltheim (ps.)

(11.9.2023 asti, 11.9.2023 lukien Toni Eskelinen)

Pirkko Letto (sd.)

Marja Ahava (kok.)

Mika Kasonen (kok.)

Ulla Kaukola (sd.)

Pirjo Luukkala (kesk.)

Laura Tulikorpi (vihr.)

Pia Lohikoski (vas.)

Nina Nummela (liik.)

Kai-Ari Lundell (ps.)

Riitta Särkelä (sd.)

Tiina Tuomela (kd.)

Sami Kanerva (kok.)

Säde Tahvanainen (sd.)

Reija Friman (vihr.)

Anitta Orpana (kok.)

Tuukka Saimen (ps.)

Ida Tamminen (sd.)

Lauri Kaira (kok.)

Funda Demiri (vas.)

Heli Hakala (kok.)

Tarja Eklund (sd.)

Siru Kauppinen (vihr.)

Patrik Karlsson (r.)

Tanja Aidanjuuri (ps.)

Ulla-Maija Kopra (sd.)

Timo Laaninen (kesk.)

Terhi Enjala (kok.)

Tuire Kaimio (vihr.)

Tuija Haapalainen (sd.)

Antero Eerola (vas.)

Anniina Pylsy (kok.)

Marjo Vacker (liik.)

Suvi Karhu (ps.)

Soile Eriksson (sd.)

Satu Ek (kok.)

Jouko Jääskeläinen (kd.)

Vaula Norrena (vihr.)

Anssi Aura (kok.)

Sari Viinikainen (sd.)

Marja Suomela (kok.)

Minttu Sillanpää (vas.)

Janne Hartikainen (ps.)

Matilda Stirckinen (sd.)

Tia Seppänen (vihr.)

Hanna Holmberg-Soto (r.)

Jouko Lindtman (sd.)

Susanna Kaiju (kok.)

Inna Kallioinen (kesk.)

Teemu Purojärvi (ps.)

Jari Sainio (sd.)

Markku Pyykkölä (kok.)

Eve Rämö (vihr.)

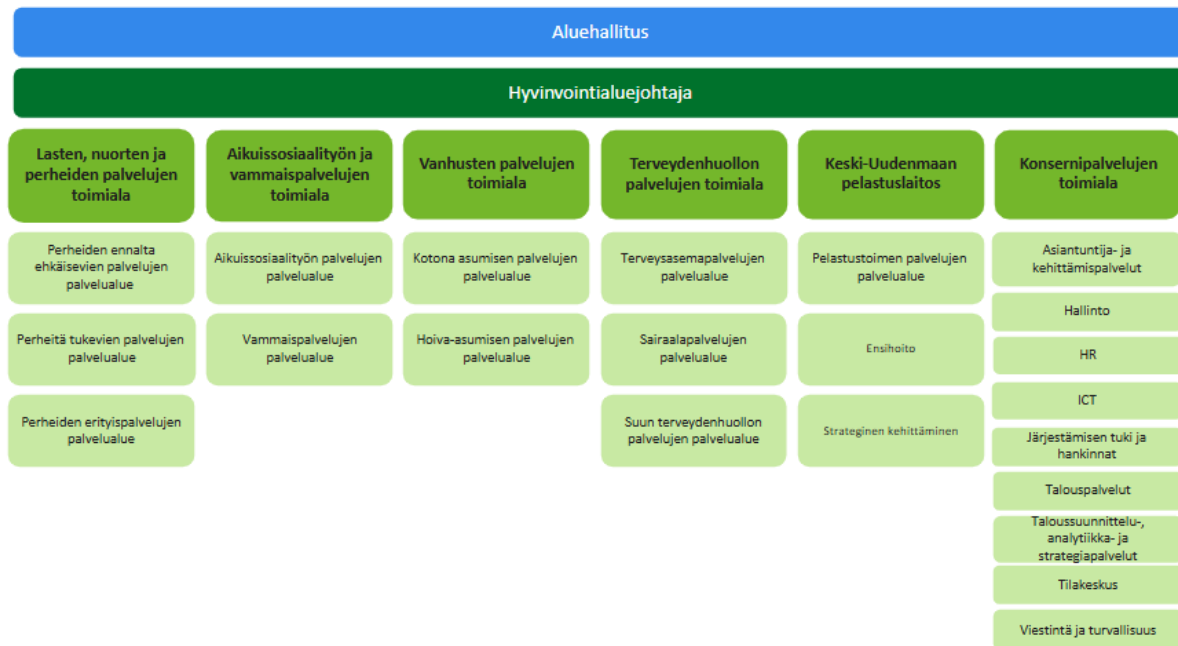
Tiina Keskimäki (vkk.)

Gashaw Kaisa Bibani (vas.)

Otso Kivimäki (kok.)

Ranbir Sodhi (sd.)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstöorganisaatio oli vuoden 2024 lopussa kuvan kaksi (2) mukainen.

Kuva 2. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstöorganisaatio vuoden 2024 lopussa

1.1.3 Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa

Väestömuutokset

Tilastokeskuksen väestöennusteen 2024 mukaan Suomen väestö vanhenee, eliniät pitenevät ja työikäisen väestön määrä vähenee, mikä vaikuttaa suoraan myös talouskasvuun. Nykyisen nettomaahanmuuton arvioidaan lykkäävän, mutta ei estävän väestöllisen huoltosuhteen nousua.

Nykyisen kehitystrendin jatkuessa Suomen väestönkasvun arvioidaan keskittyvän suurille kaupunkiseuduille. Väestönkasvu on huomattavaa etenkin Helsingin, Tampereen ja Turun seuduilla ja kasvu nojaa aiempaa vahvemmin vieraskieliseen väestöön. Koska asutus keskittyy ja kasvaa vain muutamissa keskuksissa, väestömuutosten vaikutukset kohdistuvat eri alueille erilaisilla tavoilla. Nykyisenlainen väestökehitys voimistaa alueiden erilaistumista.

Suomen väestön ikääntyminen johtuu sekä pienestä syntyvyydestä että elinajanodotteen kasvusta. Tilastokeskuksen väestöennusteen 2024 mukaan yli 65-vuotiaiden määrän odotetaan kasvavan 1,5 miljoonaan vuoteen 2040 mennessä. Tulevina vuosina myös hyvin iäkkäiden ihmisten määrä kasvaa Suomessa nopeasti.

Suomen väestön ikääntyminen johtaa erityisesti vanhenevalle väestölle suunnattujen palveluiden tarpeen lisääntymiseen. Väestön ikääntyminen kasvattaa keskimääräisiä terveys- ja hoivamenoja ja lisää julkisen talouden kestävyysvajetta eli julkisen talouden menojen ja tulojen välillä vallitsevaa pitkän aikavälin epätasapainoa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on väestöltään ja samalla palvelutarpeiltaan kasvava alue. Vuoden 2024 lopussa alueella asui yhteensä 291 155 asukasta, perustuen Vantaan kaupungin osalta kaupungin omiin tilastoihin, sekä Keravan osalta Tilastokeskuksen ennakkotietoihin. Väestö kasvoi vuoden 2024 aikana noin 5 500 asukkaalla. Väestön ennustetaan kasvavan noin 4 800 asukkaalla vuosittain vuoden 2030 loppuun mennessä, jolloin asukkaita arvioidaan olevan yli 320 244. Vuonna 2024 alueen väestöstä 75 vuotta täyttäneitä oli noin 23 000 eli noin 8 % ja alle 18-vuotiaita vuonna noin 57 000 eli noin 19,6 % alueen koko väestöstä. Muiden kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien osuus väestöstä oli Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella maan suurin, yli 25,5 % asukkaista vuonna 2023.

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan vuonna 2024 Suomen talous kohtasi haasteita, mutta myös merkkejä elpymisestä on havaittavissa. Eniten tuotantoa heikensi rakentamisen merkittävä vähentyminen ja yksityisen kulutuksen väheneminen. Suomen viennin kasvu vauhdittui, mutta odotettua hitaammin. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku paransivat kuitenkin kotitalouksien ostovoimaa ja kulutusta.

Työllisyysaste laski hieman vuonna 2024, mutta sen odotetaan kasvavan vuodesta 2025 lähtien tuotannon kasvun ja työllisyystoimien ansiosta. Julkisyhteisöjen alijäämä oli noin 3,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024, mutta sen odotetaan vähitellen supistuvan talouden elpymisen ja hallituksen toimien myötä. Julkisen sektorin ansiokehitystä vauhdittivat kunta- ja hyvinvointialueille sovitut palkkausjärjestelmien kehittämisohjelmat sekä hyvinvointialueiden palkkojen yhtenäistämiseen liittyvä sopimus.

Valtiovarainministeriön mukaan hyvinvointialueiden taloudellinen kehitys vuonna 2024 oli haasteellista. Lisäksi yleisesti julkisen talouden sopeuttamistoimet heikentävät kysyntää.

Vuoden 2024 aikana Euroopan Keskuspankki laski korkoja markkinoiden odotusten mukaisesti. Koronlaskujen vaikutus alkaa näkyä taloudessa hiljalleen ja euroalueen talouskasvun ennustetaan voimistuvan vuonna 2025. Kasvua myötävaikuttavat julkiset investoinnit, vienti sekä kulutuksen piristymisen. Ennustamisen epävarmuustekijät ovat kuitenkin kasvaneet etenkin kansainvälisen politiikan ja talouden arvaamattomuudella. Euroalueen inflaation hidastumisesta huolimatta uudet geopoliittiset kriisit voivat aiheuttaa häiriöitä toimitusketjuihin kansainvälisesti ja nostaa kustannuksia. Tämä saattaisi johtaa tilanteeseen, jossa EKP toteuttaisi koronlaskuja markkinaodotuksia maltillisemmin.

Lakimuutokset

Tilivuoden 2024 aikana päätettiin useammasta merkittävästä hyvinvointialueen järjestämisvastuun piiriin kuuluvasta lakimuutoksesta. Osa lakimuutoksista tuli voimaan vuoden 2024 aikana, mutta joillekin varattiin siirtymäaika siten, että ne tulevat voimaan vasta lähivuosien sisällä.

Sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen ja tuottamisen valvonnasta säädetään nyt yhdessä laissa (laki sosiaali- ja terveystalvelujen valvonnasta (741/2023). Tämä laki pyrkii yhtenäistämään sääntelyä ja parantamaan talvelujen laatua sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Ikääntyneen väestön toimintakykyyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista annettuun lakiin (980/2012) oltiin lisäämässä velvoite vähintään 0,7 työntekijän henkilöstömitoituksesta asiakasta kohti iäkkäiden henkilöiden tehostetun talveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon yksiköissä. Lain muutoksella oli tarkoitus pyrkiä parantamaan iäkkäiden henkilöiden talvelujen saatavuutta ja laatua. Lakimuutoksesta kuitenkin lopulta pidättäydttiin tältä ja henkilöstömitoitusta koskeva vaatimus jatkui 0,6 työntekijänä asiakasta kohti.

Uusi vammaistalvelulaki (675/2023) tuli voimaan 1.1.2025 alkaen. Uuden lain tarkoituksena on tukea osallisuutta ja yhdenvertaisuutta entistä tehokkaammin. Lain soveltamisala kattaa kaikki vammaiset henkilöt riippumatta diagnoosista ja talveluiden myöntämisperusteena on henkilön yksiöllinen tarve. Vammaistalvelulaki on tuonut mukanaan myös uusia talveluita, kuten erityisen osallisuuden tuen ja muuttaa olemassa olevien talveluiden sisältöä ja terminologiaa. Jatkossa esimerkiksi asunnonmuutostyöt tunnetaan jatkossa esteettömän asumisen tukena. Asiakkaan osallisuus korostuu talveluprosessin kaikissa vaiheissa, kun talvelutarpeen arvioinnista vastaa aina sosiaalihuollon ammattihenkilö ja päätökset pyritään tekemään toistaiseksi voimassa olevina, ellei määräaikaisuus ole asiakkaan edun mukaista. Lakiin sisältyy kolmen vuoden siirtymäaika, jonka kuluessa vanhan lain perusteella tehdyt päätökset tarkistetaan uuden lain mukaisiksi. Tämä tarkoittaa, että ennen 1.1.2025 tehdyt päätökset pysyvät voimassa niiden tarkistukseen saakka, kuitenkin enintään vuoden 2027 loppuun asti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetukseen (912/1992) ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (734/1992) hyväksyttiin 1.1.2025 voimaan tulevia muutoksia. Muutosten voimaansaattamiseksi tehtiin valmistelutyötä jo vuoden 2024 puolella.

Terveydenhuoltolakia (1326/2010) muutettiin siten, että perusterveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsyn enimmäisajat pitenevät vuoden 2025 alusta lukien (hoitotakuu). Perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa hoitotakuu on jatkossa 3 kuukautta ja suun terveydenhuollossa 6 kuukautta. Myös lääkärien ja hammaslääkäreiden sekä erikoishammaslääkäreiden jatkokäyntien toteutumisen enimmäisajat pitenevät. Muutokset eivät koske alle 23-vuotiaita.

Sosiaalihuollon ammattihenkilölakia (817/2015) muutettiin siten, että sosiaalityöntekijöiden pätevyysvaatimusten joustavoitettiin. Vuoden 2025 alusta tilapäisenä sosiaalityöntekijänä toimivien henkilöiden koulutustaustakelpoisuutta laajennettu. Uudistuksen tavoitteena on varmistaa sosiaalihuollon henkilöstön saatavuus ja talveluiden riittävyys.

Hyvinvointialuelakiin tehtiin muutamia muutoksia, joiden on tarkoitus pyrkiä parantamaan hyvinvointialueiden talouden hallintaa ja palvelujen järjestämistä.

Hyvinvointialueille otettiin käyttöön ennakkollinen talouden ohjauksen menettely. Tämä menettely voidaan käynnistää, jos hyvinvointialueen talouden tila on vaarantumassa merkittäväällä tavalla. Tavoitteena on ehkäistä talouden ongelmia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Myös hyvinvointialueen arviointimenettelyä koskevia säännöksiä tarkennettiin. Valtiovarainministeriö voi käynnistää arviointimenettelyn, jos hyvinvointialueelle on myönnetty lisärahoitusta. Arviointiryhmän tehtäviä ja raportointia koskevia säännöksiä lisättiin.

Hyvinvointialueiden rahoituslakia (617/2021) muutettiin siten, että 9 §:ään lisättiin tehtävä- ja asiakasmaksumuutosten huomioon ottamisen osalta valtion rahoitusta ja korottamista koskeva ehto. Jatkossa valtion rahoitusta korotetaan tai alennetaan 9 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvasta tehtävästä perittävän asiakasmaksun tasoon, perusteisiin tai alaan säädetyn muutoksen perusteella, jos muutoksen vaikutus rahoitukseen voidaan etukäteen arvioida ja ottaa huomioon hyvinvointialueiden rahoituksen turvaavalla tavalla. Toteutuneiden kustannusten huomioon ottamista koskevaan 10 §:ään tehtiin muutoksia, jotka on säädetty tulemaan voimaan 1.1.2026 alkaen, sillä muutos koskee vuosina 2026–2029 toteutettavia rahoituksen tarkastuksia. Toteutuneiden kustannusten huomioon ottamisen kriteereitä tarkennettiin siten, että ne perustuvat 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun varainhoitovuoden laskennallisten ja toteutuneiden kustannusten erotukseen, joka tarkistetaan 8 §:n 1 momentin mukaisesti sen varainhoitovuoden kustannustasoon, jolle tarkistus tehdään. Laskennassa huomioidaan 1 momentissa tarkoitetun varainhoitovuoden laskennallisten ja toteutuneiden kustannusten erotuksen muutos sitä edeltävään varainhoitovuoteen nähden sekä mainitussa momentissa tarkoitetulle varainhoitovuodelle tehty jälkikäteinen tarkistus. Pelastustoimen riskikertoimen 23 §:ssä määriteltyä laskentakaa- van asukasmäärän tilastointiajankohdan käyttöä tarkennettiin. Vuodesta 2024 lukien rahoitukseen lisätään yliopistosairaalalisän rahoittamiseksi laissa tarkemmin määritelty yliopistosairaalalisän osuus, joka huomioidaan siirtymätasasta määritettäessä. Rahoituslakiin lisättiin myös vuoden 2023 rahoituksen korjaamista koskeva kohta. Uudistuksilla pyrittiin vähintään nimellisesti myös parantamaan hyvinvointialueiden toiminnan tehokkuutta ja kustannustehokkuutta.

Pelastustoimen järjestämislakia (613/2021) muutettiin 1.8.2024 alkaen siten, että hyvinvointialueiden tehtäviä koskevista valtakunnallisista tavoitteista ja niihin sisältyvistä pelastustoimen järjestämiseen liittyvistä tavoitteista säädetään nyt hyvinvointialueissa. Sisäministeriö laatii vuosittain valtakunnallisen selvityksen, jossa arvioidaan pelastustoimen palvelujen toteutumista ja rahoituksen riittävyyttä. Selvityksessä hyödynnetään hyvinvointialueiden ja aluehallintovirastojen asiantuntija-arvioita. Pelastustoimen neuvottelukunnan toimikausi päättyy, kun valtioneuvosto asettaa uuden hyvinvointialueneuvottelukunnan.

Tietoturvaa koskevaa lainsäädäntöä päivitettiin 16.1.2023 voimaan tulleella NIS2-, eli Euroopan unionin kyberturvallisuusdirektiivillä. Direktiivin tavoitteena on kyberturvallisuuden yhteisen tason varmistaminen Euroopan unionin tasoisesti. Direktiivin säännökset tuli saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä 17.10.2024 mennessä ja sen soveltamisalaan kuuluviin toimiin kohdistuvia velvoitteita on tullut soveltaa kansallisesti viimeistään 18.10.2024 alkaen.

Euroopan parlamentin ja neuvoston tekoälyasetus tuli voimaan 1.8.2024. Tekoälyasetuksen tavoitteena on varmistaa, että EU:n markkinoille tuodut ja EU:ssa käytettävät tekoälyjärjestelmät ovat turvallisia ja kunnioittavat perusoikeuksia ja EU:n arvoja. Pääajatuksena on säännellä tekoälyä riskiperusteisesti. Tekoälysäädös tarjoaa tekoälyn kehittäjille ja käyttöönottajille selkeät vaatimukset ja velvoitteet, jotka koskevat tekoälyn tiettyjä käyttötarkoituksia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettu laki (703/2023) tuli voimaan 1.1.2024. Lain tarkoituksena on yhdenmukaistaa asiakastietojen käsittelyä sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä sosiaali- ja terveyspalveluita järjestettäessä ja toteutettaessa ja sen myötä kumottiin useita pirstaleisesti eri laeissa olevia asiakastietojen käsittelyä määritteleviä lainkohtia. Lakia täydentävä sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (457/2024) tuli voimaan 1.10.2024. Asetus oli päivitetty seuraaja aiemmalle käyttöoikeusasetukselle.

Tilikauden aikana solmitut merkittävimmät sopimukset

Apotti Oy

Apotti-järjestelmän osakkaat Länsi-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialue luopuivat Apotin osakkeista vuoden 2024 aikana Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto 10.6.2024 § 41 päätti Oy Apotti Ab:n omistus- ja takausjärjestelyistä, jonka jälkeen aluehallitus kokouksessaan 18.6.2024 § 125 käsitteli Oy Apotti Ab:n omistusjärjestelyt ja hyväksyi irtautumissopimuksen. Irtautumisen myötä Apotin omistajiksi jäivät HUS-yhtymä, Helsingin kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Muut sopimukset

Syyskuussa 2024 solmittiin aluehallituksen päätöksellä johdannaisyleissopimukset kolmen keskeisen rahoitustoimijan kanssa. Yleissopimukset mahdollistavat hyvinvointialueelle varsinainen johdannaissopimuksien, kuten koronvaihotosopimusten tekemisen lainasalkun suojaustarkoituksessa. Hyvinvointialue ei solminut erillisiä johdannaissopimuksia yleissopimuksen puitteissa tilikaudella 2024.

Maksuvalmiuden turvaamiseksi hyvinvointialue solmi konsernitilin luotollisuudesta tililimitisopimuksen maksuliikkeen päävälittäjäpankkina toimivan Danske Bankin kanssa. Luoton määrä on kaksikymmentämiljoonaa euroa ja sitä on mahdollista käyttää edellä mainittuun määrään saakka sopimuksessa mainituin ehdoin.

Hyvinvointialueella toteutettiin vuonna 2024 yhteensä 74 kilpailutusta hankintapalvelujen toimesta. Vuoden aikana saatiin yhteensä 572 tarjousta, joista pk-yrityksiltä 73,6 % ja suuryrityksiltä 26,4 %. Voimassa olevia hankintasopimuksia hyvinvointialueella on vuonna 2024 ollut 1668 kappaletta.

Vuoden 2024 aikana kilpailutettiin ja/tai käyttöönotettiin 27 kappaletta yli yhden miljoonan euron arvoisia hankintasopimuksia. Näistä merkittävimmät olivat vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen uusi hankinta, vammaisten erityisen vaativan asumispalvelun dynaamisen hankintamenettelyn avaus, Uudenmaan hyvinvointialueiden

yhteishankintana toteutetun, ns. UMAKU- yhteistyönä toteutettu lastensuojelun ympärivuorokautisten palvelujen dynaamisen hankinnan uusi avaus sekä työterveydenhuollon palvelujen hankinta.

ICT-järjestelmiin liittyen tehtiin vuoden 2024 aikana 38 kpl sopimuksia, jatkosopimuksia tai sopimusmuutoksia olemassa oleviin sopimuksiin. Merkittävimmät, yli yhden miljoonan euron arvoiset sopimukset olivat päätelaitteita, näyttöjä ja tietokoneita koskevan sopimuksen jatkaminen, tilannejohtamisen työkalu Virven käyttösopimus sekä laskujen välitysoperaattoripalvelua koskeva sopimus.

Eteva-kuntayhtymä purettiin sopimuksen mukaisesti vuodenvaihteessa 2022/2023. Loppuselvitysten vastuuhyvinvointialueena toimi Keski-Uudenmaan hyvinvointialue. Aluehallitus käsitteli ja hyväksyi kokouksessaan 29.4.2024 § 26 loppuselvityksen ja sopimuksen Etevan toiminnan jakamisesta. Loppuselvityksen mukaiset loppusummat suoritettiin hyvinvointialueille elokuussa 2024. Kuitenkin loppuselvityksen mukaisesta taseesta jäi vielä avoimeksi joitakin saatavia, jotka suoritettiin hyvinvointialueelle 31.12.2024 jälkeen ja käsitellään 2025 tilinpäätöksen se yhteydessä edellisten tilikausien alijäämän oikaisuna.

1.1.4 Hyvinvointialueen henkilöstö

Yleistä

Vuosi 2024 oli paljolti työnantajaorganisaation uudistamisen aikaa. Työnantajakuvaakin rakennettiin ja siitä pohjaa rekrytointimarkkinoinnille. Työnantajan toimintaohjeiden valmistelua ja uudistamista jatkettiin työnantaja- ja henkilöstöpolitiikan linjauksien osalta. Toimintavuoden aikana valmistuivat mm. osaamisen kehittämisen ja työtapaturmien tutkintaan liittyvä toimintamalli sekä monia muita henkilöstön saatavuutta, työhyvinvointia ja henkilöstöjohtamista tukevia ohjeita ja toimintamalleja.

Uudistamisen ja kehittämisen lisäksi panostettiin henkilöstösuunnitteluun, jotta lähivuodet voidaan selvittää ilman vakanssilisäyksiä. Toimialojen kanssa tehtiin henkilöstörakennesuunnitelmat 2025–2026 henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi. Asiakastarvelähtöisen henkilöstön mitoitusstandardin valmistelua jatkettiin. Henkilöstödatan hyödyntämisen edellytyksiä parannettiin. Henkilöstöstä saatavaa tietoa hyödynnettiin toimialoilla ja palvelualueilla johtamisen ja henkilöstön kehittämisessä.

Vuoden 2024 tavoitteena oli uudistaa johtamista, ja vuoden aikana toteutettiin valmentavan johtamisen ryhmävalmennukset, joihin osallistuivat kaikki johtamistehtävässä työskentelevät. Tarkoituksena on ollut vahvistaa johtamistehtävissä olevien kyvykkyyttä johtaa valmentavalla otteella VAKEn arvojen, toimintakulttuurin ja johtamislupausten mukaisesti. Valmennukset toteutettiin sekaryhmissä, jolla myös vahvistettiin yhteistä johtamiskulttuuria yli toimialarajojen. Vuoden aikana HR-järjestelmän, henkilöstöoptimoinnin ja työvuorosuunnittelun kilpailutuksien valmistelua ja vastaavia muita, henkilöstön pysyvyyttä ja saatavuutta tukevia toimenpiteitä.

Henkilöstömäärä

Vuoden 2024 lopussa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstömäärä oli 6 008. Näistä 4 672 oli vakinaisessa ja 1 336 oli määräaikaisessa palvelussuhteessa.

Henkilötyövuosien määrä vuonna 2024 (HTV1) oli 5 538, mikä kertoo kalenterivuonna palveluksessa olopäivien lukumäärän huomioiden osa-aikaisuudet. Palkallisten henkilötyövuosien (HTV2) määrä vuonna 2024 oli puolestaan 5 171.

Taulukossa yksi (1) on eritelty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstömäärä toimialoittain tilanteessa 31.12.2024

Taulukko 1. Hyvinvointialueen henkilöstömäärä toimialoittain

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstömäärä 31.12.2024	Vakituinen	Määräaikainen	Yhteensä
Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimiala	657	202	859
Hyvinvointialueen johto ja päätöksenteko	7	1	8
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	446	76	522
Konsernipalvelujen toimiala	367	88	455
Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala	940	229	1 169
Terveystieteiden palvelujen toimiala	1 223	352	1 575
Vanhusten palvelujen toimiala	1 032	388	1 420
Kaikki yhteensä	4 672	1 336	6 008

Palkkamenojen kehitys

Palkka- ja palkkiomenot olivat tilinpäätös vuonna 325,8 milj. euroa. Edellisvuonna henkilöstökulut (palkka- ja palkkiomenot) olivat 291,4 milj. euroa eli kasvua edellisvuodesta 11,8 %. Toimintavuonna 2024 palkkoja korottivat 1.2.2024 lukien sote-sopimuksen palkkausuudistus sekä lääkäreiden uraporraspalkkojen käyttöönotto. 1.6.2024 lukien palkkoja korotettiin paikallisilla järjestelyillä sekä yleiskorotuksilla ja korotukset koskivat kaikkia hyvinvointialueella sovellettavia virka- ja työehtosopimuksia eli hyvinvointialueen yleistä virka- ja työehtosopimusta, lääkäreiden virka- ja työehtosopimusta sekä sosiaali- ja terveysalan henkilöstön virka- ja työehtosopimusta. Henkilöstötilanteen paranemisen johdosta edellisvuonna käyttöön otetusta sitoutumislisästä voitiin valtaosin luopua 1.6.2024 korotusten yhteydessä.

Henkilöstön saatavuus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella panostettiin edelleen vahvaan rekrytointiin, työnantajakuvan kehittämiseen ja työyhteisöjen toimintaan henkilöstön saatavuuden parantamiseksi. Henkilöstötilanne paranikin oleellisesti aiemmasta ollen loppuvuonna hyvä. Vuokralääkäreistä on voitu luopua, koska omiin vakansseihin on saatu tekijät, samoin hoitohenkilöstön tilanne on erinomainen, vakanssien täyttöaste vuoden lopussa oli yli 98 %.

Hakijamäärät avoimiin tehtäviin kasvoivat edellisvuodesta. Vuoden 2024 aikana avattiin yhteensä 1196 hakua (1 687 työpaikkaa), joihin hakijoita oli yhteensä 15 251. Edellisvuoteen 2023 verraten (1565 hakua, 2355 työpaikkaa) avoimia hakuja on ollut selvästi vähemmän, mutta hakijoita on saatu aiempaa paremmin. Vuonna 2024 hakijoita oli keskimäärin 13 hakijaa/haku, joka on 62,5 % enemmän hakijoita kuin edellisenä vuonna. Työnantajamielikuvamme osalta vuoden 2024 hakijakokemuspalautteen perusteella työnhakijat arvioivat meidät verrattuna samankaltaisiin työnantajiin arviolla 4,28 (asteikko 1–5 tähteä).

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstö osallistui aktiivisesti eri ammattiryhmien rekrytointitapahtumiin. Ennakoivan rekrytoinnin näkökulmasta verkostoiduttiin eri oppilaitoksiin. Hyvinvointialueelle vuonna 2022 kansainvälisesti rekrytoidut 17 sairaanhoitajaa saivat marraskuussa täydennettyä ulkomailla suoritettua sairaanhoitajatutkintonsa, ja he voivat nyt hakea Valviralta sairaanhoitajan ammatinharjoittamisoikeutta. Osa heistä tulee siirtymään hoiva-asumisen palveluista työskentelemään hyvinvointialueen sairaalapalveluihin.

Vuoden 2024 aikana hyvinvointialueelle saapui Filippiineiltä yhteensä 15 hoiva-avustajaa ja 14 sairaanhoitajaa, jotka sijoittuvat hoiva-asumisen lisäksi tällä kertaa myös kotona-asumisen palveluihin ja sairaalapalveluihin.

Henkilöstövuokrauskulut olivat vuonna 2024 18,9 milj. euroa eli huomattavasti alemmat kuin vuonna 2023 (31,6 milj. euroa). Henkilöstövuokrauksen väheneminen kohdentui loppuvuoteen henkilöstötilanteen parantuessa ja koska vuokrahenkilöstön käyttöä painotettiin lyhytaikaisiin sijaistuksiin. Henkilöstövuokrauskulujen alenemista selittää parantunut henkilöstötilanne eli omiin vakansseihin saatiin henkilöstöä. Tämä koskee myös lääkärin vakansseja, lääkärivuokrauksen kulut laskivat edellisvuodesta 5,6 milj. eurosta 2,9 milj. euroon.

Henkilöstön ja johtamisen kehittäminen

Hyvinvointialueella ja toimialoilla toteutettiin henkilöstö- ja koulutussuunnitelman mukaisesti henkilöstön osaamisen kehittämistä. Koulutusten tuottamisen keskeisenä yhteistyökumppanina hyvinvointialueella toimii Metropolia. Koulutuspäiviä toteutui yhteensä 9782 päivää, joka on keskimäärin 3,38 päivää/työntekijä (jakajana 31.12.2024 päivän HTV 2 = 5171). Koulutustiedon kirjaamistavan selkeyttämisen myötä koulutuspäivien määrä työntekijää kohden kasvoi lähes puolella (vuonna 2023 1,5 päivää/työntekijä)

Johtamisen kehittämiseksi toteutettiin kaikille johtamistehtävissä toimiville kohdennettu valmentavan johtamisen koulutuskokonaisuus, sen kävi 270 henkilöä. Johtamista arvioitiin henkilöstön toimesta Pulssi-kyselyillä, jossa kysyttiin myös työntekijän omaa työhyvinvointia

kysymyksellä voin työssäni hyvin. Kyselyiden tarkoitus on työyksiköittäin paneutua tulokseen ja miettiä sekä toteuttaa konkreettisia parantamiskeinoja yksikön toiminnassa. Tämä ei toteudu vielä riittävän kattavasti koko organisaatiossa.

Osaamisen kehittämisen toimintamallin uudistamisen myötä henkilöstön osaamisen kehittämistä on alettu rakentaa hyvinvointialueen strategisista tarpeista lähtevänä (mm. talousosaaminen, kustannustietoisuus, tiedolla johtaminen, itsensä johtaminen ja työhyvinvointi muutoskesässä). Tällä tähdätään oman henkilöstön osaamisen kasvattamiseen tuleviakin palvelutarpeita ajatellen. Verkko-oppimisympäristö Nohevaan tuotettiin henkilöstölle ja lähijohtajille digitaalisia verkkokursseja itseopiskeluun. HYVA -lähijohtajatyön sekä Työturvallisuusjohtamisen perusteet- verkkokurssit johtamisen kehittämisen tueksi sekä henkilöstölle itseopiskelun tueksi mm. Valmentava itsensä johtamisen, Työyhteisötaitojen, Asiakkaan ja lähiomaisen arvostava kohtaaminen asiakastyössä - verkko-opintokokonaisuuksien. Lisäksi toimialoilla rakennettiin verkkokursseja omiin, toimialakohtaisesti tunnistettuihin, ammatillisen osaamisen kehittämisen tarpeisiin sekä erityisesti perehdyttämisen tueksi.

Koko henkilöstölle suunnattuja lähi- ja etäkoulutuksia olivat mm. ensiapukoulutukset, kielikurssit, työkykywebinaarit, työpaikkaohjaajien koulutukset sekä Navisec-tietoturva- ja -suojakurssit. Johtamisen kehittämisen tueksi lähijohtajille oli tarjolla palvelussuhdekoulutuksia sekä Valmentavan johtamisen valmennuksia. Henkilöstön osaamisen ammatillisessa kehittämisessä saatavilla oli mm. Apotti-koulutuksia sekä Oppiportin (Duodecim) tarjooma sekä LOVE lääkehoidon osaaminen verkko-oppimisalusta (Awanic).

Johtamista arvioitiin kaikille johtamistehtävissä toimiville kohdennetulla kyselyllä marraskuussa. Sen tulosten pohjalta tehtiin haastattelukierros eri tason johtamistehtävissä oleville ja saatiin aluehallituksen toimeksiannon mukainen näkemys johtamistilanteesta. Nykytila-analyysin perusteella jatkotyö toteutetaan vuonna 2025.

Työhyvinvoinnin tukeminen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella työkykyjohtamisen ja työturvallisuusjohtamisen toimintamallien kehittämistä jatkettiin. Johdolle raportoitavaa työkykyjohtamisen tilannekuvaa ja niistä johdettujen toimenpiteiden analysointia hyödynnettiin toimialoilla sairaspotilaiden vähentämiseksi. Erityisesti suuren työkykyriskin työntekijöiden tunnistamiseen panostettiin oikea-aikaisen varhaisen vaikuttamisen toimenpiteiden varmistamiseksi. Terveystietoisuudesta, uuteen työhön sijoittumisen toimintamallia uudistettiin käyttöönotettavaksi vuonna 2025.

Pulssikyselyä toteutettiin 3 kpl ja kyselyä käytettiin yhtenä ennakoivana mittarina työhyvinvoinnin tukemisessa. Joulukuussa toteutetun kyselyn tulosten perusteella 70 % henkilöstöstä suosittelisi Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta työnantajana. Valmentavan johtamisen koulutuksia jatkettiin ja niiden avulla tuettiin ennakoivasti työn sujuvuutta, työntekijän hyvinvointia ja työkykyisyyttä.

Työturvallisuusriskien ennakointia ja työturvallisuusilmoitusten raportointia kehitettiin edelleen. Työtapaturmien tutkintaan liittyvä toimintamalli kuvattiin ja uudistetun mallin perusteella järjestetään koulutusta. Työssä esiintyvien vaarojen ja haittojen tunnistamisen, sekä

riskienarviointien vaikuttavuutta arvioitiin ja suunniteltiin toimiala -tasoisten arviointiryhmien käyttöönottoa koordinoimaan riskienarviointien laatimista.

Tehtyjen työturvallisuusilmoitusten määrät kasvoivat verrattuna edelliseen vuoteen. Kaikista tehdyistä (5026 kpl) ilmoituksista läheltä piti -ilmoitusten määrä kasvoi n. 40 %:lla ja näiden ilmoitusten osuus kaikista tehdyistä ilmoituksista oli 7 %. Uhka- ja väkivalta ilmoitusten määrä nousi ja oli 41,6 % kaikista tehdyistä ilmoituksista. Uhka- ja väkivaltailmoituksista 81,4 % (1713 kpl) koskivat väkivalta- tai väkivallan uhkatilanteita. Työtapaturmailmoituksia kirjattiin 793, mikä oli 20,5 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Tapaturmia sattui eniten liukastumisen, kaatumisen, kompastumisen seurauksena. Työmatkalla sattuneet kaatumiset ja liukastumiset selittivät suurelta osin työtapaturmista tehtyjen ilmoitusten määrän kasvua. Toiseksi eniten tapaturmia ilmoitettiin syntyneen piston tai viillon seurauksena.

Terveysperusteiset poissaolot ja työterveyshuolto

Terveysperusteisia poissaolopäiviä oli 94 865 kalenteripäivää. Terveysperusteisten poissaolosten osuus oli 4,4 % (sairaspoissaolo%). Suurin syyryhmä terveysperusteisiin poissaoloihin on mielenterveysperusteiset poissaolot, joiden osuus poissaoloista oli 21 %.

Työterveyshuoltopalvelut hyvinvointialueelle tuottaa lääkärikeskus Aava Oy, joka aloitti palvelun tuottajana vuoden 2024 alussa. Palvelumallia ja yhteistyön tapaa on hiottu vuoden aikana ja pyritty kohdentamaan palvelu ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon ja toisaalta nopeaan reagointiin mielenterveysperusteisissa poissaoloissa, jotta niiden pitkittyminen voitaisiin estää työntekijän, työnantajan ja työterveyshuollon yhteisellä toiminnalla.

Henkilöstökertomus

Hyvinvointialueella laaditaan erillinen henkilöstökertomus. Henkilöstökertomus sisältää vuoden 2024 henkilöstövoimavaroihin liittyvät tunnusluvut ja toisen toimintavuoden kertomuksen henkilöstöön liittyvästä kehittämisestä.

1.1.5 Ympäristöasiat

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä tunnusluvut ja muut tiedot ympäristöstä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategiassa 2023–2025 on asetettu tavoite, jonka mukaan hyvinvointialue on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma hyväksyttiin aluevaltuustossa 28.10.2024. Ohjelmaan on kirjattu tavoitteet päästöjen vähentämiseksi sekä mittarit tavoitteiden seurantaan. Hyvinvointialueen toiminnassa suuntana on päästöjen vähentäminen ja toiminnassa pyritään resurssiviisauteen. Ohjelman tavoitteiden mukaisesti on käynnistetty erilaisia toimenpiteitä. Esimerkiksi energian ja veden kulutustiedot on pyydetty suurimmilta vuokranantajilta ja sähköautojen latauspaikkojen osalta on tehty kartoitus jatkotyön pohjaksi. Työ jatkuu, ja ilmasto-ohjelman tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan ensimmäisen kerran tilinpäätöksen 2025 yhteydessä keväällä 2026.

Taulukossa kaksi (2) on esitetty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ympäristökulujen määrä tilikausien 2023 ja 2024 aikana.

Taulukko 2. Ympäristökulut 2023 ja 2024

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit						
	Tuotot		Kulut		Investoinnit	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Vesiensuojelu ja jätevesi	-	-	- 5 991,95	- 2 470,83	-	-
Jätehuolto	-	-	- 150 926,25	- 150 354,37	-	-
Maaperän ja pohjaveden suojelu	-	-	- 17 104,30	- 34 733,70	-	-
Yhteensä	-	-	- 174 022,50	- 187 558,90	-	-

Hyvinvointialueen ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje. Vuonna 2023 ja 2024 ympäristötuottoja tai -investointeja ei ollut. Ympäristökulut vuonna 2023 olivat yhteensä 187 558, 90 euroa ja vuonna 2024 yhteensä 174 022,50 euroa. Ympäristösuojelutoiminnan kulut esitetään yleiseurooppalaisen ympäristönsuojelutoimenpiteiden tilastoluokituksen mukaisesti soveltuvin osin. Erillistä ympäristökatsausta ei laadittu 2024.

1.1.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on ollut anonyymi väärinkäytösten ilmoituskanava (whistleblow) käytössä helmikuusta 2023 lukien. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta, ns. whistleblowing-direktiivi on pantu täytäntöön kansallisella lailla Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022). Laki velvoittaa hyvinvointialuetta ylläpitämään sisäistä anonyymia ilmoituskanavaa väärinkäytösten ilmoittamista varten. Anonyymin väärinkäytösilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa Vantaan ja Keravan

hyvinvointialueen toimintaan liittyvästä väärinkäytösepäilystä tai toiminnasta, joka ei noudata eettisiä periaatteita. Ilmoituksen voi tehdä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nykyinen tai entinen työntekijä, työnhakija, luottamushenkilö tai yhteistyökumppani. Ilmoituksen voi tehdä omalla nimellä tai täysin anonymisti ja ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja sovitun prosessin mukaisesti. Ilmoituskanava on lisätty sekä hyvinvointialueen julkisille internet-sivuille (osoitteeseen <https://vakehyva.fi/fi/vaarinkaytosilmoitus>) että henkilöstön intra-sivulle.

Hyvinvointialue ylläpitää verkkosivuillaan hyvinvointialuelain 89 §:n mukaisesti sidonnaisuusrekisteriä. Hyvinvointialueen sidonnaisuusilmoituksissa aluehallituksen jäsenten, aluevaltuuston ja lautakuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien sekä hyvinvointialuejohtajan ja aluehallituksen ja lautakuntien esittelijöiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Hyvinvointialueella on edelleen voimassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet – dokumentti, jonka aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 11.9.2023 § 92 ja joka täydentää hallintosäännön kirjauksia ja kokoaa yhteen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Lisäksi aluehallitus vahvisti kokouksessaan 13.12.2023 § 307 sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja vuosisuunnitelman 2023–2024 sekä § 308 sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyen aluehallitus on kokouksessaan 16.8.2022 § 132 hyväksynyt hyvinvointialueen edustusohjeen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kielipalvelut sisältävät kansalliskieltemme kehittämisen ja palvelupolkujen mahdollistamisen sekä suomen, että ruotsin kielellä. Monikielisyystyö ja tulkkaukspalveluiden kehittäminen ovat myös keskeisiä osa-alueita kielipalvelujen toiminnassa.

Vuosi 2024 oli merkittävä ruotsinkielisen palvelun parantamisen vuosi. Kansalliskielilautakunta oli aktiivinen ja edisti kaksikielisyysohjelman tavoitteita. Keskeisiä toimenpiteitä olivat ruotsinkielisen puhelinpalvelun ja hoitopolkujen parantaminen, henkilökunnan kielitaidon kartoittaminen sekä kielillisää koskevien ohjeiden selkeyttäminen. Kaksikielisyystyön avainhenkilöverkosto kasvoi ja osoitti hyödyllisyytensä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on yksi Suomen monikielisimmistä hyvinvointialueista, jossa 25,5 % asukkaista on vieraskielisiä. Alueella puhutaan yli 120 kieltä ja edustettuna on yli 130 kansalaisuutta. VAKEn monikielisyystyön tavoitteena on huomioida monikielinen väestö kustannustehokkaasti palveluiden suunnittelussa, kehittämisessä ja toteutuksessa.

Vuoden 2024 aikana perustettiin monikielisyystyöryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Lisäksi järjestettiin kehittämispäivä ja seminaareja kielipalveluiden, avainhenkilöiden ja monikielisyystyöryhmän kanssa. Tulkkaukspalveluita kehitetään edelleen, ja niiden aiheuttamiin kustannuksiin pyritään vaikuttamaan tietoisuuden lisäämisellä, henkilöstön kouluttamisella ja osaamisen hyödyntämisellä. Yhteistyö Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä järjestöjen kanssa koskien kielipalveluiden toimintaa käynnistyi, ja yhteistyön kehittämistä eri toimintojen kanssa jatketaan.

1.1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Maan hallitus tavoittelee edelleen hyvinvointialueiden kustannusten kasvun hillintää, varmistakseen valtion talouden kestävyyden. Hyvinvointialueiden rahoitusmalli on hallitusohjelman mukaisesti kuitenkin tarkoitus säilyttää ennallaan vuosina 2023–2025. Mallin kokonaisuuden kannalta pienehköjä muutoksia on valmisteilla vuosille 2026 ja 2027. Näistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kannalta olennaisimmat ovat HYTE kertoimen painoarvon nostaminen rahoituksessa sekä tarvetekijöiden ja näiden painoarvojen päivitykset rahoitusmallissa. Rahoitusmallin suurena haasteena on ollut se, että diagnoosipohjainen rahoitusmalli ei huomioi riittävästi sosiaalihuollon palvelutarvetta, eikä tähän ole näköpiirissä korjauksia.

Itse rahoitusmallin pääperiaatteet pysyvät kuitenkin samoina, alueiden rahoitus määräytyy väestömäärän ja palvelutarpeen perusteella. Koska Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asukasluku kasvaa hyvin voimakkaasti, tulee myös VAKEn rahoitus lisääntymään voimakkaammin kuin muilla hyvinvointialueilla tulevaisuudessa. Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin tiedonsiirtoratkaisussa on havaittu ongelmia, jotka vaikuttavat hyvinvointialueen rahoitusta määrittäviin tarvetekijöihin madaltaen hyvinvointialueelle allokoitavaa rahoitusta. Ongelmien korjaustoimenpiteet yhteistyössä Helsingin kaupungin, Apotin, Epic Systemsin ja THL:n kanssa jatkuivat edelleen vuonna 2024, joten rahoitusta määrittävissä tarvetekijöissä voi olla puutteita vielä jatkossakin. Tarvetekijöiden oikeellisuus muodostaa hyvinvointialueen rahoituksen perustan.

Valtioneuvosto on painottanut edellyttänyt hyvinvointialueilta muutosohjelmia, joiden avulla hyvinvointialueiden tulisi tasapainottaa taloutensa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on laatinut uudistusohjelman ja lähtenyt toimeenpanemaan sitä tarmokkaasti. Uudistusohjelman ensimmäinen vuosi näyttää menestyksekkäältä ja useassa toimenpiteessä on saavutettu säästövaikutuksia nopeammin kuin suunniteltiin. Vaikka tämä ei suoraan tuota pitkällä aikavälillä suurempia säästöjä, antaa se erinomaiset edellytykset uudistusohjelman toteuttamiselle sekä toisaalta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talouden hallinnalle.

Hyvinvointialueen käytössä olevien toimitilojen korjausvelka kasvoi hyvinvointialueuudistuksen valmistelun suunniteltua pidemmän kestoajan takia. Hyvinvointialueen palvelutoimintojen arviot tilatarpeiden kehittymisestä noudattavat pitkälti hyvinvointialueen asukkaiden palveluntarpeiden kasvua huolimatta siitä, että uusia palveluiden järjestämistapoja pyritään kehittämään mm. teknologiaa hyödyntäen. Koska hyvinvointialue ei ole pystynyt vielä tekemään taloudellisesti ylijäämäisiä tilikausia, joudutaan jokaisesta hyvinvointialueen toteuttamasta investoinnista neuvottelemaan erikseen ministeriöiden kanssa lainanottovaltuuden muutosneuvotteluissa.

Hyvinvointialueiden kansalliseen ohjausprosessiin kuuluvat hyvinvointialueneuvottelut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ja sosiaali- ja terveysministeriön, sisäministeriön ja valtiovarainministeriön välillä ovat merkittävässä roolissa tasapainon saavuttamisessa tulorahoituksen riittävyyden ja kustannustasoon vaikuttavan palvelutuotannon vaatimusten yhteensovittamisessa. Syksyn 2024 lakisäätöisissä hyvinvointialueneuvotteluissa käsiteltiin Vantaan

ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelmaa ja talouden hallintaa. Suunnitelmaa ja uudistusohjelmaa pidettiin oikeina ja uskottavina ja näiden toimeenpanoa kehoitettiin jatkamaan.

1.1.8 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Hyvinvointialueesta annetun lain (hyvinvointialuelaki 611/2021) 22 §:n 2 momentin 7. kohdan mukaan aluevaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet oli aiemmin sisällytetty osaksi hyvinvointialueen hallintosääntöä, ja kokouksessaan 11.9.2023 § 92 aluevaltuusto päätti hyväksyä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet omaksi dokumentiksi. Tämän lisäksi aluehallitus on vuonna 2023 kokouksessaan 13.12.2023 § 308 hyväksynyt sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat.

Hyvinvointialueen sisäisen tarkastus oli järjestetty vuonna 2024 ostopalveluna niin, että palveluntuottajana toimi KPMG Oy Ab. Vuoden 2024 aika toteutettiin aluehallituksen hyväksymän sisäisen tarkastuksen toimiohjeen ja vuosisuunnitelman mukaisesti neljä tarkastuskokousta, joiden toteutumisesta raportoitiin aluehallitukselle 17.12.2024.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Sillä tarkoitetaan systemaattista, ennakoivaa ja kattavaa menettelytapaa, jonka avulla tunnistetaan ja arvioidaan toiminnan ja toimintaympäristön riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi. Riskienhallinnan järjestämiseen sekä toimeenpanoon liittyy keskeisesti toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä sekä turvallisuudesta huolehtiminen.

Hyvinvointialueen johtoa, viranhaltijoita ja työntekijöitä sekä päätöksentekoa koskevat sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat menettelyt on kuvattu ja vastuutettu osana hyvinvointialueen hallintosäännön lukua 13 sekä aluevaltuuston hyväksymissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa. Riskienhallintaprosesseja ohjaa hyvinvointialueen turvallisuus- ja varautumisyksikkö. Toimialajohtajat sekä palvelualuejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan, mukaan lukien omavalvonta, varautuminen, hyvä hallinto ja lainmukaisuus sekä sopimushallinnan toteutumisen toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastualueellaan. He myös ohjaavat ja seuraavat alaistiaan toimintaa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Toimintaan ja tavoitteisiin liittyviä riskejä, niiden seurauksia ja hallintatoimenpiteitä tullaan arvioimaan edellä mainitulla tavalla toimialajohtoisesti vähintään kerran vuodessa. Lisäksi riskejä analysoidaan aina toimintaolosuhteiden muuttuessa. Tällaisia ovat esimerkiksi keskeisimmät päätös- ja muutostilanteet.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen merkittävimmät riskit liittyvät siihen, miten hyvinvointialue pystyy huolehtimaan asukkaidensa sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen

palveluiden tuottamisesta sillä tasolla, että hyvinvointialueen asukkaat saavat heille kuuluvat lakisääteiset palvelut. Hyvinvointialueen tulee kyetä tarjoamaan palveluitaan niin normaali- kuin poikkeusoloissakin.

Henkilöstökustannusten suuri kasvu riski, kun alalle on sovittu selkeästi yleistä palkankorotustasoa korkeampi palkkaohjelma. Siihen osaan henkilöstökustannuksista, mihin hyvinvointialue voi itse vaikuttaa, on toimenpiteet toteutuksessa ja kasvua hallitaan monin eri keinoin.

Henkilöstöriskinä on suuri vaihtuvuus, pääkaupunkiseudulla on runsaasti sosiaali- ja terveyspalveluita tuottavia tahoja, joiden välillä työntekijät arvioivat, mihin haluavat työllistyä. Henkilöstön saatavuuteen ja vaihtuvuuteen vaikuttaa työnantajamaine, johtamisen, työn teettämisen tapa ja ylipäättään henkilöstökokemus, joihin panostamalla mainittua riskiä voidaan eliminoida.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue arvioi riskinsä riskimatriisin avulla. Riskin suuruus saadaan matriisista valitsemalla oikea sarake ja rivi arvioitujen todennäköisyyden ja määritettyjen vaikutuksen perusteella. Riskin suuruudelle saadaan jokin viidestä eri tasosta, joita kuvaavat värit vihreästä (riski on merkityksetön) tummanpunaiseen (riski on erittäin vakava).

Hyvinvointialueen riskimatriisi on esitetty taulukossa kolme (3) sivulla 22.

Taulukko 3. Hyvinvointialueen riskimatriisi

	Riskit	Riskialue	Todennäköisyys	Vaikutus	Riskiluokka
A	Toimintaympäristön tuottamat laajat häiriöt palvelutuotantoon	Toiminnallinen riski	2	5	10
B	Tietosuojan laajamittainen vaarantuminen	Toiminnallinen riski/strateginen riski	2	4	8
C	Palvelutarpeen ennakoimaton ja äkillinen kasvu	Strateginen riski/toiminnallinen riski	2	3	6
D	Henkilöstön saatavuuden negatiivinen kehitys	Strateginen riski/toiminnallinen riski	2	3	6
E	Valtionrahoituksen riittävyys hyvinvointialueen toimintaan, investointien toteuttamisedellytykset	Taloudellinen riski/toiminnallinen riski	3	2	6
F	Hyvinvointialueen maksuvalmiuden vaarantuminen	Taloudellinen riski	1	4	4
G	Tietojärjestelmien (sisältäen asiakas- ja potilastietojärjestelmän) toiminnan vaarantuminen	Toiminnallinen riski	2	4	8
H	Toimintaympäristön lainsäädännön muutokset	Toiminnallinen riski/strateginen riski	3	1	3

	5					
Todennäköisyys	4	F				
	3	H	E			
	2			C, D	B, G	A
	1					
		1	2	3	4	5
		Vaikutus				

Rahoitusriskit

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen rahoitus- ja sijoitustoiminnan sekä niihin liittyvien riskienhallinnan keskeiset toimintaa ohjaavat periaatteet on määritelty aluevaltuuston 27.9.2022 § 83 hyväksymässä asiakirjassa rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet. Rahoitusriskien arviointi ja suojaustoimenpiteet ovat osa hyvinvointialueen jatkuvaa toimintaa.

Rahoituksen riskit jakautuvat lainarahan hintaan eli korkoriskiin, saatavuuteen eli maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskiin sekä valuuttojen välisistä arvomuutoksista aiheutuviin vaikutuksiin eli valuuttariskiin. Hyvinvointialue ei ota suoraa valuuttariskiä sillä lainarahoitus nostetaan euromääräisinä lainoina. Korkoriskiä on hallittu hajauttamalla hyvinvointialueen lainasalkku kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin. Vuonna 2024 hyvinvointialue solmi johdannaisyleissopimuksia kolmen keskeisen rahoitustoimijan kanssa. Tämä mahdollistaa lainasalkun korkoriskin hallitsemisen yleissopimusten alle tehtävien johdannaisopimusten, kuten koronvaihtosopimusten avulla. Lainasalkun suojausasteen tavoitetasoon vaikuttaa yleinen korkotaso- ja näkemys, markkinatilanne sekä lainamäärä ja sen ennustettu kehitys. Vuonna 2024 lainasalkkuun ei tehty uusia korkosuojausjärjestelyjä yleisen korkotason laskiessa ennusteiden mukaisesti.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan hyvinvointialueen rahoitus- ja likviditeettisuunnittelulla. Lainarahoituksen saatavuutta turvataan hajauttamalla varainhankinta eri rahoituslaitoksiin ja tekemällä yhteistyötä useiden rahoitusalan toimijoiden kanssa. Tilikaudella 2024 toteutimme jatkuvan yhteydenpidon ohella yritysvierailuja keskeisten rahoitusosapuolten kanssa. Vahvistaakseen hyvinvointialuetodistusten sijoittajakysyntää, hyvinvointialue esitteli toimintansa sidosryhmän sijoittajainfotilaisuudessa elokuussa 2024. Osana maksuvalmiuden turvaamista, hyvinvointialue teki sopimuksen konsernitalirakenteeseen liitettävästä luottolimiitistä syksyllä 2024.

Muut riskit

Muutokset yleisessä taloustilanteessa tai työllisyystilanteessa voivat haastaa väestön hyvinvointia ja sitä kautta aiheuttaa lisäpainetta hyvinvointialueen palvelutuotannolle. Toimintaympäristön merkittävässä riskissä korostuvat myös Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa ja sen kerrannaisvaikutukset, jotka liittyvät esimerkiksi energian hintaan ja saatavuuteen ja muihin taloudellisiin seikkoihin. Myös erilaisten hyvinvointialueen toimintakykyyn kohdistuvien häirintä- ja vaikuttamistoimien riski on kasvanut merkittävästi.

Hyvinvointialueen toimintaan liittyvät olennaisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastuslaitoksen palveluihin olennaisesti liittyvät riskit yksittäisissä hoito- tai muissa palvelutilanteissa. Näitä ja muita operatiivisia riskejä hallitaan toiminnan laatua ja asiakas- ja potilasturvallisuutta seuraten ja johtaen osana hyvinvointialueen johtamisjärjestelmää. Toiminnallisiksi riskeiksi tunnistetaan myös kybertoimintaympäristön riskit ja tietosuojariskit. Riskien seurauksia ovat muun muassa toiminnalle kriittisten tietojärjestelmien toimimattomuus, palveluyksiköiden prosessien häiriintyminen, hidastuminen tai jopa keskeytyminen sekä erilaiset tietosuojaloukkausten seurannaisvaikutukset kuten mahdolliset taloudelliset korvaukset ja

mainehaitat. Näitä hallitaan varmistamalla järjestelmien toimivuus ja varmistamalla asianmukaiset tietoturvaratkaisut sekä panostamalla tietosuojavaikutusten arviointiin.

Vahinkoriskit ja niiden varalta otetut vakuutukset

Vahinkoriskien hallinnan tavoitteena on suojautua merkittävimmiltä riskeiltä siirtämällä valitut vakuutusriskit vakuutusyhtiöille. Hyvinvointialue on hankkinut vakuutusyhtiö LähiTapiolasta seuraavat vakuutukset toimintansa turvaamiseksi ja jatkuvuuden varmistamiseksi:

- Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus
- Ryhmätapaturmavakuutus
- Urheiluvakuutus ensihoitajat
- Sairaskuluvakuutus siviilipalvelusmiehille
- Matkavakuutus
- Omaisuusvakuutus
- Keskeytysvakuutus
- Auto- ja liikennevakuutus
- Vene- ja alusvakuutus
- Julkisyhteisön vastuuvakuutus
- Hallinnon vastuuvakuutus
- Etätyövakuutus

Hyvinvointialueella vahinkoriskejä kartoitetaan ja vakuutusturvan ylläpitoa hoidetaan jatkuvassa yhteistyössä vakuutusmeklarin kanssa. Vakuutusmeklarisopimus kilpailutettiin tilikaudella 2024. Palvelu kattaa hyvinvointialueen vakuutuskannan hallinnoinnin ja ylläpidon, vahinkoasioissa avustamisen, vakuutustarpeiden analysoinnin sekä vahinkovakuutuskannan kilpailuttamisen (vuonna 2026).

1.1.10 Laatu ja turvallisuus

Asiakaspalaute hyvinvointialueella

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategisissa tavoitteissa nostetaan esille sekä asukkaiden ja asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen että palveluiden laadun ja vaikuttavuuden edistäminen. Näitä strategisia tavoitteita edistetään osaltaan jatkuvan asiakaspalautteen keräämisen avulla.

Palautekyselyn avulla hyvinvointialueella on mitattu 1.1.2023 alkaen asiakastyytyväisyyttä NPS-suosittelemisindeksin avulla (Net Promoter Score) sekä hoidon ja palvelujen laatua THL:n väittämien avulla. Palautekysely sisältää myös avoimet kysymykset: kiitos, moite ja kehittämisehdotus. Vuonna 2024 palautetta kerättiin verkkosivuilla ja paperilomakkeilla yhteensä 3204 palautetta. Palautteiden määrä nousi 24 % vuoteen 2023 verrattuna.

NPS-suosittelemisindeksi arviointi asettuu välille -100–100. 0-arvon ylittävä suosittelemisindeksi kertoo, että palvelua suosittavia on enemmän kuin palvelua suosittelemattomia ja tulos voidaan arvioida hyväksi. Mikäli suosittelemisindeksi on yli 30, tätä voidaan pitää todella hyvänä tuloksena ja yli 70 erittäin hyvänä tuloksena. NPS-indeksi on parantunut koko kaksivuotisen seurantajakson ajan vuoden 2023 alun -31:stä vuoden 2024 lopun 24:ään.

Palvelujen laatua mittaavat väittämät arvioidaan 5-portaisella Likert-asteikolla. Väittämät koskevat seuraavia palveluun tai hoitoon liittyviä laadun osa-alueita: saatavuus, tiedon saanti, tiedon ymmärrettävyys, palvelun hyödyllisyys, asiakkaan osallisuus palveluun, asiakkaan turvallisuuden tunne ja asiakkaan kohtaaminen.

Kaikkien palvelujen laatua mittaavien väittämien arvot ovat parantuneet hyvinvointialueetsoisessa seurannassa vuoden 2023 alusta vuoden 2024 loppuun. Asiakkaan turvallisuuden tunne sai korkeimmat arvosanat ja nousi vuoden 2023 alun 3.0:sta vuoden 2024 lopun 4.1:een. Palveluiden saatavuus ja asiakkaan kohtaaminen saivat matalimmat arvosanat väittämistä. Palveluiden saatavuus parani vuoden 2023 alun 2.6:sta vuoden 2024 lopun 3.9:ään. Asiakkaan kohtaamisen arvosana vuoden 2023 alussa oli 2.7, kun se vuoden 2024 lopussa oli 3.9. Asiakkaan tiedonsaanti nousi vuoden 2023 alun 2.9:sta vuoden 2024 4.0:aan. Palvelujen hyödyllisyys sai vuoden 2024 lopussa arvosanan 4.0, kun se vuoden 2023 alussa oli 2.8.

Toimialat nostivat vuoden 2024 tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi

- 1) Palvelujen saatavuuden ja sujuvuuden parantamisen,
- 2) Asiakkaan ja lähiomaisen kohtaamistaitojen parantamisen sekä
- 3) Tiedonkulun ja viestinnän parantamisen.

Kehittämistoimet sisältävät mm. puhelinpalvelujen tehostamista, monikanavaisten yhteydenottotapojen kehittämistä, prosessien kuvausta, henkilöstön koulutusta ja perehdytystä asiakkaan kohtaamiseen liittyen sekä palvelujen aukioloaikojen tarkastelua. Kehittämistoimenpiteitä toteutetaan ja seurataan toimialojen sisällä ja kehittämistoimista viestitään asiakkaille vuoden 2025 lopussa ilmestyvässä asiakasuutisessa.

Asiakastyytyväisyysmittaria on kehitetty vuoden 2024 aikana toteuttamalla 7–17-vuotiaiden lasten ja nuorten palautelomake kansallisia kriteereitä noudattaen. Lasten ja nuorten lomake otetaan käyttöön vuoden 2025 alussa. Vuonna 2024 käynnistettiin myös palvelutapahtuma-kohtaisen tekstiviestipalautteen kehitystyö, jota jatketaan vuonna 2025.

Asiakas- ja potilasturvallisuus hyvinvointialueella

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluissa seurataan systemaattisesti asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä haitta- ja vaaratapahtumia (HaiPro) sekä sosiaalihuollon palveluita tuottavissa yksiköissä myös epäkohtia ja epäkohdan uhkia (SPro). Palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023). Vaaratapahtumista ja epäkohdista ilmoittaminen sekä niistä johdetut kehittämistoimet ovat tärkeä osa asiakas- ja potilasturvallisuuden laadun kehittämistä ja

riskienhallintaa. Kehittämällä toimintatapoja, voidaan ehkäistä uusia vaaratapahtumia sekä epäkohtia ja niiden uhkia.

Ilmoitusten määrä jatkoi vuonna 2024 kasvuaan trendin ollen noususuuntainen. Vuonna 2024 tehtiin 8283 ilmoitusta, kun vuonna 2023 määrä oli 5762. Vuoden 2024 ennuste 8000 ilmoituksesta toteutui. Läheltä piti -ilmoitusten osuus kaikista ilmoituksista oli 16,7 % vuonna 2024, kun vuonna 2023 se oli 14,0 %. Läheltä piti -ilmoitusten osuutta on edelleen tavoitteena kasvattaa.

Tapahtumatyyppien esiintyvyydet suhteessa toisiinsa pysyivät kutakuinkin ennallaan vuosina 2023 ja 2024, vaikka suhteelliset osuudet kasvoivat vuonna 2024. Suurin osa ilmoituksista oli tyyppiltään lääke- ja nestehoitoon, tapaturmiin/onnettomuuksiin sekä tiedonkulkuun tai -hallintaan liittyviä haittatapahtumia tai epäkohdan uhkia. Vakavia seurauksia asiakkaalle/potilaalle ilmoitettiin vuoden 2024 aikana 40 kpl, kun vuonna 2023 niitä oli 25 kpl.

Vuonna 2024 tehtiin 70 SPro ilmoitusta, kun vuonna 2023 ilmoituksia oli 50. Ilmoitusten määrä on alhainen. Vuoden 2023 ja 2024 vastaavilla ajanjaksoilla valtaosa ilmoituksista liittyi puutteisiin asiakkaan aseman tai oikeuksien toteuttamisessa. Vuonna 2024 ilmoitettiin myös puutteista asiakasturvallisuudessa ja asiakkaiden kaltoin kohtelusta. Vakavan haitan ilmoituksia ilmoitettiin 3 kpl molempina ajanjaksoina.

Tavoitteena vuoden 2025 aikana on kuvata asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien prosessit sekä toteuttaa tarpeiden keruu uuden asiakkaisiin ja potilaisiin kohdistuvien vaaratapahtumien ilmoitus- ja raportointijärjestelmän selvitystä varten. Tavoitteena on myös nostaa läheltä piti -ilmoitusten osuutta, jolloin voidaan edistää riskienhallintaa ja auttaa tunnistamaan ja korjaamaan potentiaalisia vaaratilanteita ennen kuin ne johtavat vakaviin seurauksiin. Ennaltaehkäisevällä lähestymistavalla kehitetään asiakas- ja potilasturvallisuutta sekä palvelujen laatua. Kolmantena tavoitteena on ottaa käyttöön entistä systemaattisempi turvallisuuden tunteen seurannan numeerinen arviointi osana hyvinvointialueen konaisturvallisuuden analyysia.

1.1.11 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointialueen strategiassa todetaan, että sen päätavoitteena on vantaalaisen ja keravalaisen hyvinvoinnin ja terveyden tukeminen sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen. Asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä edistettiin vuoden 2024 aikana hyvinvointialueen, kaupunkien ja muiden sidosryhmien kanssa yhteistyössä.

Hyvinvointialueen ja kaupunkien valtuustoille järjestettiin helmikuussa 2024 hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen keskittynyt seminaari. Seminaareissa käsiteltiin ajankohtaisia HYTE-aiheita ja luotiin yhteistä ymmärrystä alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä.

Hyvinvointialueen, kaupunkien, HUS-yhtymän ja järjestöjen välisissä HYTE-neuvotteluissa (kaksi) käytiin läpi alueellisten HYTE-painopisteiden toteutumista sekä alueen väestön hyvinvointihaasteita ja niiden taustatekijöitä ja juurisyytä.

Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä on toteutettu suunnitelmallisesti. Hyvinvointialueen rahoitukseen vuodesta 2026 vaikuttavista HYTE-kerroin indikaattoreista rakennettiin tilannekuva ja toteutettiin muun muassa kirjaamiseen liittyviä kehittämistoimia. Hyvinvointialueen ja kaupunkien elintapaneuvonnan yhteistyöverkosto aloitti toimintansa syyskuussa 2024. Ehkäisevän päihdetyön yhteistyötä on tiivistetty kaupunkien kanssa. Esteettömyyden osalta on toteutettu ensimmäinen esteettömyyskävely marraskuussa 2024. Kaatumisen ehkäisyn kehittämistyössä on käynnissä useita eri toimenpiteitä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilan sekä hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden ensimmäistä raportointia aluevaltuustolle valmisteltiin loppuvuodesta 2024. Tavoitteena on, että raportti valmistuu alkuvuodesta 2025. Hyvinvointisuunnitelman alainen kulttuurihyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnassa marraskuussa 2024.

Vantaan ja Keravan alueella kehitettiin HYTE-palvelukonseptia osana kansallista kehittämis- ja määrittelytyötä. Hyvinvointialue osallistui THL:n koordinoimaan kansalliseen sekä Etelä-Suomen alueen yhteistyöhön sekä kansalliseen digitaalisten ratkaisujen kehittämiseen ja pilotointiin. Vuonna 2024 kehitettiin HYTE-palveluohjauksen monialainen toimintamalli ja Hyvinvointitoimijat-tutuksi -toiminta, kuvattiin yksinäisyyden palvelupolku, valmisteltiin Kaikukortti-pilottia sekä kehitettiin ja käyttöön otettiin Vantaan ja Keravan hyvinvointitarjotin (julkaistu joulukuussa 2024). Lisäksi rakennettiin Noheva -verkko-oppimisympäristöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkkokurssin ensimmäinen osa. Kehittämistyötä ja käyttöönotto- ja juurruttamistyötä tehtiin yhteistyössä kuntien ja järjestöjen sekä YTA-alueen hyvinvointialueiden kanssa.

Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön poikkihallinnollisessa kehittäjäryhmässä aloitettiin lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman 2025–2029 luonnostelu, ja tähän liittyen työryhmä kuuli laajasti eri toimialojen ja järjestöjen näkemyksiä ja kokemuksia ajankohtaisesta väkivaltatilanteesta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Väkivallan ehkäisytyössä jatkettiin myös avainhenkilöverkosto-mallin kehittämistä. Marraskuun lopussa järjestettiin perinteinen Väkivallan vastainen viikko. Väkipalfoorumi keräsi yli 200 osallistujaa Heurekaan ja etäyhteyksin tilaisuutta seurasi noin 370 ihmistä.

Hyvinvointialueen palveluvalikkoa täydentävät tärkeinä kumppaneina muun muassa järjestöt. Hyvinvointialue koordinoi yhteistyötä järjestöyhteistyön tiekartan mukaisesti. Järjestöjen toimintaedellytyksiä tuettiin vuonna 2024 myöntämällä avustuksia 850 000 euroa sosiaali- ja terveydenhuoltoon tukevaan toimintaan. Aluehallitus teki vuoden 2024 avustuspäätökset lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan esityksen pohjalta maaliskuussa 2024. Järjestöyhteistyön neuvottelukunta aloitti toimintansa ja kokoontui syksyllä 2024 kaksi kertaa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osallisuustyötä ohjaa alueen osallisuusohjelma. Aluevaltuusto hyväksyi ensimmäisen osallisuusohjelman maaliskuussa 2023, jonka jälkeen toimialat laativat suunnitelmat siitä, miten osallisuusohjelman tavoitteita edistetään. Osallisuusohjelman ja -suunnitelmien toteutumisesta raportoitiin keväällä 2024 hyvinvointialueen johtoryhmälle ja lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnalle. Osallisuusohjelman ja -suunnitelmien toimenpiteitä on edistetty pääasiassa suunnitellusti.

1.1.12 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Toimintatuotot olivat 126,1 milj. euroa. Toimintakulut olivat 1 241,8 milj. euroa. Valtion rahoitus oli 1 061,3 milj. euroa, rahoitustuotot kattoivat rahoituskulut ja poistot olivat 2,2 milj. euroa. Vuoden 2024 tilikauden tulos oli 56,7 milj. euroa alijäämäinen. Tilinpäätössiirtoja ei ollut.

Hyvinvointialueen tuloslaskelma osoittaa, että palvelujen tuottamisesta saadut toimintatuotot sekä valtion rahoitus eivät riittäneet palvelutuotannon kulujen kattamiseen. Tuloslaskelman vertailutietona on esitetty hyvinvointialueen tilinpäätöstiedot vuodelta 2023.

TULOSLASKELMA	2024	2023
	€1 000	€1 000
Toimintatuotot	126 078	112 451
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-1 241 809	-1 212 047
Toimintakate	-1 115 731	-1 099 596
Valtion rahoitus	1 061 290	995 427
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 199	1 988
Muut rahoitustuotot	103	52
Korkokulut	-1 261	-230
Muut rahoituskulut	-63	-118
Vuosikate	-54 463	-102 477
Poistot ja arvonalentumiset	-2 238	-1 889
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-56 701	-104 366
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-56 701	-104 366

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-12,8	-9,3
Vuosikate/Poistot, %	-2 434	-5 424
Vuosikate, euroa/asukas	-187,1	-359,0
Hyvinvointialueen asukasmäärä	291 155	285 674

Kokonaistuotot

Hyvinvointialueen rahoitus koostuu yleiskatteellisesta valtionrahoituksesta, mahdollisesta lisärahoituksesta, erilaisista mahdollisista valtion avustuksista sekä hyvinvointialueen palveluistaan perimistä veloituksista ja muista palvelutuotannon tuloista.

Valtion rahoitus

Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu rahoituslain (617/2021, 5 §) määrittämään laskentamalliin, jonka pohjana on kuntien valtiolle raportoimien kunnilta siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien ja pelastustoimen nettokustannukset. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tuleva rahoitus koostuu pääsääntöisesti valtion osoittamasta nettomäärärahasta.

Valtion yleiskatteellinen rahoitus maksettiin siten, että tammikuussa ja kesäkuussa maksettavat erät sisälsivät 2/12 koko vuoden rahoituksesta, ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus tasasuuruksina erinä. Rahoituslain (617/2021) mukaisesti hyvinvointialueelle kohdennettavat määrärahat maksetaan kuukausittain, viimeistään kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Hyvinvointialueiden vuoden 2024 rahoitus muodostui laskennallisesta rahoituksesta, siirtymätasauksesta sekä rahoituslain 35 § 8 mom. mukaisesta lisäyksestä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vuoden 2024 valtion yleiskatteinen rahoitus oli yhteensä 1,061 miljardia euroa.

Lisärahoitusta Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ei saanut.

Valtionavustukset

Valtiovarainministeriö myönsi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 29.3.2023 annetulla päätöksellään valtionavustuksen hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen vuosina 2023–2025. Valtionavustuksen määrä oli yhteensä 11 759 878 euroa, josta vuoden 2023 aikana käytettiin 1 356 228,09 euroa, vuoden 2024 aikana avustuksesta käytettiin 4 191 171,77 euroa. Loput valtionavustuksesta siirtyi käytettäväksi vuodelle 2025.

Toimintatuotot

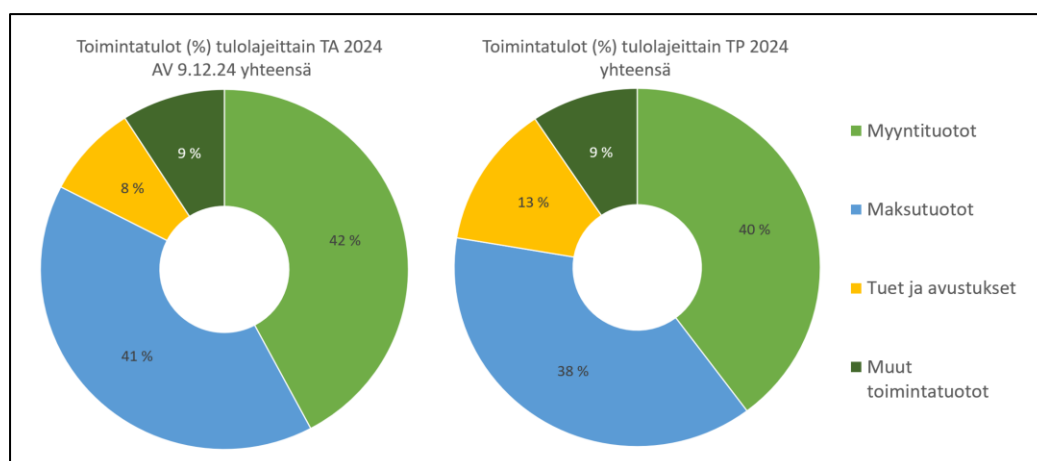
Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimintatuotot olivat 126,1 milj. euroa.

Palvelujen käytöstä saadut toimintatuotot

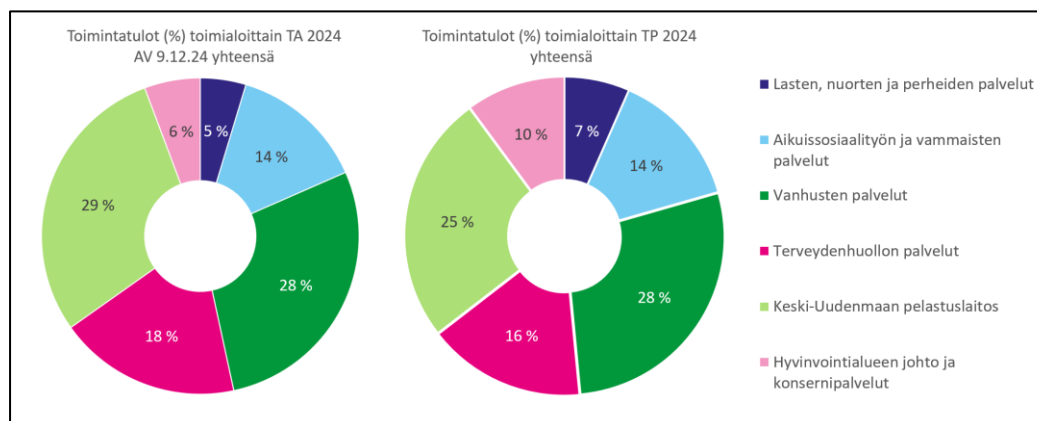
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) mukaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluista voidaan periä maksu palvelujen käyttäjältä, jolle palvelua ole säädetty maksuttomaksi. Lain hyvinvointialueesta 22 §:n mukaan aluevaltuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä

hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista. Vuoden 2024 aikana perittiin asiakasmaksut aluevaltuuston päätösten mukaisina.

Lisäksi hyvinvointialueen toimintatuotot sisältävät mm. vuokrat asumispalvelujen käyttäjien asunnoista, kotouttamiskorvaukset maahanmuuttajien palveluista, perityt maksut muiden hyvinvointialueiden asukkaiden käyttämisestä palveluista, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen laskutuksen Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle tuotetusta palvelusta ja HUSilta perityn korvauksen ensihoidon järjestämisestä. Kuvassa kolme (3) on esitetty toimintatulojen jakauma tulolajeittain ja kuvassa neljä (4) toimintatulojen jakauma toimialoittain.

Kuva 3. Toimintatulojen jakauma tulolajeittain tilikaudella 2024

Kuva 4. Toimintatulojen jakauma toimialoittain tilikaudella 2024

Toimintamenot

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimintakulut olivat 1 241,8 milj. euroa.

Sosiaali-, terveydenhuollon ja pelastustoimen oman palvelutuotannon kustannukset olivat 589,2 milj. euroa eli 47,4 % toimintakuluista. Henkilöstökulut olivat 325,8 milj. euroa (26,2 % toimintakuluista). Muiden palvelujen ostoja oli 157,6 milj. euroa (13 % toimintakuluista).

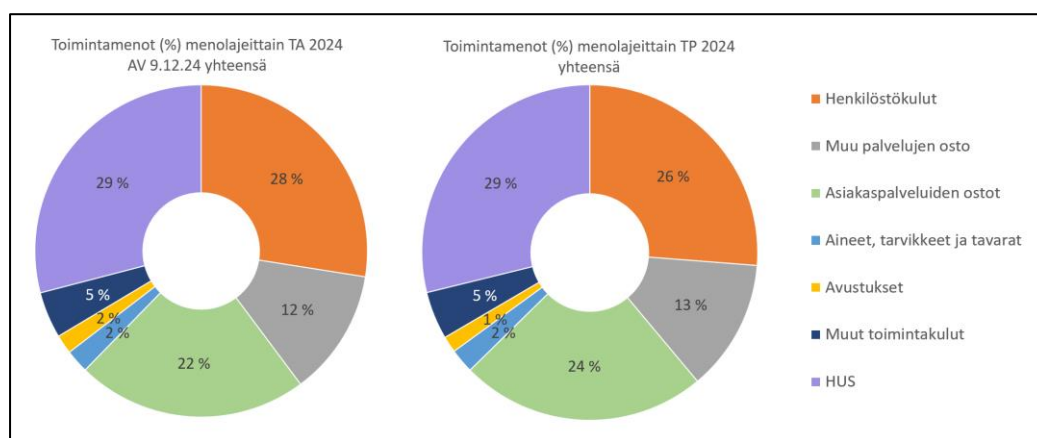
Muiden palvelujen ostoihin kirjautuvat henkilöstövuokrauskulut olivat 18,9 milj. euroa. Henkilöstövuokrauskulut vähenivät 12,7 milj. eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Aineet, tarvikkeet ja tavarat oli 29,1 milj. euroa, maksetut avustukset 19,7 milj. euroa sekä muut toimintakulut 57,1 milj. euroa, joka muodostui pääosin toimitilavuokrista ja kaluston leasingvuokrista.

Asiakaspalveluiden ostot ilman erikoissairaanhoidon ostoja olivat 294,5 miljoonaa euroa (24 % toimintakuluista). Tämä kuvastaa ulkopuolisen palvelutuotannon osuutta koko toiminnasta.

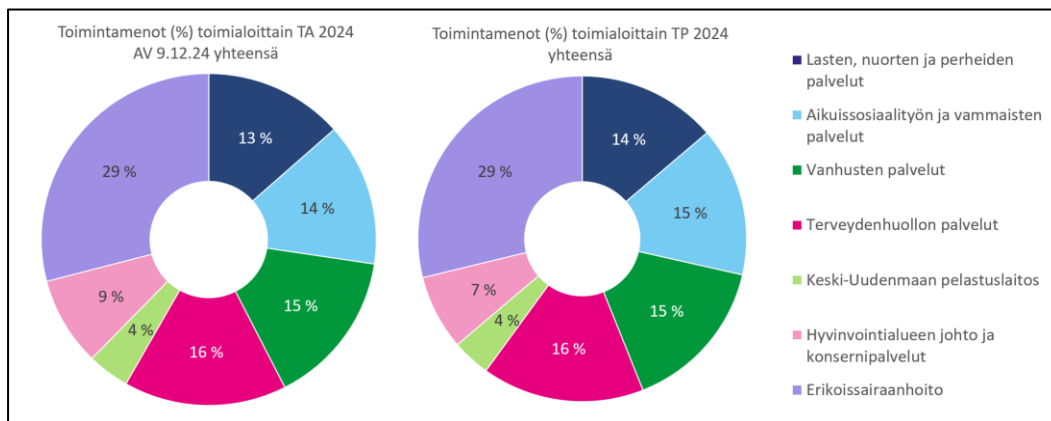
Erikoissairaanhoidon palvelujen ostot HUSilta olivat 358,1 milj. euroa (29 % toimintakuluista). Erikoissairaanhoidon kustannukset pienenevät 6,9 milj. eurolla edellisestä vuodesta, pääosin sen takia, että siirtoviivepäivät poistuivat käytännössä kokonaan (euromääräinen vähennys 4,7 milj. euroa verrattuna edelliseen vuoteen). Lisäksi palvelukäyttöön perustuva tasauslaskutus alitti suunnitellun selvästi.

HUS ennakoi alijäämää vuodelle 2024 tammi-syyskuun toteumatietojen perusteella 63,8 miljoonaa euroa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osuus tästä alijäämästä olisi ollut, laskettuna palvelujen käytön suhteessa, n. 10,6 milj. euroa, jonka johdosta aluevaltuusto päätti vastaavan suuruisesta talousarviomuutoksesta 9.12.2024. HUS:n lopulliseksi alijäämäksi muodostui kuitenkin vain 30,4 milj. euroa, josta Vaken osuus n. 5,0 milj. euroa.

Kuvassa viisi (5) on esitetty toimintamenojen jakauma menolajeittain ja kuvassa kuusi (6) toimintamenojen jakauma toimialoittain.

Kuva 5. Toimintamenojen jakauma menolajeittain tilikaudella 2024

Kuva 6. Toimintamenojen jakauma toimialoittain tilikaudella 2024

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa valtion rahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimintakate vuonna 2024 oli negatiivinen 1,1 miljardia euroa.

Vuosikate osoittaa sen määrän, joka tulorahoituksesta jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vuosikate vuonna 2024 oli negatiivinen 54,5 milj. euroa.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 2,2 milj. euroa vuonna 2024. Vuonna 2024 satunnaisia eriä ei ollut.

1.1.13 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa hyvinvointialueen rahavarojen muutoksen tilikaudella

	2024 €1 000	2023 €1 000
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-54 463	-102 477
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-319	118
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 922	-6 855
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	615	853
Toiminnan ja investointien rahavirta	-67 089	-108 360
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 993	17 468
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 360	-1 913
Lyhytaikaisten lainojen muutos	33 528	41 711
	36 162	57 266
Oman pääoman muutokset		0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	73	-180
Saamisten muutos	27 352	-65 060
Korottomien velkojen muutos	-1 452	22 423
Rahoituksen rahavirta	62 134	14 449
Rahavarojen muutos	-4 955	-93 911
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	-2 487	2 468
Rahavarat 1.1.	2 468	96 379

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-176 358	-109 269
Investointien tulorahoitus, %	0	0
Laskennallinen lainanhoitokate	-5	-17
Kassan riittävyys, pv	1	1

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2024 oli 67,1 milj. euroa alijäämäinen. Vuonna 2024 investointimenot sekä investointien omahankintameno, eli investointimenojen ja investointien rahoitusosuuksien erotus olivat 12,9 milj. euroa. Hyödykkeiden luovutustulot olivat 0,6 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta vuonna 2024 oli 62,1 milj. euroa ylijäämäinen. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 4,0 milj. euroa ja lyhennettiin 1,4 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli 33,5 milj. euroa. Muut maksuvalmiuden muutokset olivat yhteensä 26,0 milj. euroa.

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutokseksi muodostui – 5,0 milj. euroa.

Hyvinvointialuetodistukset

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen rahaliikenteen hoidon ja kassanhallinnan keskeinen työkalu on konsernitalirakenne, joka koostuu maksuliikenteen päätilistä, siihen liitetystä jäsentileistä ja tilin luottolimiitistä. Uudistusohjelman toimenpiteistä huolimatta hyvinvointialueen maksuvalmius oli tiukka useina eri kuukausina kuluneella tilikaudella 2024. Heikoin maksuvalmiustilanne ajoittui vuoden loppuun, jolloin maksuvalmiuden turvaamiseksi oli laskettu liikkeelle hyvinvointialuetodistuksia yhteensä 73 miljoonalla eurolla. Hyvinvointialuetodistukset ovat hyvinvointialueen liikkeelle laskemia velkasitoumuksia. Hyvinvointialuetodistusohjelma on tarkoitettu hyvinvointialueen lyhytaikaisen (alle vuoden) rahoitustarpeen kattamista varten. Tilikauden 2024 aikana hyvinvointialuetodistuksia eri rahoitustoimijoiden välityksellä laskettiin liikkeelle 19 kappaletta. Keskiarvo hyvinvointialuetodistusten nimellismäärille oli noin 12,3 miljoonaa euroa, keskimääräinen laina-aika 15 päivää ja keskiporko 3,76 %.

1.2 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Hyvinvointialueen rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotantontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn

poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2024 lopussa 86,8 milj. euroa. Sijoituksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli vuoden 2024 lopussa 64,0 milj. euroa.

Toimeksiantojen varat sisälsivät lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen varat. Lahjoitusrahastojen varat olivat 1,3 milj. euroa ja muiden toimeksiantojen varat 6,2 milj. euroa.

Muut toimeksiannot sisältävät huollettavien henkilökohtaiset varat ja välitystiliasiakkaiden varat.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 37,8 milj. euroa (28,6 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2024 lopussa 0,6 milj. euroa. Vaihto-omaisuus koostui aineista ja tarvikkeista (hoitotarvikkeita).

Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa – 122,9 milj. euroa. Oma pääoma koostui peruspääomasta 37,9, tilikauden 2024 alijäämästä – 56,7 milj. euroa ja edellisen tilikauden 2023 alijäämästä – 104,4, jota on oikaistu tilikauden 2024 aikana 0,2 milj. euroa. Vapaaehtoisia tai pakollisia varauksia hyvinvointialueella ei ollut.

Toimeksiantojen pääomat sisältävät lahjoitusrahastojen pääomat ja muiden toimeksiantojen pääomat. Lahjoitusrahastojen pääomat olivat 1,3 milj. euroa ja muiden toimeksiantojen pääomat 6,2 milj. euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 247,5 milj. euroa sisältäen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osuuden HUS-yhtymän 2023–2024 alijäämästä, joka kasvoi vuoden 2024 aikana 5,0 milj. euroa ollen 2024 lopussa yhteensä 23,6 milj. euroa siirtovelkoihin merkittynä. Lainakanta kasvoi vuoden aikana 36,2 milj. euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 93,4 milj. euroa.

TASE			
VASTAAVAA		2024	2023
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	86 764 582	76 154 880
I	Aineettomat hyödykkeet	1 615 397	-
	1. Aineettomat oikeudet	1 615 397	-
	2. Muut pitkävaikuttiset menot		-
	3. Ennakkomaksut	-	-
II	Aineelliset hyödykkeet	21 179 599	12 186 500
	1. Maa- ja vesialueet	6 241	-
	2. Rakennukset	5 397 202	-
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	-	-
	4. Koneet ja kalusto	8 951 259	8 598 901
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	-	-
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 824 899	3 587 598
III	Sijoitukset	63 969 585	63 968 380
	1. Osakkeet ja osuudet	63 969 585	63 968 380
	2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	-	-
	3. Muut lainasaamiset	-	-
	4. Muut saamiset	-	-

VASTAAVAA	2024	2023
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 489 124	7 047 155
1. Valtion toimeksiannot	-	-
2. Lahjoitusrahastojen varat	1 285 372	1 276 954
3. Muut toimeksiantojen varat	6 203 753	5 770 201
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	37 775 055	70 153 927
I Vaihto-omaisuus	610 353	682 983
1. Aineet ja tarvikkeet	610 353	682 983
2. Keskeneräiset tuotteet	-	-
3. Valmiit tuotteet/tavarat	-	-
4. Muu vaihto-omaisuus	-	-
5. Ennakkomaksut	-	-
II Saamiset	39 651 795	67 003 382
Pitkäaikaiset saamiset		235 888
1. Myyntisaamiset		-
2. Lainasaamiset	197 763	227 538
3. Muut saamiset	8 350	8 350
4. Siirtosaamiset		-
Lyhytaikaiset saamiset		66 767 494
1. Myyntisaamiset	18 757 428	16 111 163
2. Lainasaamiset	190 377	206 198
3. Muut saamiset	7 407 384	9 620 041
4. Siirtosaamiset	13 090 493	40 830 092
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	-	-
1. Osakkeet ja osuudet	-	-
2. Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin	-	-
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	-	-
4. Muut arvopaperit	-	-
IV Rahat ja pankkisaamiset	- 2 487 093	2 467 562
VASTAAVAA YHTEENSÄ	132 028 761	153 355 961

TASE			
VASTATTAVAA		2024	2023
A	OMA PÄÄOMA	- 122 914 207	-66 435 098
I	Peruspääoma	37 930 875	37 930 875
II	Omat rahastot		
III	Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	- 104 143 714	-
IV	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 56 701 368	-104 365 973
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		-
	1. Poistoero		
	2. Vapaaehtoiset varaukset		
C	PAKOLLISET VARAUKSET		-
	1. Eläkevaraukset		
	2. Muut pakolliset varaukset		
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	7 489 052	7 047 155
	1. Valtion toimeksiannot	-	-
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 285 372	1 276 954
	3. Muut toimeksiantojen pääomat	6 203 753	5 770 201
E	VIERAS PÄÄOMA	247 453 916	212 743 904
VASTATTAVAA		2024	2023
I	Pitkäaikainen	18 188 647	15 555 432
	1. Joukkovelkakirjalainat		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 188 647	15 555 432
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	-	-
	4. Lainat muilta luotonantajilta	-	-
	5. Saadut ennakot	-	-
	6. Ostovelat	-	-
	7. Muut velat	-	-
	8. Siirtovelat	-	-
	9. Laskennalliset verovelat	-	-
II	Lyhytaikainen	229 265 269	197 188 472
	1. Joukkovelkakirjalainat		-
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	75 239 017	41 710 562
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	-	-
	4. Lainat muilta luotonantajilta	-	-
	5. Saadut ennakot	7 874 802	10 944 239
	6. Ostovelat	57 703 644	66 519 608
	7. Muut velat	14 632 654	14 697 028
	8. Siirtovelat	73 815 152	63 317 035
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		132 028 761	153 355 961

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	-99,0	-46,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	20,2	18,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-161 067	-104 366
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-553	-365
Lainakanta 31.12., 1000 €	93 428	57 266
Lainakanta 31.12., €/asukas, 1 000 euroa	321	200
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 euroa	546 959	425 991
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	1879	1 491
Lainasaamiset, 1000 €	388	434
Hyvinvointialueen asukasmäärä	291 155	285 674

1.3 KOKONAISTULOT JA KOKONAISMENOT

Kokonaistulosten ja -menojen laskelma sisältää hyvinvointialueen ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kokonaistulot vuonna 2024 olivat 1 227 milj. euroa ja kokonaismenot 1 257 milj. euroa.

Tulosten ja menojen erotukseksi muodostui - 31 milj. euroa seuraavan kaavan mukaan:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = -31

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -5 - 26 = - 31

HYVINVOINTIALUEEN KOKONAISTULOT JA -MENOT	
TULOT	milj. €
Toiminta	
Toimintatuotot	126
Valtion rahoitus	1 061
Korkotuotot	1
Muut rahoitustuotot	0
Satunnaiset tuotot	
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0
Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	34
Oman pääoman lisäykset	
Kokonaistulot yhteensä	1 227

HYVINVOINTIALUEEN KOKONAISTULOT JA -MENOT

MENOT	milj. €
Toiminta	
Toimintakulut	1 242
- Valmistus omaan käyttöön	
Korkokulut	1
Muut rahoituskulut	0
Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät	
Pakollisten varausten muutos	
- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit	
Investointimenot	13
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman vähennykset	
Kokonaismenot yhteensä	1 257

1.4 HYVINVOINTIALUEKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus

Hyvinvointialueesta annetun lain 118 §:n mukaan hyvinvointialueen, joka tytäryhteisöineen muodostaa hyvinvointialuekonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ei muodosta hyvinvointialuekonsernia, koska sillä ei ole kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tai 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräysvaltaa missään yhteisössä.

Konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot osana hyvinvointialueen tilinpäätöstä

Sellaisen hyvinvointialueen, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen hyvinvointiyhtymässä, tai on hyvinvointialueiden, hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän, hyvinvointialueen ja kuntien tai hyvinvointialueen ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevan yhtiön osakas, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot. Konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot laaditaan samoilla periaatteilla kuin konsernitilinpäätös, ja konsernitilinpäätöstä vastaavina tietoina esitetään samat konsernitilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja toimintakertomustiedot kuin konsernitilinpäätöksessä. Kokonaisuudesta käytetään eri nimeä sen vuoksi, että hyvinvointialuekonserni syntyy ainoastaan silloin, kun hyvinvointialueella on vähintään yksi tytäryhteisö.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Hyvinvointiyhtymä yhdistellään aina hyvinvointialueen konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on hyvinvointialueen osuus hyvinvointiyhtymän varoista ja velvoitteista, sekä siitä, miten hyvinvointialueen äänivaltaa on sopimuksilla rajoitettu. Hyvinvointiyhtymän tilinpäätös yhdistellään hyvinvointialueen konsernitilinpäätökseen aina suhteellisella menetelmällä.

Omistusyhteisyhteisö on hyvinvointialuekonserniin kuulumaton yhteisö, jossa hyvinvointialuekonsernilla on sellainen omistusosuus, joka luo hyvinvointialuekonsernin ja yhteisön välille pysyvän yhteyden ja on tarkoitettu edistämään hyvinvointialueen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön toimintaa. Yhteisöä pidetään omistusyhteisyhteisönä, jos hyvinvointialuekonsernilla on vähintään viidesosa yhteisön osakepääomasta tai vastaavasta pääomasta. Pysyvä yhteys voi syntyä myös esimerkiksi hallituksen jäsenyyden kautta.

Osakkuusyhteisö on omistusyhteisyhteisö, jossa konserniyhteisöllä yksin tai yhdessä muiden samaan hyvinvointialuekonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa, mutta joka ei kuulu hyvinvointialuekonserniin. Omistusyhteisyhteisöä pidetään osakkuusyhteisönä, jos hyvinvointialuekonsernilla on vähintään viidesosa ja enintään puolet omistusyhteisyhteisön osakkeiden tai osuuksien

tuottamasta äänimäärästä. Yli 20 prosentin ääniosuus tuottaa aina osakkuusyhteisöaseman ja tällaisessa omistuksessa yritystä käsitellään osakkuusyhteisönä, vaikkei kirjanpitovelvollisella olisikaan siinä huomattavaa vaikutusvaltaa.

Huomattava vaikutusvalta merkitsee sitä, että konserniyhteisöllä on mahdollisuus vaikuttaa toisen yhteisön taloudellisten ja operatiivisten päätösten tekemiseen, mutta sillä ei kuitenkaan ole konsernisuhteelle ominaista määräysvaltaa. Vastaavasti huomattava vaikutusvalta voi syntyä, vaikka kirjanpitovelvollinen omistaisi vähemmän kuin viidenneksen osakkeista. Kyse voi olla esimerkiksi siitä, että kirjanpitovelvollinen esimerkiksi on edustettuna hallituksessa tai vastaavassa toimielimessä taikka operatiivisessa johdossa tai osallisena huomattavissa liiketoimissa yrityksen kanssa.

Julkisyhteisöjen yhteisessä määräysvallassa olevat yhteisöt

Hyvinvointialueesta annetun lain 118 3 § mukaan myös hyvinvointialueiden tai hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän yhteisessä määräysvallassa olevan yhtiön tilinpäätös yhdistellään hyvinvointialueen konsernitilinpäätökseen. Sama koskee myös hyvinvointialueiden ja kuntien yhteisessä määräysvallassa olevaa yhtiötä sekä hyvinvointialueiden ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevaa yhtiötä. Julkisyhteisöjen yhteisessä määräysvallassa olevien yhteisöjen yhdistelyn tarkoituksena on osaltaan vaikuttaa hyvinvointialueen taloudesta syntyvään kokonaiskuvaan. Kokonaiskuvaan ei saa olla olennaista vaikutusta sillä, miten hyvinvointialueiden ja muiden julkisyhteisöjen yhteistoiminta on organisoitu.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen 2024 tilinpäätöksen konsernitilinpäätöstä vastaavina tietoina on yhdistelty:

HUS-yhtymä hyvinvointiyhtymäkonsernina suhteellisella menetelmällä 13,848 % omistuosuuden mukaisesti.

Oy Apotti Ab osakkuusyhteisönä pääomaosuusmenetelmällä, sekä välitön että välillinen omistus huomioiden, yhteensä 21,74 % omistuosuuden mukaisesti

As. Oy Vantaan Ilolantie 2 osakkuusyhteisönä pääomaosuusmenetelmällä 23,72 % omistuosuuden mukaisesti

Puro tekstiilihuoltopalvelut Oy osana Hus hyvinvointiyhtymäkonsernia suhteellisella menetelmällä 13,484 % omistuosuuden mukaisesti

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistely (kpl)
Hyvinvointiyhtymät	1	0
Hyvinvointialueiden ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevat yhteisöt	1	7
Osakkuusyhteisöt	2	0

1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ei ole tytäryhteisöjä (yhteisöjä, joissa hyvinvointialue käyttää kirjanpitolain 1 luvun 8 §:n mukaista määräysvaltaa).

1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaikki konsernia koskevat olennaiset tapahtumat käyvät ilmi konsernitilinpäätöksestä ja sen liitetiedoista. Olennaisia muutoksia tytär- ja omistusyhteisyritysten omistuksessa ja äänivallassa ei ole ollut tilikaudella 2024.

1.4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialuekonserniin ei arvioida tulevan merkittäviä muutoksia vuonna 2025.

1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto on kokouksessaan 12.12.2023 § § 130 hyväksynyt hyvinvointialueen omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohjeen.

Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla hyvinvointialue omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen hyvinvointialuetta eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun hyvinvointialueen määräysvallan käyttöön.

Omistajaohjauksen tavoitteena on turvata hyvinvointialueen pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa pääoman käytön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääoman käytön tehokkuus. Konserniohje on omistajaohjauksen keskeinen väline.

Konsernivalvonnan osalta on huomioitava, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ei ole tytäryhteisöjä (yhteisöjä, joissa hyvinvointialue käyttää kirjanpitolain 1 luvun 8 §:n mukaista määräysvaltaa). Konserniohje kuitenkin laadittu jo siten, että se huomioi jo mahdolliset tytäryhteisöt. Konserniohjeen sivulla 6 on määritelty hyvinvointialuekonsernin valvontaa, riskienhallintaa ja sisäistä tarkastusta koskevat ohjeet.

1.4.6 Konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot ja tunnusluvut

Toimintakuluista ja lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta on eliminoitu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osuus HUS-yhtymän 2023–2024 alijäämästä, joka kasvoi vuoden 2024 aikana 5,0 milj. euroa ollen 2024 lopussa yhteensä 23,6 milj. euroa.

Konsernituloslaskelman toimintatuotot olivat 500,3 milj. euroa. Osuus osakkuusyhteisöjen tappioista oli 0,147 milj. euroa, valtion rahoitus 1,061 miljardia euroa, rahoituserät 1,9 milj. euroa ja poistot ja arvonalentumiset 20,2 milj. euroa. Tilikauden verot, laskennalliset verot ja vähemmistöosuudet olivat yhteensä 0,029 milj. euroa ja tilikauden alijäämä 55,2 milj. euroa.

Hyvinvointiyhtymän yhdistelyssä noudatetun suhteellisen yhdistelyn menetelmän seurauksena Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen omistusosuuden perusteella laskettu osuus HUS-yhtymän vuoden 2024 alijäämästä sisältyy konsernitilinpäätöstä vastaavien tietojen tuloslaskelman osoittamaan alijäämään.

KONSERNITULOSLASKELMA	2024	2023
	€ 1 000	€ 1 000
Toimintatuotot	500 340	467 357
Toimintakulut	-1 594 696	- 1 545 282
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	147	- 3
Toimintakate	-1 094 209	- 1 077 929
Valtion rahoitus	1 061 290	995 427
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 887	2 720
Muut rahoitustuotot	196	131
Korkokulut	-3 944	-1 877
Muut rahoituskulut	-78	-153
Vuosikate	-34 859	-81 681
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 187	-19 244
Omistuksen eliminointierot		172
Arvonalentumiset		20
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-55 046	-100 733
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot	-29	-13
Laskennalliset verot	-45	-22
Vähemmistöosuudet	-55	-62
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-55 175	-100 830

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-31,4	-30,2
Vuosikate/Poistot, %	-173	-425
Vuosikate, euroa/asukas	-119,7	-286,0
Hyvinvointialueen asukasmäärä	291 155	285 674

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-34 859	-81 681
Satunnaiset erät, netto		
Tilikauden verot	-29	-13
Tulorahoituksen korjauserät	-1 885	-549
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-45 233	-40 447
Rahoitusosuudet investointeihin	82	73
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 222	1 354
Toiminnan ja investointien rahavirta	-79 701	-121 263
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 482	37 712
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 277	-5 283
Lyhytaikaisten lainojen muutos	33 528	41 711
Oman pääoman muutokset	208	-137
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	278	312
Saamisten muutos	29 396	-47 210
Korottomien velkojen muutos	-11 416	1 507
Rahoituksen rahavirta	72 200	28 611
Rahavarojen muutos	-7 502	-92 652
Rahavarat 31.12.	14 359	21 846
Rahavarat 1.1.	21 846	114 498

KONSERNIRAHOTUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta,	-200 964	-121 263
Investointien tulorahoitus, %	0	0
Laskennallinen lainanhoitokate	-1	-4
Kassan riittävyys, pv	3	5

KONSERNITASE	2024	2023
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	6 029	5 075
2. Muut pitkävaikutteiset menot	4 021	4 347
3. Ennakkomaksut		
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 988	2 084
2. Rakennukset	147 625	141 722
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 278	4 360
4. Koneet ja kalusto	25 842	28 648
5. Muut aineelliset hyödykkeet	677	693
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	58 982	39 662
III Sijoitukset		
1. Osakkuusyhteisöosuudet	15 150	14 325
2. Osakkeet ja osuudet	5 092	4 942
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
4. Muut lainasaamiset		
5. Muut saamiset	12	12
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	8 840	8 184
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus	6 020	6 298
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	9	8
Lyhytaikaiset saamiset	59 511	88 898
III Rahoitusomaisuusarvopaperit		
IV Rahat ja pankkisaamiset	14 359	21 846
VASTAAVAA YHTEENSÄ	358 426	371 105

KONSERNITASE		2024	2023
VASTATTAVAA		1 000 €	1 000 €
A	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	37 931	37 931
II	Omat rahastot	124	124
III	Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	- 101 197 -	575
IV	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 55 175 -	100 630
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	162	107
C	PAKOLLISET VARAUKSET		
	1. Eläkevaraukset	71	71
	2. Muut pakolliset varaukset	4 565	5 352
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	8 840	8 184
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen	172 419	152 929
II	Lyhytaikainen	290 686	267 613
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		358 426	371 105

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		2024	2023
Omavaraisuusaste, %		-35 %	-18 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %		29 %	28 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €		-156 005	-101 405
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas		-536	-355
Lainakanta 31.12., 1000 €		252 746	199 012
Lainakanta 31.12., €/asukas		868	697
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.		706 278	640 811
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas		2 426	2 243
Lainasaamiset, 1000 €		-	-
Hyvinvointialueen asukasmäärä		291 155	285 674

1.4.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tilinpäätös vuodelta 2024 käsitellään aluehallituksen kokouksessa 25.3.2025. Tällöin aluehallitus myös allekirjoittaa tilinpäätöksen sillä hyvinvointialueesta annetun lain 117 § mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat sekä aluehallituksen jäsenet että hyvinvointialuejohtaja. Tämän jälkeen tilinpäätös lähetetään tilintarkastajien ja tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi, minkä jälkeen tilinpäätös etenee aluevaltuuston käsiteltäväksi kesäkuun aluevaltuuston kokoukseen 9.6.2025.

Aluehallitus esittää, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tilikauden alijäämä 56 701 368,84 euroa siirretään hyvinvointialueen taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien alijäämään/ylijäämään.

1.4.8 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kustannusten kasvun taittamiseksi ja kertyneen alijäämän kattamiseksi lainsäädännön edellyttämällä tavalla Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella laadittiin uudistusohjelma vuosille 2023–2030. Ohjelman periaatteet ja päälinjaukset hyväksyttiin aluevaltuustossa 12.12.2023. Uudistusohjelman vuosittaiseksi tuottavuustavoitteeksi asetettiin 2 % suhteessa palvelutarpeen kasvuun sekä noin 300 miljoonan euron tuottavuustoimet vuosikymmenen loppuun mennessä. Vuoden 2024 tuottavuustoimet sisällytettiin vuoden 2024 talousarvioon. Aluevaltuusto hyväksyi toimialatasoiset toimenpiteet kustannusvaikutuksineen sisältävän Uudistusohjelman kokouksessaan 29.4.2024.

Vuoden 2024 toisessa osavuositarkastuksessa ennakoitiin hyvinvointialueelle lähes 13,4 milj. euroa lisää alijäämää suhteessa aluevaltuuston päättämään talousarvioon. Aluehallitus hyväksyi 19.9.2024 toimialoille euromääräiset tavoitteet ja toimenpiteet talousarviossa pysymiseksi.

HUS ennakoi alijäämää vuodelle 2024 tammi-syyskuun toteumatietojen perusteella 63,8 miljoonaa euroa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osuus tästä alijäämästä olisi ollut, laskettuna palvelujen käytön suhteessa, n. 10,6 milj. euroa, jonka johdosta aluevaltuusto päätti vastaavan suuruisesta talousarviomuutoksesta 9.12.2024.

Uudistusohjelman ja syksyn 2024 lisäsäästöjen systemaattisella toimeenpanolla Vake on onnistunut taittamaan kustannusten kasvua siten, että lopullinen tilinpäätös vuodelta 2024 toteutui huomattavasti suunniteltua parempana. Uudistusohjelman avulla toimintaa onnistuttiin tehostamaan 32 miljoonan euron edestä. Syksyn lisäsäästöohjelman avulla saavutettiin myös merkittäviä säästöjä, joita on osin vaikea erottaa uudistusohjelman toimenpiteiden vaikutuksista. Toisaalta samaan aikaan hyvinvointialueella on ollut myös sellaisia kustannuksia, jotka ovat nousseet suunniteltua enemmän.

Erikoissairaanhoidon osalta talous toteutui huomattavasti odotuksia paremmin. HUSin lopulliseksi alijäämäksi muodostui kuitenkin alle puolet syksyn ennusteesta eli vain 30,4 milj. euroa, josta VAKEn osuus oli n. 5,0 milj. euroa. Lisäksi palvelukäyttöön perustuva tasauslaskutus alitti suunnitellun selvästi ja siirtoviivepäivien hallinnassa onnistuttiin hyvin. Kokonaisuudessaan erikoissairaanhoidon alitti talousarvionsa yli 15 miljoonalla eurolla.

Valtioneuvosto suositti vuosittaisissa hyvinvointialueneuvotteluissa 29.11.2024, että alueen on jatkettava uudistusohjelman toimenpiteiden toimeenpanoa ja varmistettava niiden kustannusvaikutusten toteutuminen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue käytti ensimmäisenä hyvinvointialueena oikeuttaan hakea rahoituslain §11 mukaista lisärahoitusta asukkaiden palvelujen turvaamiseksi.

Lisärahoituksen valmisteluryhmä kokoontui kesä-syyskuussa 2024 yhteensä 14 kertaa. Valmisteluryhmä jäi erimieliseksi lisärahoituksen tarpeesta. Valtio ei myöntänyt hyvinvointialueelle lisärahoitusta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ja viisi muuta hyvinvointialuetta kutsuttiin valtiovarainministeriön koordinoimaan alueelle vapaaehtoiseen muutostukiprojektiin. Alueiden valinta perustui kokonaisarvioon alueiden talouden tilanteesta, arvioon vuoden 2025 rahoituksesta ja tulevien vuosien sopeutustarpeesta sekä alueiden omiin arvioihin muutosohjelmiensa toimenpiteiden kustannusvaikutuksista ja niiden toteutumisesta, tavoitteena tukea alueita talouden ja toiminnan uudistumisen ja sopeutumistoimien suunnittelussa ja toimeenpanossa. Hanke käynnistyi marraskuussa 2024, ja muutostukikeskustelut alueen kanssa käydään tammi-maaliskuussa 2025.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 22.11.2022 Vantaan ja Keravan ensimmäisen hyvinvointialuestrategian vuosille 2023–2025. Strategia tulee tarkistaa vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudessa. Aluevaltuusto hyväksyi tarkistetun hyvinvointialuestrategian kokouksessaan 28.10.2024. Talousarviossa vuosittain asetettavien toiminnan ja talouden tavoitteiden on toteutettava aluevaltuuston hyväksymää hyvinvointialuestrategiaa.

Talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024–2026 hyväksymisen yhteydessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto asetti hyvinvointialueelle 17 hyvinvointialuestrategiaa konkretisoivaa sitovaa tavoitetta vuodelle 2024, ja näille yhteensä 21 mittaria. Tavoitteet ryhmiteltiin viiden strategiassa linjatun näkökulman mukaisesti: ”Vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta, Parannamme palveluja, Arvostamme henkilöstöämme, Toimimme yhdessä ja Huolehdimme kestävästä taloudesta.”

Vuoden 2024 sitovien tavoitteiden saavuttamista voidaan tarkastella niille asetettujen mittareiden tavoitetasojen saavuttamisen kautta. 14 mittarille asetetut tavoitetasot saavutettiin suunnitellusti. Neljän mittarin tavoitetasot arvioitiin saavutetun osittain; näiden osalta hyvinvointialue arvioi, että tehdyt toimenpiteet olivat tärkeitä ja oikean suuntaisia, vaikka asetettua tavoitetasoa ei vielä 2024 aikana saavutettu. Kolmen mittarin osalta niille asetetut tavoitetasot jäivät kokonaan saavuttamatta.

Hyvinvointialueella onnistuttiin erityisen hyvin toimissa hyvinvoinnin ja turvallisuuden vahvistamiseksi sekä yhdessä toimimista ja osallisuutta edistävissä tavoitteissa. 2024 vahvistettiin perustaa hyvinvointialueen kestäväälle taloudelle mm. uudistusohjelman systemaattisella toteutuksella ja tiedolla johtamisen tuella. Toimet talouden tasapainottamiseksi onnistuivat hyvin.

Palveluja on edelleen parannettu ja palveluihin pääsy on hyvinvointialueella useissa palveluissa nopeutunut, mutta terveysasemien, suun terveydenhuollon ja lasten ja nuorten mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelujen osalta ei täysin saavutettu sitovissa tavoitteissa asetettuja tavoitetasoja. Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot vähenivät toivotusti; työtä lähtövaihtuvuuden pienentämiseksi ja hyvinvointialueen vetovoimaisuuden parantamiseksi entisestään on jatkettava.

Toteutumatta jääneiden tavoitteidenkin osalta hyvinvointialueella on käynnissä pitkäjänteisiä ja laaja-alaisia kehittämistoimia, joilla VAKEn uskotaan lähivuosina saavuttavan alueen itselleen asettamat korkeat vaatimukset

Talousarvion 2024 sitovien tavoitteiden raportointi toteutumisarvioineen esitetään kokonaisuudessaan liitteessä yksi (1).

2.2 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

VANTAAN JA KERAVAN HYVINVOINTIALUE (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	112 492	120 755	120 755	126 078	5 323	4,4 %
MYyntITUOTOT	42 607	50 996	50 996	50 138	-858	-1,7 %
MAKSUTUOTOT	41 011	51 500	48 721	47 760	-961	-2,0 %
TUET JA AVUSTUKSET	18 484	7 277	10 056	16 291	6 235	62,0 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	10 388	10 982	10 982	11 890	908	8,3 %
TOIMINTAKULUT	-1 212 088	-1 279 622	-1 290 283	-1 241 809	-48 474	3,8 %
HENKILÖSTÖKULUT	-291 419	-354 178	-354 724	-325 761	-28 963	8,2 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-643 671	-661 446	-665 076	-653 243	-11 833	1,8 %
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-167 986	-152 701	-158 911	-156 909	-2 002	1,3 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-28 350	-29 215	-29 322	-29 066	-256	0,9 %
AVUSTUKSET	-23 112	-24 176	-24 031	-19 681	-4 350	8,1 %
VUOKRAKULUT	-54 646	-56 052	-56 365	-56 877	512	-0,9 %
MUUT KULUT	-2 903	-1 855	-1 855	-273	-1 582	85,3 %
TOIMINTAKATE	-1 099 596	-1 158 867	-1 169 528	-1 115 731	-53 797	-4,6 %

Muutettu talousarvio 2024 sisältää seuraavat muutokset

- määrärahamuutos erikoissairaanhoidon ja terveydenhuollon toimialan välillä (aluevaltuusto 10.6.2024 § 39)
- erikoissairaanhoidon menomäärärahan ja toimintakatteen muutos (aluevaltuusto 9.12.2024 § 79)
- sitovuustason hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidoa sisällä hyvinvointialuejohtajan päätöksellä tehdyt toiminnan muutoksiin ja talousarviossa pysymisen varmistamiseen liittyvät muutokset 19.8.2024 § 44, 2.10.2024 § 50 ja 28.2.2025 § 11

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimintatuotot vuonna 2024 olivat 126,1 milj. euroa. Toimintatuotoilla katettiin 10,2 % toimintamenoista. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 5,3 milj. eurolla.

Toimintatuottojen ennakoitua suurempi kertymä syntyi pääosin hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen tarkoitetun valtionavustuksen tuloutuksesta menoja vastaavasti. Lisäksi lisätuottoja saatiin valtion maksamista kotouttamiskorvauksista sekä

hyvinvointialueiden välisestä laskutuksesta. Tuottoja vähensi se, että HUS:n ensihoidosta maksama yhteistoimintaosuus ei toteutunut suunnitellun mukaisesti. Maksutuottojen kertymää vähensi terveydenhuollon asiakasmaksujen asiakaskohtaisten maksukattojen täyttyminen loppuvuonna.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimintamenot olivat 1 241,8 milj. euroa. Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 48,5 milj. eurolla.

Henkilöstömenojen alitus 29,0 milj. eurolla johtuu mm. siitä, että talousarvio sisältää hyvinvointialuetasoisia eriä, jotka toteutuivat suunniteltua pienempinä sekä säästötoimenpiteinä täyttämättä jätetyistä vakansseista syntyneistä kustannussäästöistä. Henkilöstövuokrauslup (18,9 milj. euroa) katettiin palkkausmenojen säästöllä.

Asiakaspalvelujen ostot toteutuivat 11,8 milj. euroa muutettua talousarviota matalampana, johtuen pääosin erikoissairaanhoidon ostoista HUSilta (15,7 milj. euroa). Erikoissairaanhoidon osuus hyvinvointialueen asiakaspalvelujen ostoista oli 6,1 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2023, johtuen mm. HUS siirtoviivehoitopäivien kustannusten vähentymisestä 4,7 milj. eurolla verrattuna edelliseen vuoteen. Omassa toiminnassa asiakaspalvelujen ostot alittuivat vanhus-ten palvelujen toimialalla, koska mm. kalliimpien asumisen ostopalveluita korvattiin asiakaslähtöisillä edullisimmilla ratkaisulla. Vammaisten palvelujen osalta asiakaspalvelujen ostojen talousarvio ylittyi vammaisten tehostetun palveluasumisen sekä vammaisten kotiin vietävien palvelujen takia.

Muiden palvelujen ostot alittivat muutetun talousarvion 2,0 milj. eurolla. Talousarvion alitus johtui mm. siitä, että ICT kustannusten hillintä on onnistunut erittäin hyvin ja Apotti-kustannusten alenema on saavutettu uudistusohjelman aikataulua nopeammin.

Henkilöstön vuokrausmenot vähenivät 12,7 milj. eurolla edelliseen vuoteen verrattuna, koska henkilöstön saatavuus parantui loppuvuotta kohden ja vuokrahenkilöstön käyttö painotettiin lyhytaikaisiin sijaisuuksiin. Henkilöstövuokraukseen ei varattu talousarviossa erikseen määrärahaa.

Avustukset alittivat muutetun talousarvion 4,4 milj. eurolla, koska mm. toimeentulotuen toimintamallien yhtenäistäminen on pienentänyt avustusten kokonaistoteumaa ja koska omaishoitajia on arvioitua vähemmän.

Muut kulut alittivat 1,6 milj. eurolla muutetun talousarvion, koska menot toteutuivat osittain muiden palvelujen ostoissa.

Hyvinvointialueen toimintakate oli 53,8 milj. euroa (4,6 %) parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarvion käyttötalousmäärärahojen sitovuustasot

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttötalouden sitovuustaso oli talousarviovuonna 2024 toimintakate seuraavasti:

- Hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidtoa
- Erikoissairaanhoidto

VANTAAN JA KERAVAN HYVINVOINTIALUE ILMAN ERIKOISSAIRAANHOITOA (1000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	111 692	119 455	119 455	125 900	6 445	5,4 %
TOIMINTAKULUT	-847 128	-905 173	-915 364	-883 730	-31 634	-3,5 %
TOIMINTAKATE	-735 436	-785 718	-795 909	-757 830	-38 079	-4,8 %

ERIKOISSAIRAANHOITO (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	800	1 300	1 300	179	-1 121	-86,3 %
TOIMINTAKULUT	-364 960	-374 450	-374 919	-358 080	-16 839	-4,5 %
TOIMINTAKATE	-364 160	-373 150	-373 619	-357 901	-15 718	-4,2 %

Toimintatulojen ja -menojen toteutumista ja poikkeamia talousarvioon toimialoittain on kuvattu jäljempänä.

*muutokset määrärahamuutos erikoissairaanhoidon ja terveydenhuollon toimialan välillä

(aluevaltuusto 10.6.2024 § 39) ja erikoissairaanhoidon menomäärärahan ja toimintakatteen muutos (aluevaltuusto 9.12.2024 § 79)

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

2.2.1.1 Hyvinvointialueen johto ja konsernipalvelujen toimiala

Talousarvion toteutuminen 2024

HYVINVOINTIALUEEN JOHTO JA PÄÄTÖKSENTEKO & KON- SERNIPALVELUJEN TOIMIALA (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	16 200	6 800	6 800	12 691	5 891	86,6 %
MYYNITUOTOT	1 527	1 000	1 000	1 724	724	72,4 %
MAKSUTUOTOT	1	0	0	5	5	
TUET JA AVUSTUKSET	13 511	4 800	4 800	10 272	5 472	114,0 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 163	1 000	1 000	690	-310	-31,0 %
TOIMINTAKULUT	-97 877	-115 894	-111 695	-92 238	-19 457	-17,4 %
HENKILÖSTÖKULUT	-27 240	-43 671	-40 344	-29 542	-10 802	-26,8 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-10	0	0	-190	190	
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-61 869	-67 135	-66 911	-57 899	-9 012	-13,5 %
AINEET, TARVIKKEET JA TA- VARAT	-1 117	-293	-318	-455	136	42,9 %
AVUSTUKSET	-1 264	-1 264	-1 264	-1 264		0,0 %
VUOKRAKULUT	-3 532	-1 946	-1 273	-2 728	1 456	114,4 %
MUUT KULUT	-2 846	-1 585	-1 585	-160	-1 425	-89,9 %
TOIMINTAKATE	-81 676	-109 094	-104 895	-79 547	-25 347	-24,2 %

Hyvinvointialueen johdon ja päätöksenteon ja konsernipalvelujen toimialan tuotot olivat 12,7 milj. euroa. Toimintatuotot toteutuivat 5,9 milj. euroa suurempina kuin muutettu talousarvio. Ylitys johtui budjetoimattomista eristä mm. valtionavustus hyvinvointialueen toiminnan va-
kiinnuttamiseen ja kehittämiseen 4,2 milj. euroa.

Toimintakulut olivat 92,2 milj. euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 19,5 milj. eurolla. Henkilöstömenot toteutuivat 10,8 milj. euroa pienempänä kuin muutettu talousarvio, mm. siksi, että talousarvio sisälsi hyvinvointialuetasoisia eriä, joita ei kohdennettu toimialoille ja jotka eivät toteutuneet suunnitellusti. Osana säästöohjelmaa vakansseja jätettiin täyttämättä.

Muiden palvelujen ostot alittivat muutetun talousarvion 9,0 milj. euroa, johtui pääosin tietohallinnon budjetin alituksesta. Mm. Apotti-kehittämisen sekä yhtiön omistajaohjauksen tehostaminen ja jatkuvien ICT-palveluiden kustannukset alittivat muutetun talousarvion mm. uudistusohjelman toimenpiteiden ansiosta. Lisäksi toimitilapalveluiden muiden palveluiden ostot alittivat muutetun talousarvion 2,8 milj. euroa, johtui pääosin äkillisten korjaus- ja remonttivarausten alituksesta.

Vuokrakulut ylittivät 1,5 milj. euroa muutetun talousarvion, johtui pääosin siitä, että hyvinvointialuetasoinen tilavuokrien ylitys 1,1 milj. euroa kohdistettiin konsernipalveluihin. Muut kulut alittivat 1,4 milj. euroa muutetun talousarvion. Alitukseen vaikutti mm. se, että toteumat ovat osittain muiden palveluiden ostoissa. Toimialan tulos (toimintakate) oli 25,3 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarviomuutos sisältää vuoden 2024 aikana tehdyt toimialojen väliset kohdennukset, joiden suuruus ja oikea kohdentuminen ei ollut talousarviota laadittaessa tiedossa (hyvinvointialuejohtajan viranhaltijapäätökset 19.8.2024 ja 28.2.2025). Määrärahamuutos pienensi toimialan menomäärärahaa 4,2 milj. eurolla koostuen pääosin konsernipalveluihin budjetoitujen henkilöstömenojen siirrosta toimialoille ja tilavuokrien talousarviomuutoksesta.

Aluevaltuusto

Aluevaltuusto valittiin aluevaaleissa 23.1.2022. Aluevaltuusto on hyvinvointialueen korkein päättävä toimielin. Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa. Aluevaltuuston tehtävistä säädetään hyvinvointialueesta annetussa laissa. Aluevaltuusto päättää muun muassa hyvinvointialuestrategiasta, hyvinvointialueen hallintosäännöstä sekä hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Lisäksi aluevaltuusto asettaa aluehallituksen ja hyvinvointialueen muut toimielimet sekä valitsee hyvinvointialuejohtajan. Aluevaltuusto piti vuonna 2024 yhteensä 6 kokousta.

Aluehallitus

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Lisäksi aluehallitus vastaa muun muassa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta, omistajaohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta sekä sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä. Tarkemmin aluehallituksen tehtävistä määrätään hyvinvointialueesta annetussa laissa sekä aluevaltuuston päättämässä hallintosäännössä. Aluehallitus piti vuonna 2024 yhteensä 14 kokousta.

Talousarvion toteutuminen 2024

Puheenjohtaja: Mika Niikko

Tarkastuslautakunta (1000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT						
MAKSUTUOTOT						
TUET JA AVUSTUKSET						
MUUT TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-119	-337	-337	-314	-22	-6,70 %
HENKILÖSTÖKULUT	-86	-255	-255	-246	-9	-3,50 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT						
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-33	-79	-79	-68	-11	-13,30 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	-1	-1	0	-1	-99,20 %
AVUSTUKSET						
VUOKRAKULUT		-1	-1		-1	-100,00 %
MUUT KULUT		-1	-1	0	-1	-99,40 %
TOIMINTAKATE	-119	-337	-337	-314	-22	-6,70 %

Vantaan- ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto on asettanut tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten lain hyvinvointialueesta (611/2021) 125 § mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
2. arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyyttä talouden tasapainotuksen kannalta;
4. huolehtia hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
5. valvoa, että 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi;
6. valmistella aluehallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta piti vuonna 2024 yhteensä 12 kokousta.

Muut toimielimet

Vantaan- ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuuston, aluehallituksen ja tarkastuslautakunnan lisäksi alueella toimi vuonna 2024 seuraavat toimielimet:

- aluevaalilautakunta
- pelastuslautakunta
- kansalliskielilautakunta
- lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta
- aluevaalilautakunta
- yksilöasioiden jaosto
- edunvalvontajaosto
- lasten, nuorten ja perheiden palvelut -jaosto
- aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelut -jaosto
- terveydenhuollon palvelut -jaosto
- vanhusten palvelut -jaosto
- valtuustovaliokunta
- valtuustotoimikunta
- aluevaltuuston vaalilautakunta

Tämän lisäksi hyvinvointialueella toimi vuonna 2024 seuraavat vaikuttamistoimielimet:

- nuorisovaltuusto
- vammaisneuvosto
- vanhusneuvosto
- monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta
- Lisäksi lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan alaisuuteen asetettiin vuoden 2024 aikana järjestöyhteistyön neuvottelukunta. Neuvottelukunnan ensimmäinen kokous pidettiin 30.11.2024.

Valtuustoryhmätuki

Hyvinvointialuelain (611/2021) § 27 mukaan valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Tukea myönnettäessä on yksilöitävä tuen käyttötarkoitus. Tuen määrä valtuustoryhmittäin on ilmoitettava hyvinvointialueen tilinpäätöksessä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue myönsi tilikaudella 2024 aluevaltuustoryhmille tukea yhteensä 414 000 euroa alla olevan taulukon neljä (4) mukaisesti (6 000 euroa / aluevaltuutettu).

Taulukko 4. Valtuustoryhmätuen määrä v. 2024 valtuustoryhmittäin

Aluevaltuustoryhmä	Alue- valtuutettujen määrä	Myönnetyn tuen määrä (€) valtuustoryhmittäin
Sosialidemokraattinen aluevaltuustoryhmä	17	102 000
Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä	19	114 000
Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä	8	48 000
Kristillisdemokraatit, KD	2	12 000
Vihreä valtuustoryhmä	9	54 000
Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp	2	12 000
Keskustan valtuustoryhmä	3	18 000
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	6	36 000
Liike Nyt aluevaltuustoryhmä	2	12 000
Aluevaltuustoryhmä Valta kuuluu kansalle	1	6 000
Kaikki yhteensä	69	414 000

Konsernipalvelujen toimiala

Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Konsernipalveluiden toimiala tuottaa hyvinvointialueelle ja sen muille toimialoille hallinnollisia ja muita asiantuntija- ja tukipalveluita ja näin auttaa koko hyvinvointialuetta sen perustehtävän toteuttamisessa. Lähes kaikki hyvinvointialueen ei-kliiniset tukipalvelut tuotetaan konsernipalveluiden toimialalla. Lisäksi konsernipalveluiden toimialalla osallistutaan hyvinvointialuetasoiseen johtamiseen sekä erilaisten sääntöjen ja ohjeiden laadintaan.

Konsernipalveluiden toimialalla on näkynyt vahvasti hyvinvointialueen käynnistämisvaihe (vuodet 2022–2024) sekä siirtyminen toiminnan vakauttamisen ja hyötyjen etsimisen vaiheeseen. Konsernipalveluiden toimiala jakautuu yhdeksään asiantuntijapalvelualueeseen: hallintopalveluihin, talouspalveluihin, tietohallintoon, henkilöstöhallintoon, järjestämisen tukeen ja hankintoihin, viestintään ja turvallisuuteen, asiantuntija- ja kehittämispalveluihin, tilakeskukseen sekä taloussuunnittelu-, analytiikka ja strategiapalveluihin.

Viimeisin asiantuntijapalvelualue vastaa hyvinvointialueen talouden suunnittelusta, tiedolla johtamisesta sekä strategiatyöstä. Tätä palvelualueetta johtaa toimialajohtaja oman työnsä ohella. Hallintopalveluissa tuotetaan laki- ja päätöspalvelut sekä kirjaamo- ja asiakaspalvelut, mikä sisältää myös hyvinvointialueen arkistopalvelut. Talouspalveluissa vastataan

hyvinvointialueen rahoitustoimesta, konsernilaskennasta ja myyntireskontrasta, asiakasmaksuista ja ostoreskontrasta sekä muista laskentapalveluista.

Tietohallinto vastaa ict-arkkitehtuurista, tietohallinnon asiakkuus-, kehittämis- ja ict-palveluista sekä jatkuvista ict-palveluista. Tietohallinto varmistaa hyvinvointialueen työntekijöille toimivat järjestelmät ja tietoturvallisen ympäristön. Henkilöstöpalvelut vastaa hyvinvointialueen henkilöstökäytännöistä, henkilöstön saatavuuden tuesta, henkilöstösuunnittelusta, toimivista henkilöstöprosesseista ja palkanmaksusta, oppimisen ja uudistumisen palveluista sekä resurssipalveluista. Resurssipalveluihin kuuluu hyvinvointialueen resurssikeskus, jossa työskentelee pääasiassa hoitotyön ammattilaisia hyvinvointialueen sisäisenä varahenkilöstöpalveluna.

Järjestämisen tuessa hoidetaan hyvinvointialueen hankintatoimi ja keskitetty valvonta sekä varsinainen järjestämisen tuki, mikä pitää sisällään esimerkiksi tuotantotapa-analyyysien tuottamisen hyvinvointialueen päätöksenteon tueksi.

Viestintä ja turvallisuus ohjaa, kehittää ja yhteensovittaa organisaatioturvallisuutta ja varautumisen lakisääteisten veloitteiden toteuttamista sekä valmiuden ja riskienhallinnan kokonaisuutta. Lisäksi palvelualueella vastataan hyvinvointialueen viestinnän kokonaisuudesta ja kehittämisestä, hyvinvointialueen brändistä, mediasuhteista ja käännöspalveluista. Viestintä tekee yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa hyvinvointialueen rekrytointimarkkinointia. Asiantuntija- ja kehittämispalvelut vastaa hyvinvointialueen tutkimus-, kehittämis-, osaamis- ja innovaatiopalveluista (TKIO) sekä hyvinvointia ja terveyttä, järjestöyhteistyötä sekä osallisuutta edistävästä toiminnasta ja niiden koordinoinnista.

Tilakeskus vastaa hyvinvointialueen toimitilaverkkosuunnittelusta, hyvinvointialueen käyttöön tulevien toimitilojen investointien suunnittelusta sekä rakennushankkeiden yleisaikataulujen laadintaan ja seurantaan liittyvistä tehtävistä. Tilakeskus vastaa hyvinvointialueen palvelujen järjestämistä varten tarvittavien toimitilojen rakennuttamisesta ja vuokraamisesta sekä toimitiloihin liittyvien kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden järjestämisestä ja sisäisten asiakkuuksien hoidosta. Tilakeskus vastaa myös sosiaalisin perustein vuokrattavien asuntojen vuokrauksesta ja asukasisännöinnistä toimien yhteistyössä sosiaalipalveluiden kanssa.

Toimialalla työskenteli 31.12.2024 yhteensä 455 henkilöä, joista vakinaisia oli 367 ja määräaikaisia 88. Henkilöstöstä 140 työskenteli henkilöstöpalvelujen palvelualueella, 81 asiantuntija- ja kehittämispalveluissa, 70 talouspalveluissa, 55 hallinto- ja viestintäpalveluissa, 51 tietohallintopalveluissa, 37 järjestämisen tuen ja hankintojen palveluissa, 19 toimitilapalveluissa ja loput konsernipalvelujen johdon ja yhteisten toimintojen palvelualueella. Työntekijöiden keski-ikä oli 44,3 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus toimialan henkilöstöstä oli 9,6 % (44 hlö). Yleisimmät tehtävänimikkeet toimialalla olivat lähihoitaja (64), erityisasiantuntija (42), toimitosihteerit (20) ja tietohallintoasiantuntija (19). Määräaikaisesta henkilöstöstä suurin osa oli projektiluontoisessa tehtävässä (43). Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 18,01 % (tammi-joulukuu 2024).

Henkilöstön osalta on huomattava, että konsernipalvelujen 455 työntekijästä 89 työskenteli resurssipalveluissa, ja oli hoito- ja hoivatyön varahenkilöstöä. Ulkopuolisella hankerahoituksella työskenteli noin 62 työntekijää, kehittäen toimintaa suoraan substanssitoimialojen

palveluksessa. Vertailukelpoinen työntekijämäärä konsernipalveluiden omassa toiminnassa oli 302 henkilöä.

Toimialan palvelutuotanto 2024

Konsernipalveluiden toiminnassa vuonna 2024 siirryttiin käynnistämisvaiheesta toiminnan vakiinnuttamisen ja hyötyjen etsimisen vaiheeseen. Pääsääntöisesti tämä näkyi tehostuneina (sisäisten asiakkaiden) palveluprosesseina. Konsernipalvelujen prosesseja kehitettiin, jotta arjen työn tuki ja hallinnolliset palvelut toimivat saumattomasti. Tämä paransi sekä työn sujuvuutta että asiakaspalvelun laatua ja näkyi myös kasvaneena, hyvinvointialueen sisäisenä asiakastyytyväisyytenä. Tietojärjestelmiä, digipalveluja ja tiedolla johtamisen mahdollisuuksia kehitettiin tukemaan tehokkaita palveluprosesseja ja tietoon perustuvaa päätöksentekoa organisaation eri tasoilla.

Hyvinvointialueen palvelujen kustannusvaikuttavaa järjestämistä pyrittiin tukemaan kaikilla hyvinvointialueen toimialoilla. Tällä haettiin merkittäviä säästöjä toimintakuluista ja toisaalta saatavuudeltaan ja laadultaan parempia palveluita. Asukkaiden ja asiakkaiden osallisuutta sekä hyvinvointia edistettiin laaja-alaisen yhteistyön ja asiakaslähtöisen viestinnän avulla. Tämä lisäsi asukkaiden aktiivista osallistumista ja paransi asiakaskokemusta. Yhteistyötä järjestöjen kanssa vahvistaa entisestään alueelle v. 2024 perustettu järjestöyhteistyön neuvottelukunta. Palveluverkkosuunnitelma 2024–2030 valmisteltiin ja tuotiin aluevaltuuston hyväksyttäväksi 29.4.2024. Koko hyvinvointialueelle vakiinnutettiin laadukas päätöksenteon tuki ja hyvä hallintotapa, millä tehostettiin päätöksentekoa ja parannettiin organisaation toiminnan läpinäkyvyyttä.

Keskeisiä tavoitteita oli yhteisten asiakasprosessien kehittäminen. Arjen työntekijäkokemuksen parantamiseen yhdessä hallinnollisten ja tukipalveluiden kustannustehokkuuden kanssa panostettiin. Tällä parannettiin työntekijöiden tyytyväisyyttä ja vähennettiin palveluiden tuottamiseen liittyviä kustannuksia. Vuonna 2024 käynnistettiin useita hankkeita, mukaan lukien digitaalisen kehittämisen tiekartan kokonaisresurssien kohdistamisen hanke (sisältäen hr-järjestelmien kilpailutukset) sekä palveluihin ohjaamisen uudistaminen. Moni hanke on edelleen kesken, ja tulokset näkyvät valmiina palveluina ja kehittyneinä prosesseina vuosina 2025 ja 2026.

Johtamiskyvykkyyteen panostettiin koko hyvinvointialueen tasolla. Tällä on tavoiteltu parantanutta johtamista, työn tuottavuutta ja työnantajamielikuvaa, mikä tekisi hyvinvointialueesta entistä houkuttelevamman työpaikan. Kaikkia tuloksia ei ole vielä saavutettu, mutta toimenpiteiden arvioidaan olleen oikeansuuntaisia. ICT-tukipalvelujen tuotantoprosesseja kehitettiin ja automatisoitiin sekä laadittiin selkeät palveluluettelot ja -kuvaukset. Tämä paransi ICT-palvelujen laatua ja selkeyttä. Konsernipalveluiden yhteistyömallia (ns. partnermalli) kehitettiin edelleen muiden toimialojen kanssa, jotta pystyttäisiin tunnistamaan ja ennakoimaan toimialojen tarpeet ja suunnitellut uudistukset entistä paremmin. Tämä on tunnistettu parantaneen yhteistyötä ja ennakoitavuutta.

Toimialan uudistus- ja kehittämistoimet 2024

Toimialalla käynnistyi tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantava uudistusohjelma sekä toteutettiin talousarviossa pysymiseksi säästöohjelma.

Toimialan talousarvio 2024 sisälsi uudistusohjelman mukaisia tuottavuustoimia yhteensä 2,2 miljoonan euron edestä. Säästöohjelmalla nopeutettiin uudistusohjelman toimeenpanoa ja käynnistettiin osin kertaluonteisia säästötoimia. Uudistusohjelman ja säästöohjelman yhteenlaskettu vaikutus toimialan menotasoa tai toimintakatetta alentavasti oli noin 7,0 miljoonaa euroa.

Konsernipalvelujen toimialalla oli vastuullaan paitsi oma osuutensa hyvinvointialueen uudistusohjelmasta, myös uudistusohjelmakokonaisuuden laadinta päätöksentekoon sekä ohjelman toteutumisen seurannan ja raportoinnin järjestäminen. Uudistusohjelman toimenpiteissä näkyy siis konsernipalveluiden kahtalainen rooli toisaalta hakea tuottavuuden kasvua suoraan konsernipalveluiden vastuulla olevissa toimenpiteissä, mutta vähintään yhtä tärkeänä näkökulmana on tukea muita hyvinvointialueen toimialoja omien tavoitteidensa toteutumisessa.

Konsernipalveluissa hallittiin lukuisia hyvinvointialuetasoisia toimenpiteitä. Näitä olivat erityisesti henkilöstöhallinnolliset ja palveluiden ohjautumisen ja järjestämisen toimenpiteet, joille ei ole määriteltä suoria taloudellisia tavoitteita muutoin kuin konsernipalveluiden palveluiden osalta, mutta jotka tukevat uudistusohjelman päälinjausten tuloksellista toteuttamista. Lisäksi konsernipalveluiden osalla oli myös joitain sellaisia toimenpiteitä, joiden taloudelliset vaikutukset näkyvät muiden toimialojen taloudessa, mutta jotka prosesseina johdetaan konsernipalveluista.

Merkittävimmät uudistusohjelman toimenpiteet olivat:

- Varmistettiin että viranomaislaskutuksen hinnat vastaavat palvelusta aiheutuneita kustannuksia (2,6 milj. euroa).
- Tietohallinnon toiminnan tehostaminen ja manuaalisen työn vähentäminen eri toiminnoissa
- Konsulttipalveluiden käytön vähentäminen ja korvaaminen omalla työllä.
- Apotti-kehittämisen sekä yhtiön omistajaohjauksen tehostaminen (2,4 milj. euroa)

Merkittävimmät suorat onnistumiset konsernipalveluiden toimialalta saavutettiin ICT-kustannusten hallintaan liittyvissä toimenpiteissä. Erityisesti Apotti-yhtiön ohjaukseen asetetut tavoitteet toteutuivat huomattavasti suunniteltua nopeammassa aikataulussa. Syksyllä 2024 päätetty säästösuunnitelma asetti myös omia paineitaan nopeuttaa säästöjen hakemista tietohallintokokonaisuudesta.

Toinen merkittäviä taloudellisia vaikutuksia tuonut toimenpide oli kustannuslaskentatietojen päivittäminen viranomais- ja hyvinvointialuelaskutuksen oikeellisuuden varmistamiseksi.

Tällä saavutettiin suunniteltua aikataulua nopeampia taloudellisia vaikutuksia. On tosin huomioitava, että nämä parantuneet myyntituotot toteutuivat muiden toimialojen taloudessa.

Merkittävät koko hyvinvointialuetta koskevat uudistusohjelman toimenpiteet, palveluihin ohjautumisen kehittäminen sekä keskitetty henkilöstöresurssi hallinta, käynnistyivät ja niitä jatketaan suunnitellusti. Näille toimenpiteille ei tosin ole laskettu suoria kustannusvaikutuksia, vaan onnistuessaan ne tukevat hyvinvointialuetta kokonaisuudessaan. Myös ostopalveluiden hallintajärjestelmä Effectorin käytön laajentaminen käynnistyi ja eteni vuoden 2024 aikana.

Myös muissa konsernipalveluiden uudistusohjelman ja säästöohjelman mukaisissa toimenpiteissä onnistuttiin pääosin oikeassa aikataulussa. Oma toimintaa pystyttiin järjestämään tehokkaaksi ja toisaalta konsernipalveluita koskenut täyttölupamenettely vähensi toimialan henkilöstökustannuksia. Ainoastaan sairaspöissaolojen vähentämiseen liittynyt tavoite ei toteutunut.

Talousarvion toteutuminen 2024

ERIKOISSAIRAANHOITO (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	800	1 300	1 300	179	-1 121	-86,3 %
MYYNITUTUOTOT	800	1 300	1 300	179	-1 121	-86,3 %
TOIMINTAKULUT	-364 960	-374 450	-374 919	-358 080	-16 839	-4,5 %
ASIAKASPALVELUJEN OS- TOT	-364 796	-374 450	-374 919	-358 716	-16 203	-4,3 %
MUIDEN PALVELUJEN OS- TOT	-161	0	0	641	-641	
VUOKRAKULUT	-3	0	0	-5	5	
TOIMINTAKATE	-364 160	-373 150	-373 619	-357 901	-15 718	-4,2 %

Erikoissairaanhoidon tuotot vuonna 2024 olivat 0,2 milj. euroa ja toimintakulut 358,1 milj. euroa.

HUS-yhtymä tuottaa lähes kaikki Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon palvelut. HUS-yhtymä on järjestämisvastuussa niistä erikoissairaanhoidon toiminnoista, joista laissa erikseen säädetään tai joista sovitaan HUS-järjestämissopimuksessa. Erikoissairaanhoidon talousarviomäärärahaan sisältyi palvelujen käyttöön perustuvan jäsenmaksuosuuden lisäksi ensihoidon ja lääkärihelikopteritoiminnan, myrkytystietokeskuksen sekä hammaslääkäreiden erikoistumis- ja perusopetuksen kustannusosuudet.

HUS ennakoii alijäämää vuodelle 2024 tammi-syyskuun toteumatietojen perusteella 63,8 miljoonaa euroa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osuus tästä alijäämästä olisi ollut, laskettuna palvelujen käytön suhteessa, n. 10,6 milj. euroa, jonka takia aluevaltuusto päätti vastata suuruudesta talousarvionmuutoksesta 9.12.2024. HUSin lopulliseksi alijäämäksi muodostui kuitenkin vain 30,4 milj. euroa, josta VAKEn osuus n. 5,0 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon menot olivat 6,9 milj. euroa pienemmät kuin vuonna 2023, johtuen mm. HUS siirtoviivehoitopäivien kustannusten vähentymisestä 4,7 milj. eurolla verrattuna edelliseen vuoteen. Siirtoviivepäivien osalta terveydenhuollon toimiala onnistui yhdessä HUSin ja vanhuspalvelujen kanssa hoitoketjun toimivuuden parantamisessa, jolloin siirtoviivepäivät vähenivät merkittävästi.

Toimintatuotot (valtiolta saadut korvaukset kotoutumislain piirissä olevien maahanmuuttajien suurista sairaalakustannuksista) toteutuivat 1,1 milj. euroa pienempänä ja toimintakulut

toteutuivat 16,9 milj. euroa pienempinä kuin muutettu talousarvio. Tulos (toimintakate) oli 15,2 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

2.2.1.3 Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala

Talousarvion toteutuminen 2024

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	5 695	5 550	5 550	8 269	2 719	49,0 %
MYYNTITUOTOT	3 223	3 000	3 000	5 874	2 874	95,8 %
MAKSUTUOTOT	2 323	2 300	2 300	2 337	37	1,6 %
TUET JA AVUSTUKSET	110	200	200	39	-161	-80,6 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	39	50	50	19	-31	-62,6 %
TOIMINTAKULUT	-157 961	-172 488	-173 667	-170 315	-3 352	-1,9 %
HENKILÖSTÖKULUT	-59 789	-71 316	-71 502	-65 308	-6 194	-8,7 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-75 731	-81 150	-81 150	-81 167	17	0,0 %
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-11 114	-9 176	-9 223	-11 562	2 339	25,4 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-990	-1 200	-1 200	-1 257	57	4,8 %
AVUSTUKSET	-1 545	-1 399	-1 399	-1 581	181	13,0 %
VUOKRAKULUT	-8 783	-8 246	-9 194	-9 432	239	2,6 %
MUUT KULUT	-9	0	0	-8	8	
TOIMINTAKATE	-152 266	-166 938	-168 117	-162 046	-6 072	-3,6 %

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan tuotot vuonna 2024 olivat 8,3 milj. euroa. Toimintatuotot toteutuivat 2,7 milj. euroa suurempina kuin muutettu talousarvio. Toimintatuottoja toteutui ennakoitua enemmän johtuen mm. pakolaisista valtiolta saatavista kotoutumiskorvauksista. Vuoden aikana pystyttiin hakemaan korvaukset myös osasta vielä vuodelta 2023 hakematta jääneistä korvauksista, sekä tehostetusti vuoden 2024 korvaukset. Vastaavasti tuet ja avustukset alittivat talousarvion. Tämä johtui pääosin vuodelle 2024 jaksottamatta jääneestä sosiaali- ja kriisipäivystyksen valtionavustuksesta.

Toimintakulut olivat 170,3 milj. euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 3,4 milj. eurolla. Henkilöstötilanne parantui merkittävästi vuonna 2024, mutta alkuvuoden avoimet vakanssit toivat alituksen henkilöstömenoihin. Muiden palvelujen ostot ylittivät muutetun talousarvion 2,3 milj. eurolla johtuen työvoiman vuokrauksen käytöstä (2,8 milj. euroa). Avustukset ylittivät muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla, johtuen osittain kohdistusvirheistä. Vuokratulot ylittivät muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla, johtuen konsernipalveluista siirretyistä toimialalle kuuluneista IT-leasingkuluista, joille ei kuitenkaan ollut määrärahaa talousarviossa 2024.

Toimialan tulos (toimintakate) oli 6,1 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarviomuutos sisältää vuoden 2024 aikana tehdyt toimialojen väliset kohdennukset, joiden suuruus ja oikea kohdentuminen ei ollut talousarviota laadittaessa tiedossa. Toimintakatteen muutos korotti toimialan menomäärärahaa 1,2 milj. eurolla. Menomäärärahan korotus koostui pääosin toimitilavuokriin tehdystä korjauksesta. Tilavuokrien osalta toteumia

korjattiin ja Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan talousarviota lisättiin 0,9 milj. euroa vastaamaan oikaistua toteumaa. (Hyvinvointialuejohtajan päätös 28.2.2025 § 11). Muilta osin menomäärärahan korotus kohdistui pääosin henkilöstömenoihin. Terveystieteiden palvelujen toimialalta terveysasemapaikavalmuista siirrettiin lääkäriavakanssin määräraha 0,1 milj. euroa Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialalle koululääkäripalveluihin. Aikuis-sosiaalityön ja vammaispaikavalmuista nuorten jälkihuollosta siirrettiin kaksi sosiaali-työntekijän avakanssia 1.8.2024 alkaen Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialalle. Muiden palvelujen ostoihin toimialalle siirtyi Konsernipaikavalmuista työhyvinvointimääräraha (Hyvinvointialuejohtajan päätös 19.8.2024 § 44).

Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan tehtävänä on edistää hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia järjestämällä lakisääteisiä ennaltaehkäiseviä, tukea antavia ja korjaavia sosiaali- ja terveyspalveluja. Toimiala jakautuu perheiden ennaltaehkäisevien, perheitä tukevien sekä perheiden erityispaikavalmuista palvelualueisiin.

Perheiden ennaltaehkäisevien palvelujen palvelualue tarjoaa hyvinvointialueen lapsille, nuorille ja perheille ennaltaehkäiseviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Se kattaa neuvola-palvelut, lapsiperheiden kuntoutus- ja lääkäripalvelut sekä opiskeluhoollon varhaiskasvatuk-sessa, esi- ja perusopetuksessa sekä toisen asteen oppilaitoksissa.

Perheitä tukevien palvelujen palvelualue tuottaa hyvinvointialueen lapsiperheille ja nuorille tukea antavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Lapsiperheiden sosiaalityön palvelut kattavat lapsiperheiden neuvonnan ja ohjauksen, palvelutarpeen arvioinnin ja perhesosiaali-työn, varhaisen tuen palvelut sekä sosiaali- ja kriisipäivystyksen. Sosiaali- ja kriisipäivystys vas-taa lastensuojelun päivystyksestä, kaikkien toimialojen sosiaalipäivystyksestä virka-ajan ulko-puolella sekä ympärivuorokautisesta kriisipäivystyksestä. Sosiaali- ja kriisipäivystys on lisäksi ympärivuorokautisessa suuronnettomuusvalmiudessa ja vastaa erityistilanteissa psykososi-aalisen tuen järjestämisestä. Lapsiperheiden psykososiaaliset palvelut vastaa perheneuvola- ja perheoikeudellisista palveluista sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikön pal-veluista. Palvelualueelta koordinoidaan toimialatasoista perhekeskuskehittämistä sekä RRP-hankkeen HyväPerhekeskus-kärjen työtä.

Perheiden erityispaikavalmuista palvelualue tarjoaa hyvinvointialueen perheille lastensuojelun palveluja. Lastensuojelun avohuollon palveluihin kuuluvat avohuollon sosiaalityö, lastensuo-jelun kotiin vietävät palvelut sekä Kuuselan perhekuntoutuskeskus. Lastensuojelun sijaishuol-lon palvelut pitää sisällään sijaishuollon laitos- ja perhehoidon sosiaalityön palvelut, lasten ja nuorten vastaanottotoiminnan sekä kuntouttavan sijaishuollon palvelut.

Toimialalla työskenteli 31.12.2024 yhteensä 1 169 työntekijää, joista vakinaisia palvelussuh-teita oli 940 ja määräaikaisia 229. Henkilöstöstä 481 työskenteli perheiden ennaltaehkäise-vien palvelujen palvelualueella, 343 perheitä tukevien palvelujen palvelualueella, 339 perhei-den erityispaikavalmuista palvelualueella ja kuusi toimialan johdossa ja yhteisissä toiminnoissa. Työntekijöiden keski-ikä oli 42,8 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus toimialan henkilöstöstä oli 6,3 % (35 henkilöä). Yleisimmät tehtävänimikkeet toimialalla olivat sosiaali-ohjaaja (262),

terveydenhoitaja (218), sosiaalityöntekijä (140), kuraattori (69) ja psykologi (60). Määräaikaisesta henkilöstöstä suurin osa oli avoimen viran/toimen hoitajia tai sijaisia. Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 12,4 % (tammi-joulukuu 2024).

Palveluja tuotettiin sekä omana toimintana että ostopalveluina. Ostopalvelut painottuvat tällä hetkellä erityisesti lastensuojelun laitospalveluissa sekä kotiin annettavissa palveluissa. Henkilöstön saatavuushaasteiden vuoksi esimerkiksi lääkäri- ja psykologipalveluja tuotettiin osittain myös vuokratyövoimalla, ja terveystarkastusten turvaamiseksi palkattiin määräaikaisia terveydenhoitajia. Kotiin annettavista palveluista tehdyn tuotantotapa-analyysin perusteella tunnistettiin tarve oman palvelutuotannon tehostamiseen. Kehittämistoimia pantiin toimeen ja seuranta-aikataulu laadittiin vuodelle 2025. Lastensuojelulaitosten osalta omaa palvelutuotantoa vahvistettiin yhdellä uudella erityistason osastolla sekä yhden perustason osaston muuttamisella erityistason osastoksi.

Toimialan palvelutuotanto 2024

Palvelujen saatavuus oli vuonna 2024 varsin hyvä. Monissa palveluissa sekä henkilöstötilanne että palvelujen saatavuus paranivat edellisvuodesta. Joissakin palveluissa oli jonohaasteita johtuen kysynnän kasvusta ja henkilöstövajeista. Kysyntään vastaamiseksi käytettiin mm. lisäresursseja, vuokrahenkilöstöä ja asiakkaille hankittavia ostopalveluita. Henkilöstön saatavuustilanne oli haastavin lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden, puheterapeuttien ja erikoislääkäreiden osalta.

Neuvolapalveluissa terveydenhoitajien terveystarkastuksiin pääsy toteutui vuoden 2024 aikana pääsääntöisesti tarpeeseen perustuvassa aikaikkunassa, ja lääkärintarkastuksiin pääsy sekä puhelinpalvelun takaisinsoitto toteutuivat viivytyksettä. Lasten kuntoutuksessa palveluun pääsy pysyi hyvällä tasolla fysio- ja toimintaterapiassa koko vuoden ajan, eikä palveluissa ole jonoa. Puheterapiaan pääsyn odotusaika lyhenyi kuukaudella ja palvelua jonottavien lasten määrä vähentyi yli 200 lapsella verrattuna vuoteen 2023.

Laajojen ja määräaikaisten kouluterveydenhuollon tarkastusten toteutumisprosentti lukuvuoden 2023–2024 osalta oli 69,3 % (tavoiteprosentti 100 %) ja syyslukukaudella 2024 35,5 % (tavoiteprosentti 47 %). Opiskeluhuollon toteutumien seurantakausi on lukuvuosi, ei kalenterivuosi. Tarkastusten peittävyys parani noin viisi prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Tavoitteen saavuttamista hidasti lakisääteisten lisäkäyntien tarve sekä ADHD:n diagnostiikka ja hoito, jonka yhdenmukaistamista varten perustettiin syksyllä keskitetty tiimi. Lisäresursseina palkatut määräaikaiset kouluterveydenhoitajat turvasivat tarkastusten kohtuullisen toteutuvuuden. Sekä perusopetuksen, että toisen asteen opiskeluhuollon psykologien täyttöaste parani loppuvuoden aikana. Perusopetuksen vakanssien täyttöaste oli 70,2 % (12/2023: 53,3 %) ja 2. asteen 91 % (12/2023: 71 %). Koulutuksen järjestäjien kanssa tehty yhteistyötä linjaava alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma valmistui keväällä 2024.

Lastensuojeluilmoituksia vastaanotettiin 16 760 kappaletta. Ilmoitusten määrä kasvoi 2 % edelliseen vuoteen verrattuna ja ne pystyttiin pääsääntöisesti käsittelemään lakisääteisessä 7 vrk määräajassa. Palvelutarpeen arviointeja tehtiin 2 435 kappaletta, joista 82 % valmistui lakisääteisessä 3kk määräajassa (2023 63 %). Kiireelliset ja päivystykselliset tilanteet pystyttiin

hoitamaan viivytyksettä. Perhesosiaalityön asiakasmäärä kasvoi vuoden aikana 21 %. Palvelutarpeen arvioinnin ja perhesosiaalityön sosiaalityöntekijäresurssia vahvistettiin vuoden aikana sekä uusilla vakansseilla, että sisäisillä siirroilla, jotta määräaikoihin ja kasvaneeseen asiakasmäärään pystyttiin vastaamaan aiempaa paremmin.

Perheneuvolapalveluissa palveluun pääsy oli koko vuoden sujuvaa. Odotusajan keskiarvo vuonna 2024 kasvatus- ja perheneuvonnan palveluihin oli keskimäärin 21 vuorokautta ja nuorten psykososiaalisen tuen tiimin osalta 13 vuorokautta. Palveluun pääsyn nopeutumiseen vaikutti keskeisellä tavalla keskivaikeiden mielenterveyden häiriöiden hoidon siirto uuteen Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikköön. Tämä selkiytti palvelurakennetta ja ammattilaisten työnjakoa mutta kokonaisuuden kehittäminen vaatii työtä edelleen. Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikön potilasohjaus oli vilkasta koko vuoden ajan. Erityisesti nuorten palvelujen tarve oli koko vuoden ajan kasvava ja moninainen, jonka vuoksi 3kk hoitotakuuseen ei loppuvuodesta päästy.

Eroauttamisen palvelujen kysyntä oli suurta koko vuoden ajan. Eroauttamisen sosiaaliohjaukseen ja perheasioiden sovitteluun sai kuitenkin ajan kuukauden sisällä. Lastenvalvojien walk in -palvelu sujuvoitti osaltaan palveluun pääsyä, mutta vaativampiin sopimusasioihin sai neuvotteluajan kolmen kuukauden kuluessa yhteydenotosta. Tapaamispaikkatoiminnassa valvottujen ja tuettujen tapaamisten määrä nousi 24 % verrattuna vuoteen 2023.

Lastensuojelun avohuollossa tehtiin edelleen määrätietoista työtä henkilöstön hyvinvoinnin, rekrytointien, asiakassegmentoinnin sekä johtamisen suhteen, jotta lastensuojelutyön vaatimat tarpeet ja puitteet olisivat kunnossa. Loppusyksystä kaikille lapsille pystyttiin nimeämään lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. Sosiaalityöntekijöiden saatavuushaasteiden vuoksi asiakkaita jouduttiin kuitenkin nimeämään jonkin verran johtaville sosiaalityöntekijöille. Vuonna 2025 keskeisenä tavoitteena on saada henkilöstötilanne myös lastensuojelussa tarvetta vastaavaksi.

Lastensuojelun avohuollossa oli vuoden lopussa 1 135 asiakasta ja sijaishuollossa 739 asiakasta. Asiakasmäärän muutos vuoden 2023 lopusta oli avohuollossa -12 %. Sijaishuollon asiakasmäärä pysyi edellisvuoden tasolla. Kiireellisten sijoitusten määrä laski 7 % edellisvuoteen verrattuna. Huostaanottopäätösten määrät pysyivät edellisvuoden tasolla, vuonna 2024 tehtiin neljä huostaanottopäätöstä enemmän kuin edeltävänä vuonna. Avohuollon asiakasmäärän osuus alueen 0–17 vuotiaista oli vuoden lopussa 2,0 %.

Omien lastensuojelulaitosten palvelukyky ja palvelun saatavuus olivat vuonna 2024 hyvällä tasolla. Erityisesti perhekuntoutuksessa pystyttiin tehokkaalla asiakasohjauksella vastaamaan aiempaa paremmin asiakkaiden muuttuneisiin palvelutarpeisiin ja vähentämään ostopalvelujen käyttöä. Kuntouttavan sijaishuollon palvelutuotantoa vahvistettiin vuoden kuluessa yhden perustason yksikön asteittaisella muuttamisella erityistason yksiköksi. Lisäksi elokuussa avattiin uusi kuusipaikkainen erityistason yksikkö Kataja Vantaan Seutulaan. Sijaishuollon laitoshoidon ostopalveluissa oli valtakunnallisia saatavuushaasteita etenkin vaativan tason laitoshoidon osalta, sillä palvelutarjonta ei vastaa kasvanutta kysyntää ja vaativahoitoisimpien lasten palvelutarpeita. Perheiden jälleenyhdistämisessä onnistuttiin edellisvuotta useammin; 39 alle 18-vuotiaasta huostassa ollutta lasta ja nuorta kotiutettiin vuoden aikana sijoituksesta.

Viertolassa 2.4.2024 tapahtuneen kouluampumisen psykososiaaliseen tukeen kohdennettiin merkittävä määrä toimialan työpanosta kevään ja syksyn aikana. Tukea lapsille, nuorille ja perheille suunniteltiin ja kehitettiin tiiviissä yhteistyössä Vantaan kaupungin, HUSin ja THL:n kanssa. Opiskeluhuollon sekä sosiaali- ja kriisipäivystyksen työn lisäksi perheneuvolapalvelut ja lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikkö huolehtivat hoidon porrastuksen mukaisesta tuesta ja hoidosta lapsille, nuorille ja heidän vanhemmilleen. Hyvinvointialue haki valtionavustusta tapahtuneen myötä syntyneiden kulujen kattamiseen, mutta rahoitusta ei myönnetty.

Toimialan uudistus- ja kehittämistoimet 2024

Toimialalla käynnistyi tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantava uudistusohjelma sekä toteutettiin talousarviossa pysymiseksi säästöohjelma.

Toimialan talousarvio 2024 sisälsi uudistusohjelman mukaisia tuottavuustoimia yhteensä 3,3 milj. euron edestä. Säästöohjelmalla nopeutettiin uudistusohjelman toimeenpanoa ja käynnistettiin osin kertaluonteisia säästötoimia. Uudistusohjelman ja säästöohjelman yhteenlaskettu vaikutus toimialan menotasoa tai toimintakatetta alentavasti oli 6,6 milj. euroa.

Merkittävimmät uudistusohjelman toimenpiteet olivat:

- Palveluja uudistettiin vastaamaan paremmin varhaisen tuen tarvetta. Asiakasohjausta ja neuvontaa tehostettiin ja varmistettiin omien palvelujen tehokas käyttö ja ensisijaisuus sekä lisättiin ryhmäpalveluja. Perheitä ohjattiin aktiivisesti myös järjestökumppanien palveluihin.
- Ostopalveluja vähennettiin käyttämällä erityistä harkintaa ja kiinnittämällä huomiota palvelujen myöntämiseen, tavoitteiden asettamiseen ja seurantaan sekä palvelujaksojen pituuteen.
- Lastensuojelussa kehitettiin asiakassegmentointia, tilannearviomallia sekä vahvistettiin vaikuttavia avohuollon palveluja, kuten MDFT-terapiaa. Lastensuojeluasiakkuuksien painopistettä saatiin siirrettyä sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin ja kiireellisiä sijoituksia tehtiin edellisvuotta vähemmän.

Perhekeskuskehittämistä jatkettiin koko vuosi lukuisin eri toimenpitein. Perhekeskustoimintamallin jalkauttamiseksi järjestettiin alueelliset tapaamiset Vantaalla ja Keravalla toimialan työntekijöille. Noin 750 työntekijää kokoontui perehtymään perhekeskustoimintamalliin ja eri yksiköiden työhön sekä verkostoitumaan.

Neuvolan terveydenhoitajien ajanvarauspohjat uudelleenorganisointiin ja yhdenmukaistettiin. Yhdenmukaistamisella mahdollistettiin aiempaa nopeampi pääsy tarveharkintaisille seurantakäynneille ja tehokkaammalle asiakasajankäytölle. Monikielisten perhevalmennusten suunnittelu valmistui. Valmennukset käynnistyvät ja ne toteutetaan Koivukylän avoimessa kohtauspaikassa kevään 2025 aikana.

Asiakasohjausta ja neuvontapalveluita kehitettiin ja perheitä ohjattiin aktiivisesti toimialan ryhmä- ja etäryhmäpalveluihin sekä kuntien ja järjestöjen palveluihin. Etäryhmät olivat suosittuja, niihin osallistui vuoden aikana lähes 800 asiakasta. Toimialalla käynnistettiin kuukausittaiset järjestöinfot koko toimialan henkilöstölle.

Lisäksi kuntalaisille toteutettiin 21 infotilaisuutta, jotka oli suunnattu erityisesti monikielisille lapsiperheille ja nuorille, ja ne järjestettiin järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen tiloissa yhteistyössä heidän kanssaan.

Osana eroauttamisen palvelujen uudistusta otettiin perheoikeudellisten palvelujen puhelinpalvelussa syyskuussa käyttöön takaisinsoittopalvelu. Sen avulla mahdollistettiin aiempaa sujuvampi yhteyden saaminen erityisesti lastenvalvoajapalveluun. Tapaamispaikkatoiminnan osalta käynnistettiin tuotantotapa-analyysi, jonka avulla kartoitetaan vaihtoehtoisia järjestämistapoja palvelulle. Lastenvalvojien prosessin digitalisoiminen ei edistynyt suunnitellusti järjestelmätoimittajasta johtuvista syistä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien suora saatekäytäntö lasten kuntoutuspalveluihin ja neuvolaikäisten psykologipalveluihin jatkui. Keravan lisäksi Vantaan kaupungin varhaiskasvatus liittyi mukaan käytäntöön. Uusi käytäntö vähensi neuvolan lisäkäyntien tarvetta, sujuvoitti asiakkaaksi ohjautumista ja oikea-aikaista palvelun tarjoamista. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa käynnistettiin takaisinsoittomalli tavoitettavuuden parantamiseksi.

Lasten ja nuorten mielenterveyshäiriöiden tuen ja hoidon porrastus sekä toimijoiden välinen työnjako jäsenyi rakenneuudistuksen jälkeen. Työnjakoa ja toimintamalleja täsmennettiin loppuvuoden aikana opiskeluhuollon ja muiden perhekeskustoimijoiden kesken. Kaikkiaan matalan kynnyksen mielenterveyspalveluihin pääsy oli vuoden takaista sujuvampaa niin psykologien kuin kuraattoreidenkin osalta. Terveystoimijoiden vastaanotot tavoittivat 75 % perusopetuksen lapsista ja nuorista.

Kasvatus- ja perheneuvontaan pääsi sujuvasti sekä lasten että nuorten osalta. Keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden hoito toteutettiin terveydenhuoltolain mukaisesti lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikössä. Sujuvaa potilasohjausta ja konsultaatiomallia kehitettiin opiskeluhuollon, sosiaalihuollon palvelujen ja HUS:n kanssa. Työ jatkuu myös tulevana vuonna. Kysyntä erityisesti nuorten osalta oli kasvava, ja samanaikainen erikoissairaanhoidon resurssivaje toi viivettä hoitotakuun mukaiseen palveluun pääsyyn.

Lähetteitä lasten ja nuorisopsykiatrian erikoissairaanhoidon tehtiin 3,6 % enemmän edellisvuoteen verrattuna, mutta on huomioitavaa, että 37 % lähetteistä palautui. Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelujen uudistamisella tavoitellaan perustasoisen hoidon vahvistamista ja erikoissairaanhoidon tarpeen vähentämistä. Tavoitetta seurataan psykiatrian erikoissairaanhoidon jaksosten kustannusten määrän ja hoitoon pääsyn kautta. Perustason mielenterveyspalvelujen ja HUSin psykiatrian hoitoketjun sujuvuutta ja integraatiotyötä jatkettiin.

Lastensuojeluilmoitusten ensiarviointien ja palvelutarpeen arviointien prosessia kehitettiin siten, että jonoa palvelutarpeen arviointiin ei pääse muodostumaan. Ensiarviointiprosessin sujuvoittaminen nopeutti asiakkaan asian käsittelyä ja ohjautumista tarvittavan tuen piiriin. Perhekeskusalueiden mukaiset tiimijaot ja ensiarviointityön tehostaminen lisäsivät yhteistyötä alueiden eri toimijoiden kanssa.

Lastensuojelussa vahvistettiin vakavilla rikoksilla ja päihteillä oireileville nuorille tarkoitettun MDFT-intervention resurssointia. Interventio näyttäytyi edelleen vaikuttavana, 88 % työskentelyjaksoon osallistuneista alle 18-vuotiaista nuorista asui jakson jälkeen kotona. Avohuollon työssä keskityttiin tarkastelemaan avohuollon tukitoimien tarkoituksenmukaisuutta, oikea-aikaisuutta ja vaikuttavuutta. Kiireellisiä sijoituksia tehtiin 7 % edellisvuotta vähemmän mutta huostaanottojen tarpeen vähentymiseen ei vielä pystytty vaikuttamaan. Sijaishuollossa kohdennettiin työpanosta perheiden jälleenyhdistämiseksi ja kotiutuksia tehtiin 39 (2023 30kpl). Lastensuojelussa laitoshoidon omaa palvelutuotantoa vahvistettiin yhdellä uudella erityistason yksiköllä ja yhden perustason yksikön muuttamisella erityistason yksiköksi. Toimenpiteillä vähennetään erityistason ostopalveluja ja saadaan sijoituspaikkoja lisättyä omalle alueelle.

Osana päivystyspalvelujen uudistusta lapsiperheiden ja lastensuojelun päivystys liitettiin osaksi sosiaali- ja kriisipäivystystä. Kriisityön kehittämiseksi käynnistettiin pilotti, jossa sosiaalihuoltolain mukainen psykososiaalinen tuki ja terveydenhuoltolain mukainen kriisityö toteutetaan yhteistyönä.

Uudistusohjelman toimenpiteitä tehostettiin mm. seuraavilla säästöohjelman toimilla:

Omien vakanssien täyttöastetta pystyttiin parantamaan vuoden kuluessa ja siten vähentämään vuokratyön käyttöä tavoitteiden mukaisesti. Lähtövaihtuvuus pysyi maltillisena ja väheni edelleen edellisvuodesta. Oma vakituinen henkilöstö parantaa tuen ja hoidon jatkuvuutta sekä työn kehittämisen pitkäjänteisyyttä. Koko toimialalla ylitöitä tehtiin vain välttämättömissä tilanteissa ja joidenkin vakanssien täyttämistä viivästyttiin loppuvuoden ajan.

Ostopalveluissa käytettiin erityistä harkintaa ja kiinnitettiin huomiota palvelujen myöntämiseen, tavoitteiden asettamiseen ja seurantaan sekä palvelujaksojen pituuteen. Asiakasohjausta tehostettiin ja varmistettiin omien palvelujen tehokas käyttö ja ensisijaisuus. Ryhmäpalveluja lisättiin. Perheitä ohjattiin aktiivisesti myös järjestökumppanien palveluihin silloin kun asiakkaan tarve sen mahdollisti. Omaa tuotantoa tehostamalla, yhteistyötä sekä kumppanuuksia hyödyntämällä ja ostopalveluja harkitusti vähentämällä saavutettiin tavoitellut säästöt turvaten samalla tarvittavat ja lakisääteiset palvelut perheille ilman merkittäviä jonojen kasvua.

Palvelutoiminnan seurantamittarit

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion toiminnan tunnusluvut 2024			
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Äitiys- ja lastenneuvolan puhelinseuranta (takaisinsoitto saman päivän aikana)	–	100 %	100 %
Äitiys- ja lastenneuvolan seurantakäyntien suhde tarkastuskäynteihin	–	10 %	11,1 %
Kouluterveydenhuollon laajoihin ja määräaikaisiin terveystarkastuksiin osallistuneiden osuus oppilasmäärästä	30,7 %	100 % *	35,5%
Opiskeluhuollon kuraattorille pääsy tarvittaessa 7 päivässä, % osuus	–	100 %	Perusopetus 89% 2. aste 95%
Opiskeluhuollon psykologille pääsy tarvittaessa 7 päivässä, % osuus **	Perusopetus 74,7 % Toinen aste 85,1 %	100 %	***
Lastenvalvojien puhelinseuranta (takaisinsoitto saman päivän aikana)	–	100 %	***
Odotusaika kasvatus- ja perheneuvontaan pääsyyn (0-17 -vuotiaat), 14 vrk:ssa palvelun saaneiden osuus % ****	–	100 %	14 vrk: 39% Lakisääteinen 90 vrk: 100%
Palvelutarpeen arviointien valmistuminen 3 kk määräajassa	63,7 %	100 %	87 %
Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärän kuukausikeskiarvo, osuus 0--17 -vuotiaista	2,2 %	2,6%	2,0 %
13–17-vuotiaiden kiireellisten sijoitusten kohteena olevien lasten määrä vuoden aikana, % ikäluokasta	–	0,9%	0,9 %
* Raportointi sisältää tarkastukset lukuvuodelta 2024-2025. Tavoite joulukuun loppuun mennessä 47%. ** Esiopetuksen mittaria ei voi tällaisenaan soveltaa, koska asiakkuus alkaa eri tavalla kuin perusopetuksessa ja 2. asteella. *** Tietoa ei ole saatavilla raportointiajankohtana teknisistä syistä. **** Vuoden 2024 alun organisaatiomuutoksen myötä asiakasryhmänä 0-12 -vuotiaat			

2.2.1.4 Vanhusten palvelujen toimiala

Talousarvion toteutuminen 2024

VANHUSTEN PALVELUT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	30 849	33 700	33 700	35 168	1 468	4,4 %
MYYNTITUOTOT	3 245	3 850	3 850	2 539	-1 311	-34,1 %
MAKSUTUOTOT	22 185	24 600	24 600	26 254	1 654	6,7 %
TUET JA AVUSTUKSET	139	150	150	315	165	110,0 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 279	5 100	5 100	6 060	960	18,8 %
TOIMINTAKULUT	-183 825	-189 370	-195 186	-191 457	-3 729	-1,9 %
HENKILÖSTÖKULUT	-52 141	-59 275	-63 215	-63 401	185	0,3 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-83 069	-89 487	-86 247	-81 913	-4 335	-5,0 %
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-32 227	-23 480	-25 811	-28 277	2 466	9,6 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 047	-2 183	-2 190	-1 573	-617	-28,2 %
AVUSTUKSET	-4 477	-5 549	-5 549	-4 381	-1 168	-21,0 %
VUOKRAKULUT	-9 843	-9 396	-12 174	-11 847	-327	-2,7 %
MUUT KULUT	-21	0	0	-66	66	
TOIMINTAKATE	-152 976	-155 670	-161 486	-156 290	-5 197	-3,2 %

Vanhuspalvelujen toimialan tuotot vuonna 2024 olivat 35,2 milj. euroa. Toimintatuotot toteutuivat 1,5 milj. euroa suurempina kuin talousarvio. Maksutuotot ylittivät talousarvion johtuen arvioitua suuremmista kotihoidon maksuista sekä muut toimintatuotot ylittivät talousarvion johtuen arvioitua suuremmista asuinhuoneistojen vuokratuotoista.

Toimintakulut olivat 191,5 milj. euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 3,7 milj. eurolla. Henkilöstötilanne parantui merkittävästi vuonna 2024. Alkuvuoden avoimet vakanssit toivat alitusta henkilöstömenoihin, mutta vuoden aikana tehdyt ylityöt nostivat henkilöstökulut kokonaisuudessa 0,2 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Asiakaspalveluiden ostot alittivat muutetun talousarvion 4,3 milj. euroa johtuen kalliimpien ostopalveluiden korvaamista asiakaslähtöisillä edullisimmilla ratkaisuilla asiakastarpeen mukaisesti. Muiden palvelujen ostot ylittivät muutetun talousarvion 2,4 milj. eurolla johtuen työvoiman vuokrauksen käytöstä (3,8 milj. euroa) ja vammaispalvelulain mukaisista kuljetuksista (ylitys 1,9 milj. euroa). Vastaavasti ateriapalveluiden ostot alittivat muutetun talousarvion 1,2 milj. euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittavat talousarvion 0,6 milj. euroa. Säästöohjelman mukaisesti on rajattu hankintoja vain välttämättömiin. Avustukset alittivat talousarvion 1,2 milj. euroa, johtuen omaishoitajien tavoiteltua pienemmästä määrästä. Vuokratulot alittivat talousarvion 0,3 milj. euroa, johtuen tavoitelluista säästöissä leasingvuokrissa.

Toimialan tulos (toimintakate) oli 5,2 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarviomuutos sisältää vuoden 2024 aikana tehdyt toimialojen väliset kohdennukset, joiden suuruus ja oikea kohdentuminen ei ollut talousarviota laadittaessa tiedossa (aluevaltuuston 10.6.2024 hyväksymän määrärahamuutokset hyvinvointialueen toimintakatteeseen sekä Hyvinvointialuejohtajan viranhaltijapäätökset 15.8.2024, 2.10.2024 ja 28.2.2025). Toimintakatteen muutos korotti toimialan menomäärärahaa 5,8 milj. eurolla. Menomäärärahan korotus koostui pääosin konsernipalveluihin keskitetysti budjetoitujen henkilöstömenojen siirrostä toimialalle, toimitilavuokrien osalta muutettiin talousarviota vastaamaan oikaistua toteumaa sekä Terveystieteiden palveluiden toimialan Keravan yhden vuodeosaston siirrostä Vanhusten palveluiden arviointi- ja kuntoutusyksiköksi.

Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Vanhusten palvelujen toimialan perustehtävä on vastata Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vanhusväestön lakisääteisistä ja tarpeen mukaisista palveluista. Tehtävänä on mahdollistaa vanhuksen oman näköinen kotona asuminen tai asuminen kodinomaisessa asumisympäristössä elämän loppuun asti. Toimiala on organisoitu kotona asumisen palvelujen palvelualueeseen sekä hoiva-asumisen palvelujen palvelualueeseen.

Kotona asumisen palvelujen palvelualue muodostuu neuvonnan ja asiakasohjauksen, vanhusten palvelujen järjestämisen ja ostopalvelujen sekä kolmesta alueellisen kotona asumista tukevien palvelujen tehtäväalueista. Vanhusten asiakasohjaus vastaa senioriasiakkaiden ja heidän läheistensä neuvonnasta ja ohjauksesta, palvelutarpeen arvioinnista sekä päätöksenteosta. Asiakasohjausyksikkö tukee toiminnallaan sekä omaishoito- että muistiperheitä. Gerontologinen sosiaalityö tukee erityistä tukea tarvitsevia vanhuksia.

Vanhusasiakkaan asiakassuunnitelman mukaisten palvelujen kokonaisuus toteutetaan yhdessä asiakkaan ja läheisten kanssa. Palvelujen järjestämisestä vaikuttavimmalla tavalla vastaa palvelujen järjestämisen ja ostopalvelujen tehtäväalue. Kotona asumista tukevat palvelut tuottavat asiakkaille kuntouttavaa päivätoimintaa, kotihoitoa, etäkotihoitoa ja kotikuntoutusta sekä yhteisöllistä asumista.

Hoiva-asumisen palvelualue tuottaa hyvinvointialueen ikäihmisille omana palveluna pitkäaikaista ja lyhytaikaista ympärivuorokautista palveluasumista, arviointi- ja kuntoutustoimintaa sekä yhteisöllistä asumista. Hoiva-asumisen palvelualueella on neljä tehtäväaluetta. Kuntouttavalla lyhytaikaisella hoidolla mahdollistetaan kotona asumisen jatkuminen ja omaishoitajalle tai läheiselle vapaata arjen hoitotyötä.

Vanhusten palvelujen toimialalla työskenteli 31.12.2024 yhteensä 1 420 työntekijää, joista vakinaisia palvelussuhteita oli 1 032 ja määräaikaisia 388. Henkilöstöstä 836 työskenteli hoiva-asumisen palvelualueella, 581 kotona-asumisen palvelualueella ja 4 toimialan johdossa.

Työntekijöiden keski-ikä oli 41,6 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus toimialan henkilöstöstä oli 9,8 % (139 henkilöä). Yleisimmät tehtävänimikkeet toimialalla olivat lähihoitaja (844), hoiva-avustaja (127), sairaanhoitaja (89) ja palveluohjaaja (67). Määräaikaisesta henkilöstöstä suurin osa oli vuosiloman sijaisia (79). Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 22,14 % (tammi-joulukuu 2024).

Vanhuspalvelujen toimialalla palvelut järjestettiin hyvinvointialueen omana toimintana, ostopalveluina sekä palvelusetelillä. Hyvinvointialueen vanhuspalveluissa kotihoidossa ostopalvelujen osuus oli noin 15,4 % ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa noin 68 %. Asiakkaan on mahdollista valita palveluseteli mm. kotihoidon, yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen toteuttamisessa.

Toimialan palvelutuotanto 2024

Vuoden 2024 lopussa 75 vuotta täyttäneistä kotona asuvia oli 94,1 % tavoitteen ollessa vähintään 93,4 %. Seniorineuvonnan puhelumäärät vaihtelivat vuoden 2024 aikana välillä 1 475–2 284 kpl/kk. Odotusaika puheluihin vastaamisessa oli vielä selvästi tavoitetta korkeampi, ja tämän takia vahvistettiin osaamista poissaolotilanteisiin varautuen. Lisäksi vahvistettiin takaisinsoittotoimintaa odotusaikojen lyhentämiseksi. Huoli-ilmoituksia saatiin kuukausittain 420–638, ja niiden perusteella tavoitettiin asiakkaita ohjauksen ja tarvittavien palvelujen piiriin.

Omaishoidontuen peittävyys 75 vuotta täyttäneistä oli joulukuun lopussa 2,0 % tavoitteen ollessa 2,5 %. Asiakasmäärä kasvoi alkuvuodesta 23 asiakkaalla, mutta ikääntyneiden väestöosuuden kasvaessa peittävyys ei välttämättä nouse. Omaishoidon projektin sekä asiakasohjauksen kehittämistoimilla omaishoitajien hyvinvointia tuettiin mm. tietoa antamalla sekä tukemalla perheitä vahvemmin muutostilanteissa.

Kotihoidon oman toiminnan säännöllisten asiakkaiden määrä vuoden 2024 lopussa oli 1 578 (1 339 asiakasta 12/2023). Tämän lisäksi tilapäisiä asiakkaita oli omassa toiminnassa 16. Ostopalveluasiakkaiden määrää pystyttiin vähentämään omaa toimintaa tehostamalla, 271 asiakasta vuoden 2024 lopussa (400 asiakasta 12/2023). Etäkotihoidon asiakas- ja käyntimääriä tehostettiin henkilöstön tietoisuutta lisäämällä ja asiakkaille tiedottamalla. Etäkotihoidon käyntimäärä kasvoi tavoitteen mukaisesti ollen vuonna 2024 yhteensä 46 576 kpl.

Yhteisöllisen asumisen odottajamäärä oli joulukuun lopussa 29 asiakasta (12/2023 oli 19). Ympärivuorokautisen palveluasumisen jonossa oli 15 henkilöä 31.12.2024 (ei yli 3 kk odottaneita), kun joulukuussa 2023 odottajia oli 67 (yli 3 kk odottaneita 11). Ympärivuorokautisen palveluasumisen odottajamäärät vähenivät merkittävästi edelliseen vuoteen nähden mm. arviointi- ja kuntoutuspaikkojen lisäämisen myötä. Hoitoketjun sujuvuutta kehitettiin käynnistämällä monitoimijainen hoitoketjupalaverikäytäntö.

Henkilöstön saatavuus parani ja tyhjien vakanssien määrä vähentyi. Vuoden 2024 lopussa vakanssien täyttöaste oli 97 %. Työvoiman vuokrausta vähennettiin merkittävästi mm. henkilöstöpuutosten kustannustehokkaalla täyttämällä ja tiivistetyllä yhteistyöllä resurssipalvelujen kanssa.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen lakisääteinen vähimmäishenkilöstömitoitus vähintään 0,65 työntekijää asiakasta kohden toteutui vuoden 2024 aikana. Kotihoidon lähihoitajien välitön työaika oli vuonna 2024 keskimäärin 43 % tavoitteen ollessa 60 %. Välitön työaika kasvoi vuoden 2023 joulukuun 40 %:sta vuoden 2024 joulukuun 49 %:iin. Yksikkökohtainen vaihteluväli oli suuri. Yhteisöllisessä asumisessa lähihoitajien välitön työaika oli vuonna 2024 keskimäärin 56 % tavoitteen ollessa 70 %. Välittömän työajan osuus kasvoi kuitenkin vuoden 2023 joulukuun 56 %:sta vuoden 2024 joulukuun 61 %:iin. Toimialalla on käynnistetty toimenpiteitä, joilla välitöntä työaika saadaan nostettua lähemmäksi tavoitetta, mm. seuranta ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä tehostaen ja resurssin liikkuvuutta lisäten muuttuvien asiakastarpeiden mukaisesti.

Asiakasturvallisuutta ja laatua valvottiin omavalvontasuunnitelman mukaisesti. Mahdollisiin laatupoikkeamiin puututtiin asian vaatimin toimenpitein. Vanhuspalvelulain edellyttämän palvelujen riittävyyden ja laadun arvioinnin raportointia toteutettiin osana hyvinvointialueen omavalvontaohjelman raportointia. Vanhuspalvelulaissa on asetettu RAI-laaturaportit, joiden avulla seurataan ja kehitetään toimintaa. Laatuindikaattoreita seurattiin osavuositarkastuksittain sekä toimintayksiköiden kokouksissa, johtoryhmissä ja RAI-palauteraportti-iltapäivissä ja näiden pohjalta määritettiin tarvittavat kehittämistoimenpiteet. RAI-tietoa hyödynnettiin tunnistamaan asiakkaan oikea-aikainen palvelutarve, mm. ostopalvelujen asiakkuuksia tarkastelemalla pystyttiin asiakkaita ohjaamaan heidän muuttuneen palvelutarpeen mukaisiin palveluihin.

Palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnettiin asiakkailta, läheisiltä, henkilöstöltä ja vanhusneuvostolta eri kanavien kautta saatua palautetta; näitä kanavia ovat mm. QPro, HaiPro, THL:n Kerro palvelusta -kysely, Vireko ateriapalveluiden palautekanava, muututukset ja kantelut sekä Pulssi-kysely. Ikääntyneiden asiakasraati kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Toimialan uudistus- ja kehittämistoimet 2024

Toimialalla käynnistyi tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantava uudistusohjelma sekä toteutettiin talousarviossa pysymiseksi säästöohjelma.

Toimialan talousarvio 2024 sisälsi uudistusohjelman mukaisia tuottavuustoimia yhteensä 3,1 miljoonan euron edestä. Säästöohjelmalla nopeutettiin uudistusohjelman toimeenpanoa ja käynnistettiin osin kertaluonteisia säästötoimia. Uudistusohjelman ja säästöohjelman yhteenlaskettu vaikutus toimialan menotasoa alentavasti tai toimintakatetta parantavasti oli 9,7 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät menoja alentaneet uudistusohjelman toimenpiteet olivat:

- Palveluja ja palvelurakennetta uudistettiin vastaamaan paremmin asiakastarpeita. Lisäksi ostopalveluita vähennettiin lisäämällä omaa palvelutuotantoa.
- Kuntoutus- ja arviointijaksotoiminnan sisältöä kehitettiin vaikuttavammaksi ja asiakasmäärää lisättiin.

- Vanhusten palvelujen painopistettä siirrettiin ympärivuorokautisista palveluista kohti kohti vietäviä palveluja (esim. Kotia kohti -toiminta ja yhteisöllisen asumisen lisääminen)

Vanhuspalvelujen myöntämisen perusteiden päivitys vastaamaan paremmin muuttuneita palvelutarpeita toteutettiin vuoden 2024 aikana. Uudet palvelujen myöntämisen perusteet astuivat voimaan 1.1.2025. Ympärivuorokautisen palveluasumisen uusi palvelukuvaus laadittiin ja kilpailutus järjestettiin vuoden 2024 aikana. Uuteen sopimuskautteen valmistauduttiin mm. perehdyttämällä henkilöstöä uuteen palvelukuvaukseen ja toimintaohjeita laatien.

RAI-arviointivälineistä saatua tietoa hyödynnettiin asiakkaiden toimintakyvyn ja palvelutarpeen arvioinnin tukena sekä monipuolisesti myös tietoon pohjautuvan johtamisen työvälineenä asiakas- ja resurssitarpeita arvioitaessa. RAI-arviointitietoa hyödyntäen tunnistettiin asiakkaita, joiden palveluntarve on muuttunut; kevyempiin palveluihin siirtyi vuoden 2024 aikana kahdeksan asiakasta.

Arviointi- ja kuntoutustoiminnan kehittämistä jatkettiin ja toimintaa päästiin suunnitelman mukaisesti laajentamaan. Arviointi- ja kuntoutustoiminnan sisältöä kehitettiin vaikuttavamaksi ja asiakaspaikkoja lisättiin vuoden aikana 40 paikalla (yhteensä 66 paikkaa) samalla keskittäen toimintaa uusiin arviointi- ja kuntoutusyksiköihin Helmiin ja Miinaan. Paikkamäärän kysyntään reagoitiin hoitoketjun sujuvoittamiseksi läpi vuoden ja todellinen asiakasmäärä oli suurimmillaan 92 (9/2024). Lisäksi kehittämisprojektin myötä henkilöstön osaamista tuettiin vaikuttavan arviointi- ja kuntoutustoiminnan koulutuksin ja valmennuksin sekä materiaaleja tuottamalla. Kotona asumisen palveluissa kuntoutus- ja arviointitoimintaa kehitettiin edelleen ja tuotettiin asiakastarpeiden mukaisesti Kohti Kotia -toiminnassa. Toiminnan vakiinnuttamissuunnitelma laadittiin pilotin tuottaman tiedon pohjalta, ja sen mukaisesti käynnistettiin valmistelut Raikukujan sekä Suopursun Kohti Kotia -toiminnan käynnistämiseksi 2025.

Koivukylän hoivakodin 14 asukaspaikkaa muutettiin yhteisöllisestä asumisesta ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi. Hoivakotiin lumoon avattiin 13 asukaspaikkaa. Koivukylän yhteisöllinen asuminen siirtyi hoiva-asumisen palvelualueelle 4/2024. Yhteisöllistä asumista kehitettiin palvelualueiden kesken käytäntöjen yhtenäistämiseksi sekä palveluiden tasalaatuisuuden varmentamiseksi. Yhteisen palvelukuvauksen laatiminen käynnistettiin.

Palvelurakennetta ja sen myötä myös henkilöstörakennetta uudistettiin aloittamalla hoiva-asumisen paikkojen sijoittumisen tarkastelu yksiköittäin asiakaslähtöisesti ja tarpeenmukaisesti keskittämällä lyhytaikaishoito, arviointi- ja kuntoutustoiminta sekä psykogeriatrinen hoiva omiin erillisiin yksiköihin.

Kotona asumista tukevia vanhusten sosiaalista ja fyysistä toimintakykyä vahvistavia ryhmätoimintoja kehitettiin osana etäkotihoitoa ja valmistelutyötä tehtiin uudenlaisen tukipalveluna tuotettavan etäryhmätoiminnan käynnistämiseksi. Päivätoiminnan tehostamisen sekä Kohti kotia -toiminnan vakiinnuttamisen suunnitelmia työstettiin tuotantotapa-analyyysien ja muuttuvien asiakastarpeiden mukaisesti.

Kotona asumisen palveluissa toteutettiin tuotantotapa-analyyisit keskeisistä palveluista yhteistyössä konsernipalvelujen järjestämisen tuen kanssa. Analyysin pohjalta saatujen suositusten mukaisesti palveluja on lähdetty edelleen kehittämään ja tehokkuutta lisäämään mm. oman kotihoidon välitöntä asiakastyötä lisäämällä ja päivätoiminnan sekä kotikuntoutuksen

toimintaa tehostamalla. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen tuotantotapa-analyysissä saadun tiedon pohjalta vertaiskehitettiin edelleen palvelujen sisältöä, laatua ja kustannustehokkuutta sekä omassa palvelutuotannossa että ostopalveluissa.

Perhehoidon ja omaishoidon kehittämisprojektin ja tehtäväalueiden kehittämistyön avulla lisättiin omaishoidon tuen peittävyyttä hieman vanhusväestön lisääntymisestä huolimatta. Vuoden aikana kehitettiin omaishoitajien tarpeisiin vastaavia palveluja, kuten lääkärituen pилotti. Lisäksi päivitettiin ohjeet, joilla tuetaan omaishoitajien jaksamista arjessa ja edistetään heidän sosiaalista hyvinvointiansa. Perhehoidon kehittämistyötä toteutettiin tietoa jakamalla eri toimijoille ja perhehoitajien kanssa toimintaa yhteiskehittämällä. Lisäksi aloitettiin luomaan kestävää ja kannustavaa pitkäaikaisen perhehoidon toimintamallia pitkäaikaisen perhehoidon toteutumisen mahdollistumiseksi yhtenä ympärivuorokautisen palveluasumisen vaihtoehtona. Perhehoitajien määrää lisättiin valmennuksia järjestämällä ja niitä aktiivisesti markkinoimalla.

Kotona asumista tukevia ja vaikuttavia palveluja sekä ketterästi muunneltavia ja asiakastarpeen mukaan liikkuvia palveluratkaisuja kehitettiin. Etäkotihoitoa ja akuutteihin tilanteisiin vastaavaa Liikkuvaa Liisaa sekä kotiin vietävää lääkäripalvelua edelleen kehitettiin yhteistyössä mm. RRP-hankkeen sekä terveydenhuollon palvelujen kanssa. Kotiin vietävän lääkärityön kehittäminen on edennyt omasta kotihoidosta ostokotihoitoon ja omaishoitoperheiden tueksi. Kehittämistyö etenee suunnitellusti vaiheittain. Hoiva-asumisen palveluissa valmistauduttiin v. 2025 käynnistyvään lääkäripalvelujen muutokseen. Osana kehittämistyötä toteutettiin arvioija- ja mittariosaaja -koulutuskokonaisuudet, jotka sisältävän kaatumisen ehkäisyn ja päivystyksellisten tilanteiden opintokokonaisuudet toimintamalleineen.

Vuoden 2024 aikana hoiva-asumisen palveluissa toteutettiin useita eri projekteja, joiden avulla parannettiin asukkaiden elämänlaatua, kuten Ihmislähtöinen hoiva, Lempeä hoiva, Hyvän vanhuuden osaamiskeskus, Kotihoivamalli ja Hyvää työtä -ohjelman projekti. Hyvää työtä -hanke ja monimuotoisuusohjelman laatiminen toteutettiin yhteistyössä henkilöstön kanssa. Saatujen palautteiden pohjalta tehtiin kehittämistoimia, kuten loppuvuodesta käynnistynyt yhtenäisen hoivakulttuurin kehittäminen, missä useita kehittämisprojekteja integroidaan yhteen ja toimeenpannaan yhtenä kokonaisuutena.

Etsivän ja löytävän vanhustyön verkostotyöalustan pilottia hyödynnettiin koordinoivan hyvinvointialueetasoisen mallin kehittämisessä. Järjestöyhteistyöalustasta annettiin ohjausta ja jaettiin tietoa mm. jalkautumalla eläkeläisjärjestöihin, seniorien hyvinvointikiertueelle, hyvinvointitoimijat tutuksi -infoihin ja korttelikerhoihin. Lisäksi järjestettiin toimijoille neljän tapaamisen työpajakokonaisuus. Tietoa antamalla ja yhteistyötä tiivistäen vahvistettiin etsivän ja löytävän vanhustyön yhdessä tekemistä eri toimijoiden kesken.

Henkilöstörakennetta uudistettiin asiakastarpeiden mukaisesti ja siten, että pystyttiin paremmin vastaamaan asiakkaiden palvelutarpeeseen. Henkilöstöä osallistettiin yksikkökohtaiseen ja alueelliseen kehittämiseen. Osana johtamista lähdettiin pohtimaan osallistavia johtamisrakteita. Säännöllisten palvelualueitasoisten henkilöstöinfojen järjestäminen aloitettiin syyskuusta 2024 alkaen. Henkilökunnan osaamista kehitettiin vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin laadukkaiden koulutusten turvin mm. keskiviikkokoulutusten muodossa henkilöstön esiin nostamien tarpeiden pohjalta.

Palveluverkkosuunnitelma laadittiin. Vanhuspalveluiden hallinnoimat asunnot ja tilojen kartoitus käynnistettiin vuonna 2024, jotta tunnistetaan mahdollinen hukkakäyttö. Senioritalojen normaalia vuokra-asuttamisen selvittelyä jatkettiin. Hakopolun senioritalon toiminta päättyi 31.12.2024, ja korvaavat asunnot järjestettiin asukkaille muista kohteista. Raikukujan senioritalon muutos yhteisölliseksi asumiseksi käynnistettiin. Suopursun tilojen tehostamisesta asukaskäyttöön tehtiin suunnitelma. Tikkurilan vanhustenkeskuksen rakentaminen käynnistyi.

Uudistusohjelman toimenpiteitä tehostettiin mm. seuraavilla säästöohjelman toimilla:

Laitoshoitoa vähennettiin muuttuneet asiakastarpeet huomioiden ja asiakkaiden palvelutarpeen mukainen asuminen järjestettiin yksilöllisen tarpeen mukaisesti ympärivuorokautisessa palveluasumisessa.

Arviointi- ja kuntoutustoimintaa tehostettiin, ja oman toiminnan paikkamäärän lisääminen mahdollisti vastaavan ostopalvelun vähentämisen.

Sosiaalisen kuntoutuksen tarpeeseen pystyttiin vastaamaan ensisijaisesti omaa palvelutuo-
tanta kehittämällä, ja näin pystyttiin vähentämään merkittävästi sosiaalisen kuntoutuksen ostopalvelua.

Palvelutoiminnan seurantamittarit

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion toiminnan tunnusluvut 2024			
Vanhusten palvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä **	93,7%	93,4%	94,1 %
Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä **	84,7%	85,0%	86,3 %
Omaishoidontuen peittävyys 75-v, % vastaavanikäisestä väestöstä **	2,0%	2,5%	2,0 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä **	7,0%	7,0%	7,1 %
Kotihoidon välitön työaika, % kokonaistyöajasta, lähihoitaja *	46 %	60 %	49 %
Yhteisöllisen asumisen välitön työaika, % kokonaistyöajasta, lähihoitaja ja hoitaja *	56 %	70 %	61 %
Aikaväli yhteydenotosta palvelutarpeen arvioinnin aloitukseen yli 75-vuotiailla, pvää (keskiarvo) *	< 7 päivää	< 7 päivää	< 7 päivää
Ympäri- ja vuorokautisen palveluasumisen henkilöstömitoitus, viimeisimmän kolmen viikon jakson asiakasmäärällä painotettu keskiarvo ***	0,68	≥ 0,65	0,66
Odotusaika vanhusten pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen hoivaan on alle 90 vuorokautta (%) **	84 %	100 %	100 %
* jakson viimeisen kuukauden tiedot; **jakson viimeisen kuukauden lopun poikkileikkaus; *** viimeisimmän kolmen viikon jakson asiakasmäärällä painotettu keskiarvo hoiva-asumisen yksiköissä			

2.2.1.5 Terveydenhuollon palvelujen toimiala

Talousarvion toteutuminen 2024

TERVEYDENHUOLLON PALVELUT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	14 644	22 188	22 188	20 172	-2 016	-9,1 %
MYYNITUOTOT	1 871	2 400	2 400	3 281	881	36,7 %
MAKSUTUOTOT	12 333	19 468	19 468	16 173	-3 295	-16,9 %
TUET JA AVUSTUKSET	27	70	70	102	32	45,4 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	413	250	250	616	366	146,4 %
TOIMINTAKULUT	-188 465	-196 171	-203 122	-198 628	-4 495	-2,2 %
HENKILÖSTÖKULUT	-80 916	-100 809	-100 732	-92 332	-8 400	-8,3 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-30 057	-23 336	-28 887	-29 649	762	2,6 %
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-41 751	-32 286	-36 991	-38 545	1 554	4,2 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-20 344	-20 374	-20 374	-22 042	1 668	8,2 %
AVUSTUKSET		0	0	0	0	
VUOKRAKULUT	-15 385	-19 366	-16 138	-16 043	-95	-0,6 %
MUUT KULUT	-11	0	0	-16	16	
TOIMINTAKATE	-173 821	-173 984	-180 935	-178 456	-2 479	-1,4 %

Terveydenhuollon palvelujen toimialan tuotot vuonna 2024 olivat 20,2 milj. euroa. Toimintatuotot toteutuivat 2,0 milj. euroa pienempinä kuin muutettu talousarvio, johtuen pääsääntöisesti asiakasmaksujen maksukaton vaikutuksesta maksutuottojen kertymään.

Toimintakulut olivat 198,6 milj. euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 4,5 milj. eurolla.

Henkilöstömenot alittivat talousarvion 8,4 milj. eurolla, johtuen erityisesti alkuvuoden avoinna olleista vakansseista. Työvoiman vuokrauksella (9,4 milj. euroa) on katettu tätä henkilöstövajetta.

Asiakaspalvelujen ostot ylittivät muutetun talousarvion 0,8 milj. euroa. Suurimmat yksittäiset ylitykset olivat asumispalvelujen lääkäripalveluiden ostot, jonka toteuma oli 1,2 milj. euroa sekä HUS yhteispäivystyksen ostot 1,3 milj. euroa.

Muiden palvelujen ostot ylittivät muutetun talousarvion 1,6 milj. eurolla johtuen työvoiman vuokrauksen käytöstä. Työvoiman vuokrauksen kustannukset toimialalla olivat yhteensä 9,4 milj. euroa, mikä on 5,1 milj. euroa vähemmän, kuin vuonna 2023.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät muutetun talousarvion 1,7 milj. eurolla, johtuen hoitotarvikekustannuksista (erityisesti asiakkaille jaetut omahoitotarvikkeet).

Toimialan tulos (toimintakate) oli 2,5 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio uudistusohjelman toimenpiteiden ja säästötoimenpiteiden ansiosta.

Talousarviomuutos sisältää vuoden 2024 aikana tehdyt toimialojen väliset kohdennukset, joiden suuruus ja oikea kohdentuminen ei ollut talousarviota laadittaessa tiedossa. Sairaalapalveluiden henkilöstökuluihin siirrettiin Konsernipalvelujen resurssikeskustoiminnasta 1,3 milj. euroa. Sairaalapalveluista Keravan osasto 9 määrärahaa siirrettiin 1,2 milj. euroa Vanhusten palveluihin kuntoutus- ja arviointiyksikköön. Terveysasemapalveluiden henkilöstökuluista siirrettiin lääkärivakanssin määräraha 0,1 milj. euroa Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialalle koululääkäripalveluihin. Muiden palvelujen ostoihin toimialalle siirtyi Konsernipalveluista työhyvinvointimäärärahaa 0,1 milj. euroa (Hyvinvointialuejohtajan päätös 19.8.2024 § 44).

Sairaalapalveluiden palvelualueella asiakaspalveluiden ostoista määrärahaa siirrettiin 4,6 milj. euroa muiden palveluiden ostoihin (Hyvinvointialuejohtajan päätös 2.10.2024 § 50). Tilavuokrien osalta toteumia korjattiin ja terveydenhuollon toimialan talousarviota pienennettiin 3,2 milj. euroa vastaamaan oikaistua toteumaa (Hyvinvointialuejohtajan päätös 28.2.2025 § 11).

Aluevaltuuston päätöksellä 10.6.2024 § 39 erikoissairaanhoidon sitovuustasolta siirrettiin terveydenhuollon palveluihin HUS Yhteispäivystyksen ostoihin määrärahaa 10,2 milj. euroa.

Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Terveydenhuollon palvelujen toimialan perustehtävä on vastata lakisääteisistä ja väestön tarpeen mukaisista toimialalle kuuluvista terveydenhuollon palveluista. Toimiala sisältää terveysasemapalvelujen, sairaalapalvelujen ja suun terveydenhuollon palvelut.

Terveysasemapalvelut tuottaa asukkaille perusterveydenhuollon avopalveluja: terveysasemapalvelut, aikuisten kuntoutuspalvelut, perustason mielenterveyspalvelut sekä perus- ja erityistason päihdepalvelut. Lisäksi palvelualue järjestää kansallisen seulontaohjelman mukaiset syöpäseulonnat. Hyvinvointialueella toimii kahdeksan terveysasemaa, joilla tuotetaan lääkäreiden ja hoitajien vastaanottotoimintaa, fysio-, toiminta-, puhe- ja ravitsemusterapiaa, apuvälinepalveluja, ehkäisyneuvolatoimintaa, hoitotarvikejakelua, diabetes- ja endoskopiayksiköiden palveluja sekä kehitysvammavastaanoton palveluja. Päihde- ja mielenterveyspalveluja toteutetaan terveysasemien lisäksi terapia- ja kuntoutusyksiköissä, terveysneuvontapisteissä sekä ympärivuorokautista hoitoa tarjoavassa päihdevieroitusyksikössä.

Sairaalapalvelut tuottaa hyvinvointialueen asukkaille perusterveydenhuollon sairaanhoito- ja kuntoutuspalveluja vuodeosastoilla, poliklinikoilla ja kotiin vietyä palveluna. Palvelualueeseen kuuluu kaksi akuuttigeriatriasta osastoa Peijaksen sairaalassa ja yksi akuuttigeriatrian osasto Keravan terveyskeskuksessa sekä seitsemän hoito- ja kuntoutusosastoa sekä yksi yhteistyösasto HUSin kanssa Katriinan sairaalassa. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu geriatriset poliklinikkapalvelut Katriinassa ja Keravan terveyskeskuksessa, palliatiivisen poliklinikan

palvelut Katriinassa ja Peijaksessa, koko alueen kattavat kotisairaalapalvelut, Liikkuva sairaala-palvelut sekä kotihoidon ja asumispalveluiden lääkäripalvelut. Sairaalapalvelut vastaa myös koko hyvinvointialueen vainajapalveluista.

Suun terveydenhuollon palvelut edistää hyvinvointialueen asukkaiden suun terveyttä ja hyvinvointia ennaltaehkäisemällä ja hoitamalla sairauksia. Palvelualue tuottaa kiireellisen ja kiireettömän suun perushoidon, perustason erikoishammashoidon sekä suun terveyden edistämiseen liittyvät palvelut. Suun terveydenhuollon palvelualue jakaantuu läntiseen, keskiseen ja pohjoiseen tehtäväalueeseen. Tehtäväalueet muodostuvat kuudesta alueellisesta perushoittoa sekä yhdestä erikoishoittoa ja oikomishoittoa tuottavasta yksiköstä. Hyvinvointialueella toimii 22 hammashoitolaa. Lisäksi palveluja tarjotaan autohoitolassa sekä siirrettävillä pop up -hoitoyksiköillä.

Toimialalla työskentelee yhteensä 1 575 henkilöä, joista vakinaisia on 1 223 ja määräaikaista 352. Henkilöstöstä 741 työskentelee terveysasemapalvelujen palvelualueella, 443 sairaalapalvelujen palvelualueella, 371 suun terveydenhuollon palvelualueella ja loput terveydenhuollon palvelujen johdossa ja yhteisissä toiminnoissa. Työntekijöiden keski-ikä oli 42,4 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus toimialan henkilöstöstä on 10,7 % (168 henkilöä). Yleisimmät tehtävänimikkeet toimialalla olivat sairaanhoitaja (537), terveyskeskuslääkäri (306), hammashoitaja (200) ja lähihoitaja (177). Määräaikaisesta henkilöstöstä suurin osa oli määräaikaisissa palvelussuhteissa omasta pyynnöstä. Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 15,61 % (tammi-joulukuu 2024).

Vuonna 2024 avattiin vähemmän hakuja (269) kuin vuonna 2023 (369). Avoimia vakansseja on saatu täytettyä tehokkaasti, eikä uusia rekrytointitarpeita ole ollut yhtä paljon. Hakemusten määrä kasvoi merkittävästi vuonna 2024 (2 592 hakemusta) verrattuna vuoteen 2023 (1 675 hakemusta). Tämä viittaa siihen, että VAKE on saavuttanut positiivista näkyvyyttä työmarkkinoilla ja työnantajabrändi on houkutteleva hakijoiden silmissä.

Valtaosa terveysasemapalvelujen palveluista tuotetaan omana toimintana, vain osa päihdepalveluista hankitaan ostopalveluna. Sairaalapalvelut tuotetaan omana palveluna, ja aikaisemmin ostopalveluna hankitut palvelut (lyhytaikainen sairaanhoito- ja kuntoutuspalvelu Kaunialan sairaalasta, kotisairaalassa toteutettava palliatiivinen ja saattohoito Terhokodista sekä kotihoidon lääkäripalvelut) otettiin omaksi toiminnaksi vuoden 2024 aikana. Suun terveydenhuollon palvelut tuotetaan omana tuotantona.

Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan HUS-yhtymältä. Toimiala ostaa HUSilta myös terveyskeskuspäivystystä ja suun terveydenhuollon virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen. Lisäksi ostetaan klinisiä tukipalveluja, kuten laboratorio- ja kuvantamispalveluita, lääkehuoltoa sekä muita tukipalveluja, kuten väline- ja laitoshuoltoa jne.

Kiinteistön rakenneongelmien vuoksi Hakunilan terveysaseman palvelut tuotettiin täysimääräisenä Länsimäen terveysasemalla 6/2024 alkaen. Henkilöstö onnistui hyvin muutostilanteen järjestelyissä ja palvelutuotannossa. Palvelujen saatavuus ei heikentynyt.

Sairaalapalveluissa kuntoutusosasto 9 suljettiin maaliskuussa 2024 ja tilat siirtyivät vanhuspalveluiden kuntoutus- ja arviointitoiminnan käyttöön.

Kivistön terveysaseman hammashoitolan uudet, esteettömät tilat avautuivat 15.1.2024. Oikomishoito muutti Koivukylän terveysaseman 2. kerroksen hammashoitolan vanhoihin tiloihin Leinikkien hammashoitolasta. Martinlaakson uuden, kahdeksan hoitoyksikön hammashoitolan rakentamisen valmistelu käynnistyi (2025, korvaa Kivimäen ja Martinlaakson koulujen hammashoitolat). Myyrmäen hammashoitolan laajennus (2026) ja Korson hammashoitolan uudistus (2028) on otettu osaksi investointisuunnitelmaa.

Toimialan palvelutuotanto 2024

Vuonna 2024 75 % potilaista pääsi määräajassa terveysasemien kiireettömään hoitoon (hoito ensikontaktissa tai hoitotakuun mukainen määräaika). Terveysasemien ajanvarausasiakkaiden määrä kasvoi edellisvuodesta 6 % (asiakkaita 2024/ 86 422, 2023/ 81 210). Kiirevastaanottojen asiakasmäärä pysyi tasaisena (asiakkaita 2024/ 62 444, 2023/ 61 195). Työttömien terveystarkastusten määrä kasvoi edellisvuodesta 37 % (asiakkaita 2024/ 1 306, 2023/ 955).

Mielenterveyspalveluiden saatavuus parani. Vuonna 2024 88 % potilaista pääsi kiireettömään hoitoon 14 vrk:ssa, vastaava osuus vuonna 2023 oli 50 %. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakasmäärä kasvoi edellisvuodesta 4 % (asiakkaita 2024/ 5 778, 2023/ 5 532).

Aikuisten lääkinällisen kuntoutuksen asiakasmäärä pysyi tasaisena. Vuonna 2024 kuntoutuspalveluissa asioi yhteensä 15 593 asiakasta (2023/15 255).

Sairaalapalveluissa hoidettujen potilaiden määrä kasvoi 19 % vuodesta 2023. Suurinta kasvu oli liikkuvassa sairaalassa (kasvua 47 %), vuodeosastoilla (kasvua 36 %) ja kotisairaalassa (kasvua 35 %). Palvelukyky parantui kaikkien palvelujen osalta.

Sairaalapalveluihin jatkohoitoon erikoissairaanhoidon osastoilta siirtyvien jonotusajat lyhenivät ja siirtoviivepäiviä oli HUSin mukaan v. 2024 140, joista osa on reklamoitu. Vuonna 2023 siirtoviivepäiviä oli 3 973.

Suun terveydenhuollon hoitoon pääsy parani. Vuonna 2024 kiireettömään hoitoon 120 vrk:ssa pääsi 93 % ja 90 vuorokauden kuluessa 74 % asiakkaista. Vuoden 2023 vastaavat luvut olivat 81 % (120 vrk) ja 70 % (90 vrk). Suun terveydenhuollon asiakas- ja käyntimäärät kasvoivat. Hammashoitoloiden vastaanotoilla kävi vuonna 2024 yhteensä 94 650 asiakasta ja vastaanottokäyntejä oli 216 834 kpl. Vastaavat määrät vuonna 2023: 92 308 (kaikki asiakkaat), 206 802 (kaikki vastaanottokäynnit).

Toimialan yksiköt laativat omavalvontasuunnitelmat, joissa kuvataan palvelujen tuottamiseen liittyvät keskeiset riskit ja valvonnan, laadun, asianmukaisuuden sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisen menetelmät ja toimintatavat. Terveysasemapalvelujen, sairaalapalvelujen ja suun terveydenhuollon palvelujen laatu ja vaikuttavuus olivat hyvää kansallista tasoa. Palvelualueille on määritetty erilliset mittarit laadun ja vaikuttavuuden mittaamiseen.

Asiakkaiden tyytyväisyys terveydenhuollon toimialan palveluihin kasvoi. Qpro asiakaspalautteiden NPS suosittelevuudeksi oli -10 vuoden 2024 lopulla. Vuoden 2023 vastaava luku oli -27. Palveluiden yleisarvosana (THL) oli vuoden lopussa 3,4 (2023 / 3,0). Avoimista palautteista 33 % oli kiitoksia (2023 / 29 %).

Toimialan johdon ja Lean-kehittäjien koulutuksia jatkettiin edelleen vuoden aikana. Henkilöstö käytti työssään jatkuvan parantamisen menetelmiä ja osallistui palveluiden kehittämiseen. Palvelualueilla järjestettiin Lean-kehittämispäiviä (Kaizen-päivät). Kehitysideoita kerättiin alueilla systemaattisesti, ne käsiteltiin sovitun mallin mukaisesti ja toteutuksessa käytettiin Lean-kehittämisen työkaluja.

Toimialan osaamisen kehittämisen tukena toimii Katriinan sairaalaan avattu opetuskeskus. Opetuskeskustoiminta parantaa mahdollisuuksia henkilöstön kliiniseen kouluttamiseen sekä edistää työpaikalla oppimista.

Toimialan uudistus- ja kehittämistoimet v. 2024

Toimialalla käynnistyi tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantava uudistusohjelma sekä toteutettiin talousarviossa pysymiseksi säästöohjelma.

Toimialan talousarvio 2024 sisälsi uudistusohjelman mukaisia tuottavuustoimia yhteensä 3,5 miljoonan euron edestä. Säästöohjelmalla nopeutettiin uudistusohjelman toimeenpanoa ja käynnistettiin osin kertaluonteisia säästötoimia. Uudistusohjelman ja säästöohjelman yhteenlaskettu vaikutus toimialan menotasoja tai toimintakatetta alentavasti oli 8,7 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät uudistusohjelman toimenpiteet olivat:

- Hoitoketjun toimivuutta parannettiin hyvinvointialueen ja HUSin välillä yhdessä vanhuspalvelujen kanssa sekä toimiala luopui vuoden loppuun mennessä vuokrahenkilöstöstä, jolloin siirtoviivepäivät vähenivät merkittävästi. Siirtoviivepäivistä saatu kustannussäästö oli 4,7 milj. euroa verrattuna vuoteen 2023.
- Ostopalveluja ja vuokratyövoimaa vähennettiin ja omaa palvelutuotantoa lisättiin. Sairaala- ja kuntoutuspalvelujen ostoista luovuttiin, terveysasemapalveluiden työvoimanvuokraus väheni

Omatiimi-toimintamalli otettiin käyttöön kaikilla Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen terveysasemilla. Suun terveydenhuollossa aloitettiin omatiimimallin kehittäminen, sisältäen väestövastuulliset omahammaslääkärit ja suuhygienistit, joustavan vastaanoton sekä puolikii-reellisen poliklinikan. Sairaalapalveluissa kotihoidon ja asumispalveluiden asiakkaille tehtävät määräaikaistarkastukset toteutuivat suunnitellusti osana omatiimimallia. Omatiimi-toimintamalli huomioi asiakkaiden erilaiset hoidontarpeet, turvaa hoidon jatkuvuuden ja pysyvät hoitosuhteet sekä parantaa palvelujen saatavuutta.

Terveysasemapalveluiden ja suun terveydenhuollon kiirevastaanottojen kehittäminen käynnistyi. Kiirevastaanottojen uudistamisen tavoitteena on saatavuuden parantaminen sujuvoitamalla ja tehostamalla vastaanottotoimintaa.

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden mittava rakenneuudistus käynnistyi. Tavoitteena on saatavuuden parantaminen ja yhdenvertaiset palvelut koko alueen väestölle.

Terveysasemapalvelujen lääkinällisen kuntoutuksen palvelujen kehittämistyö aloitettiin yhteistyössä sairaalapalvelujen ja vanhuspalvelujen kanssa. Tavoitteena on asiakaslähtöiset ja sujuvat palvelut sekä taloudellinen tasapaino.

Sairaalapalveluissa omien sairaalapaikkojen käyttöastetta ja potilaiden vaihtuvuutta tehostettiin useiden toimenpiteiden avulla. Näistä esimerkkeinä päivittäisjohtamisen toimintamalli, potilaskierto ja kotiuttamisen ennakointi. Vuoden aikana onnistuttiin parantamaan palvelukykyä, lisäämään asiakasmääriä ja vähentämään siirtoviivemaksuja.

Sairaalapalveluissa kotihoidon lääkäripalvelut otettiin kokonaan omaksi palveluksi ja Peijaksen palliatiivinen poliklinikka siirtyi HUS yhtymältä VAKEn toiminnaksi. Palveluiden tuottaminen kokonaan omana toimintana lisää alueen väestön yhdenvertaisuutta. Vainajasäilytyksen kapasiteetin lisäyksellä saatiin vähennettyä säilytyspalvelujen ostoa sekä siirtokuljetuskustannuksia.

Suun terveydenhuollon varastovalvontajärjestelmän käyttöönottoa valmisteltiin, ja oikomishoidon purennan rekisteröimiseen tarkoitettujen skannereiden hankintaa edistettiin.

Uudistusohjelman toimenpiteitä tehostettiin mm. seuraavilla säästöohjelman toimilla:

- Ostopalveluja ja vuokratyövoimaa vähennettiin
 - Sairaanhoido- ja kuntoutuspalvelujen ostoista luovuttiin.
 - Vuokratyövoimaa (lääkärit ja hoitajat) vähennettiin merkittävästi kaikilla palvelualueilla; rekrytoinneissa onnistuttiin hyvin.
 - Terveysasemapalveluissa luovuttiin maksusitoumuksista ja suun terveydenhuollossa palveluseleleistä. Palvelut tuotetaan omana toimintana.
- Terveysasemapalvelujen lääkäreiden ja lähijohtajien ylityökielto astui voimaan 8/2024.
 - Välttämättömät lisä-/ylityötunnit pidettiin suunnitellusti vapaana.

Palvelutoiminnan seurantamittarit

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion toiminnan tunnusluvut 2024			
Terveyspalvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Terveyskeskussairaalan hoitojakso/sairaansija, ka	14,2	17,5	18
Puhelinpalvelun vastattujen puhelujen odotusaika (min, ka)			
- Terveysasemat	18 min	<30	15 min
- Suun terveydenhuolto	5 min	3,5	5,5 min
Puhelinpalvelun takaisinsoittojen odotusaika (min, ka)			
- Terveysasemat	1430 min	<480	448 min
- Suun terveydenhuolto	45 min	<480	204 min
Terveysasemat: kiireettömän hoidon odotusaika, 14 vrk:ssa palvelun saaneiden osuus %	49 %	100	40 %
Suun terv.huolto: kiireettömän hoidon odotusaika, 90 vrk:ssa palv. saaneiden osuus %	67 %	100	73 %

Talousarvion toteutuminen 2024

AIKUISSOSIAALITYÖ JA VAMMAISPALVELUT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	12 567	16 430	16 430	17 599	1 169	7,1 %
MYyntITUOTOT	6 187	8 500	8 500	9 938	1 438	16,9 %
MAKSUTUOTOT	1 820	1 430	1 430	2 150	720	50,4 %
TUET JA AVUSTUKSET	1 380	2 000	2 000	1 903	-97	-4,9 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 180	4 500	4 500	3 608	-892	-19,8 %
TOIMINTAKULUT	-172 464	-177 738	-179 395	-184 338	4 943	2,8 %
HENKILÖSTÖKULUT	-37 916	-42 737	-42 804	-41 394	-1 410	-3,3 %
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-90 008	-93 022	-93 872	-101 607	7 735	8,2 %
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-18 412	-16 005	-16 037	-18 507	2 471	15,4 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 135	-1 266	-1 365	-877	-488	-35,7 %
AVUSTUKSET	-15 139	-15 963	-15 113	-11 698	-3 416	-22,6 %
VUOKRAKULUT	-9 828	-8 744	-10 203	-10 239	35	0,3 %
MUUT KULUT	-27	0	0	-16	16	
TOIMINTAKATE	-159 898	-161 308	-162 965	-166 739	-3 774	-2,3 %

Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimialan toimintatuotot vuonna 2024 olivat 17,6 milj. euroa. Toimintatuotot toteutuivat 1,2 milj. euroa suurempina, johtuen vammaispalvelujen hyvinvointialueiden välisestä laskutuksesta.

Toimialan toimintakulut vuonna 2024 olivat 184,3 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat 4,9 milj. euroa suurempina kuin muutettu talousarvio. Merkittävimmät ylitykset toteutuivat asiakaspalvelujen ostoissa 7,7 milj. johtuen mm. vammaispalvelujen tehostetuista asumispalveluista sekä kotiin vietävistä palveluista. Muiden palvelujen ostot ylittivät talousarvion 2,5 milj. eurolla johtuen pääosin työvoiman vuokrauksesta 1,8 milj. euroa. Henkilöstömenot ylittivät talousarvion 1,4 milj. euroa. Avustukset alittivat talousarvion 3,4 milj. eurolla, johtuen osittain toimeentulotuen toimintamallien yhtenäistämisestä. Muut toimintakulut alittuivat 0,5 milj. euroa johtuen aineista, tarvikkeista ja tavaroista.

Toimialan tulos (toimintakate) oli 3,8 milj. euroa heikompi kuin muutettu talousarvio.

Talousarviomuutos sisältää vuoden 2024 aikana tehdyt toimialojen väliset kohdennukset, joiden suuruus ja oikea kohdentuminen ei ollut talousarviota laadittaessa tiedossa. Toimintakateen muutos korotti toimialan menomäärärahaa 1,6 milj. eurolla. Menomäärärahan korotus koostui pääosin toimitilavuokriin tehdystä muutoksesta, jossa toimitilavuokrien osalta

korjattiin talousarviota vastaamaan oikaistua toteumaa 1,4 milj. euroa. Muilta osin on 0,2 milj. euron määrärahamuutos muodostui konsernipalveluista ja vanhusten palveluista siirtyneistä määrärahoista.

Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialan sosiaalihuoltolain mukaisena tehtävänä on tukea asiakkaita elämänhallintaan, työllistymisvalmiuksiin, talouteen ja asumiseen liittyvissä asioissa sekä vähentää asukkaiden ja asiakkaiden eriarvoisuutta yhteiskunnassa. Toimiala jakautuu aikuissosiaalityön palvelujen ja vammaispalvelujen palvelualueisiin.

Aikuissosiaalityön palvelualueella järjestetään ja tuotetaan sosiaalihuoltolain, kotoutumislain, toimeentulotukilain, päihde- ja mielenterveyslain sekä vammaispalvelulain mukaisia palveluja pääosin työikäisille (18–64-vuotiaille) hyvinvointialueen asukkaille omana palvelutuotantona sekä ostopalveluna. Palvelualue on jakautunut kolmeen tehtäväalueeseen: sosiaalityöhön, työllistymistä ja osallisuutta tukeviin palveluihin sekä asumispalveluihin.

Sosiaalityön palveluihin kuuluvat työikäisten, nuorten aikuisten ja jälkihuollon sosiaalityö sekä neuvonnan ja taloudellisen tuen palvelut. Lisäksi sosiaalityön palveluihin kuuluvat kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut sekä työikäisten asumisen erityissosiaalipalvelut ja sosiaalinen kuntoutus. Työllistymistä ja osallisuutta tukeviin palveluihin kuuluvat kuntouttavan työtoiminnan sosiaaliohjaus, kuntouttava työtoiminta, työvalmennus sekä vammaisten työ- ja päivätoiminta. Asumispalveluihin kuuluvat asumispäivystys, tuettu asuminen, lyhytaikainen arvioiva asuminen, ympärivuorokautinen palveluasuminen ja matalan kynnyksen päiväkeskustoiminta (avoin olohuonepalvelu).

Vammaispalvelujen palvelualue tuottaa palveluita hyvinvointialueen vammaisille asukkaille. Palvelualue on jakautunut kolmeen tehtäväalueeseen: neuvontaan ja asiakasohjaukseen, palvelujen järjestämiseen ja hankintaan sekä vammaisten asumispalveluihin. Palvelualueella toteutetaan vammaisten palvelujen palveluketjua neuvonnasta ja ohjauksesta palvelutarpeen arviointiin ja palvelujen tuottamiseen. Palveluja tuotetaan sekä omana että ostopalveluna. Omana toimintana on 17 vammaispalvelun asumisen yksikköä ja asukkaille kotiin vietäviä palveluja.

Toimialalla työskenteli 31.12.2024 yhteensä 859 työntekijää, joista vakinaisia palvelussuhteita oli 657 ja määräaikaista 202. Henkilöstöstä 591 työskenteli aikuissosiaalityön palvelualueella, 260 vammaispalveluiden palvelualueella ja 8 toimialan johdossa ja yhteisissä toiminnoissa. Työntekijöiden keski-ikä oli 44,2 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus toimialan henkilöstöstä oli 9,8 % (84 henkilöä). Yleisimmät tehtävänimikkeet toimialalla olivat ohjaaja (179), sosiaaliohjaaja (172), ohjaaja (kehitysvammalaitoksessa) (87) ja sosiaalityöntekijä (73). Määräaikaisesta henkilöstöstä suurin osa oli tukityöllistettyjä tai sijaisuuksia. Vakituisten henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 16,28 % (tammi-joulukuu 2024).

Aikuissosiaalityön palvelualueella oman palvelutuotannon ja ostopalvelujen suhde vaihteli suuresti palvelusta ja asiakaskunnasta riippuen, esim. tuetun asumisen osalta asumisen erityissosiaalipalveluissa ostopalveluja oli noin 67,5 %, kun taas nuorten sosiaalipalveluissa ostettiin kaikki tuetun asumisen palvelut. Yhteisöllistä ja ympärivuorokautista palveluasumista

hyvinvointialueella oli hyvin vähän omana palveluna, joten 90–100 % palveluista oli ostopalveluja. Kotiin vietävissä palveluissa jälkihuollon osalta ostettiin noin 20 % palveluista, kun taas nuorten sosiaalipalvelujen asiakkaille ostettiin 58 % palveluista. Aikuisten sosiaalityössä ostopalveluja käytettiin noin 4 %. Aikuissosiaalityön palvelualueella ei ole käytössä palveluseteliä.

Vammaispalveluiden lyhytaikaisasumisen omassa palveluntuotannossa oli joulukuussa 2024 yhteensä 19 asiakasta ja ostopalveluissa 147 asiakasta (oman/ostopalvelun osuudet 11 % / 89 %). Pitkäaikaisasumisessa omien palvelujen piirissä oli joulukuussa 231 asiakasta ja ostopalveluissa 655 asiakasta (oman/ostopalvelun osuudet 26 % / 74 %). Vammaisten kotiin vietävää palvelua sai joulukuussa ostopalveluina 94 asiakasta. Henkilökohtaista apua hankittiin joulukuussa ostopalveluina 564 asiakkaalle ja palvelusetelillä 185 asiakkaalle.

Toimialan palvelutuotanto 2024

Vuonna 2024 vammaispalveluiden asiakasmäärä kasvoi tasaisesti. Joulukuun lopussa palvelualueella oli 3 227 asiakasta, joilla oli myönteinen päätös palveluista, mikä tarkoitti 0,5 % kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Palveluihin jonotti vuoden lopussa 103 henkilöä, kun edellisvuoden vastaava luku oli 92. Asumispalveluiden asiakasmäärä kasvoi erityisesti tuetussa asumisessa, jossa lisäys oli 28 % verrattuna edellisvuoteen. Omaishoidon tuen piirissä oli joulukuun lopussa 832 asiakasta, ja asiakasmäärä pysyi vuoden aikana pääosin vakaana. Joulukuussa tuen saajia oli 1,5 % vähemmän kuin edellisvuonna. Henkilökohtaisen avun asiakasmäärä kasvoi 5,6 % edellisvuoden joulukuuhun verrattuna, ja palvelun piirissä oli vuoden lopussa 1 112 asiakasta. Asumispalveluiden keskimääräinen täyttöaste säilyi korkealla tasolla koko vuoden ajan, ja oli 97 % joulukuun lopussa.

Aikuissosiaalityön palvelualueella oli joulukuun lopussa asiakkuus- ja palveluepisodien perusteella laskettuna 27 283 asiakasta. Kasvua vuoden 2023 joulukuuhun verrattuna oli 11,2 %. Aikuissosiaalityön asumispalvelujen keskimääräinen täyttöaste vuoden 2024 aikana oli 92 %, kun vuonna 2023 täyttöasteet vaihtelivat 80 % - 94 % välillä. Täyttöaste nousi joulukuussa 96,48 %:iin, mutta alkuvuoden lukuisat asuntojen remontit ja viiveet tyhjien asuntojen asuttamisessa laskivat asuntojen täyttöasteita.

Toimialalle saapuneiden täydentävän ja ehkäisevän toimeentulohakemusten määrä laski 30 % vuoden 2023 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Hakemuksia saapui 24 650 vuonna 2024, kun vuotta aiemmin hakemuksia oli tullut yhteensä 35 063 kpl. Hakemusten määrä vähentyi toimeentulotukiprosessin selkiyttämisen myötä, kun kaikki asiakkaat ohjattiin hakemaan Kelasta ensisijainen etuus eli perustoimeentulotuki ennen kuin täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen hakemus käsiteltiin hyvinvointialueella. Kaikki täydentävän toimeentulotuen hakemukset käsitellään nyt yhdenmukaisesti taloudellisen tuen yksikössä. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemukset pystyttiin pääsääntöisesti käsittelemään määräajassa. Tammi-joulukuussa 7 arkipäivän kuluessa hakemuksista käsiteltiin 99,0 %.

Qpro-asiakaspalautejärjestelmän kautta palautetta antaneet henkilöt olivat keskimäärin tyytyväisempiä aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialan palveluihin kuin vuonna 2023, sillä asiakaspalautejärjestelmän kautta saatu asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS-arvo (kuinka todennäköisesti suosittelee palvelua) nousi vuonna 2024 +10:een, kun se vuonna 2023 oli -

11. Vammaispalveluissa toteutettiin lisäksi erillinen asiakastytytyväisyyskysely asumispalveluiden asukkaille ja heidän omaisilleen. Tuloksissa 88,6 % asiakkaista ilmaisi olevan erittäin tyytyväisiä saamaansa tukeen, turvallisuudentunteeseen ja vuorovaikutukseen. Omaisista puolestaan 79,1 % kertoi olevansa pääosin tyytyväisiä läheistensä saamaan hoitoon ja turvallisuuteen.

Palveluihin jonottavien asiakkaiden määrä väheni vammaispalveluissa alkuvuoden aikana, mutta nousi vuoden loppua kohden. Odotusaika yhteydenotosta palvelutarpeen arvioinnin aloittamiseen kasvoi vuoden loppua kohden, ylittäen joulukuussa 7 vrk:n tavoiteajan (9,7 vrk). Alkuvuodesta tavoiteaika kuitenkin pystyttiin saavuttamaan. Puheluiden keskimääräinen vastausaika vaihteli vuoden aikana. Pisimmillään se oli 28,31 minuuttia alkuvuodesta, mutta parani vuoden loppuun mennessä ollen joulukuussa 23 minuuttia. Henkilöstövajaus vaikutti erityisesti kuljetuspalvelujen ja vammaisneuvonnan puhelinneuvonnan vastausaikoihin.

Aikuissosiaalityön palvelualueella odotusaika yhteydenotosta palvelutarpeen arvioinnin aloittamiseen oli 1,77 vrk joulukuussa 2024, kun se oli vuoden 2023 joulukuussa 2,25 vrk. Palvelutarpeen arvioinnit on siten pystytty aloittamaan aikaisemmin vuoteen 2023 verrattuna, vaikka kokonaisasiakasmäärä kasvoi. Aikuissosiaalityön omien palvelujen saatavuutta parannettiin lisäämällä asiakaspaikkoja asumispalveluissa sekä työllistymistä ja osallisuutta tukevista palveluista. Asumispalveluissa lisättiin asumispäivystykseen 7 paikkaa ja lyhytaikaiseen arvioivaan asumiseen 6 paikkaa. Lisäksi avoimen olohuonepalvelun aukioloaikoja laajennettiin. Työllistymistä ja osallisuutta tukeviin palveluihin saatiin lisättyä 16 asiakaspaikkaa. Omiin asumispalveluyksiköihin jonotti 100 asiakasta, mutta osa asiakkaista jonotti samaan aikaan useampaan samantasoiseen yksikköön, minkä takia jonottajien määrä oli todellisuudessa pienempi. Sosiaalisen kuntoutuksen omiin palveluihin (Steppi ja Noste) jonotti vuoden lopussa 55–60 asiakasta. Sosiaalneuvonnan suomenkielisen puhelinlinjan keskimääräinen jonotusaika oli vuoden 2024 lopussa keskimäärin 7,29 min, ruotsinkielisen linjan jonotusaika oli 4,6 min ja englanninkielisen linjan jonotusaika keskimäärin 5,84 min. Kokonaisuutena neuvonnan puhelinlinjojen odotusajat lyhenivät, sillä vuoden 2023 lopulla keskimääräinen jonotusaika oli 9 min 32 sek. Asiakkaat saivat siten puhelimesta palvelua aiempaa nopeammin, vaikkakin neuvontapuhelin oli edelleen ruuhkainen.

Vuoden 2024 aikana vammaispalvelut pystyivät vastaamaan asukkaiden tarpeisiin palvelujen saatavuuden ja laadun osalta, vaikka joillakin osa-alueilla esiintyi haasteita. Asiakasmäärien kasvu osoittaa palveluiden merkityksen lisääntyneen, ja erityisesti henkilökohtaisen avun kysyntä kasvoi huomattavasti. Vaikka jonotusajat ja puheluiden vastausajat vaihtelivat, niiden hallintaan tehtiin parannuksia vuoden aikana. Kokonaisuudessaan palvelukyky säilyi hyvällä tasolla, ja palveluita kehittämällä pystyttiin vastaamaan asukkaiden odotuksiin. Vuoden 2024 lopussa palveluiden kysyntä ja tarjonta eivät kaikilta osin kohdanneet, ja kehittämistarpeita tunnistettiin erityisesti henkilöstöressurssien sekä palveluprosessien osalta.

Aikuissosiaalityön palvelualueella pystyttiin vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin omien palvelujen osalta pääosin hyvin, vaikka palvelualueen kokonaisasiakasmäärä kasvoi tasaisesti. Työllistymistä ja osallisuutta tukevista palveluista oli ajoittain haasteita saada palkkatukityöntekijöitä valmennustaloille, mikä vaikutti joidenkin työpajojen toimintaan hetkellisesti. Asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaaminen edellytti asiakasmäärien, henkilöstötilanteen sekä tilatarpeiden aktiivista seurantaa, jotta pystyttiin reagoimaan palvelutarpeiden muutoksiin.

joustavasti, esim. asumispäivystyksen ruuhkautuessa pystyttiin ottamaan omia tiloja laajemmin käyttöön. Loppuvuoden osalta ostopalvelujen vähentäminen vaikutti osan asiakkaista palveluihin siten, että palvelun tuottaja vaihtui hyvinvointialueen omaan palveluun tai järjestöjen tuottamaan palveluun.

Toimialan uudistus- ja kehittämistoimet 2024

Toimialalla käynnistyi tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantava uudistusohjelma sekä toteutettiin talousarviossa pysymiseksi säästöohjelma.

Toimialan talousarvio 2024 sisälsi uudistusohjelman mukaisia tuottavuustoimia yhteensä 3,2 miljoonan euron edestä. Säästöohjelmalla nopeutettiin uudistusohjelman toimeenpanoa ja käynnistettiin osin kertaluonteisia säästötoimia. Uudistusohjelman ja säästöohjelman yhteenlaskettu vaikutus toimialan menotasoa tai toimintakatetta alentavasti oli 7,1 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät uudistusohjelman toimenpiteet olivat:

- Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisprosessin tarkastaminen
- Aikuissosiaalityössä ostopalvelujen vähentäminen ja korvaaminen itse tuotetuilla palveluilla

Vammaispalveluissa ostopalveluja saatiin muutettua uusien puitesopimusten piiriin, mikä mahdollisti laajemman kilpailutuksen useiden palveluntarjoajien kesken ja toi parempia hinnoittelu- sekä palveluehtoja. Tämä toi kustannusvaikuttavuutta ja paransi palveluiden laatua.

Vammaispalvelujen asumispalveluissa käynnistettiin palveluntarpeen arviointi pienemmissä asumisyksiköissä, mikä mahdollisti palveluiden tarkemman kohdentamisen asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin.

Toimeentulotuen myöntämisprosessia selkeytettiin, minkä seurauksena asiakasohjaus ja hakemusten käsittely yhdenmukaistui. Hakemusmäärät laskivat 30 % vuoden takaiseen ajanjaksoon verrattuna. Myöntämisprosessin selkeyttäminen toi säästöjä toimialalle. Henkilöstöä perehdytettiin muutokseen ja hyvinvointialueelle perustettiin toimeentulotuen asiantuntijaryhmä.

Asiakkaiden talousongelmiin ja velkaantumisen ennaltaehkäisyyn panostettiin lisäämällä asiakasneuvontaa sekä yhteydenottokanavia. Näillä ennaltaehkäisevillä sosiaalityön toimilla nopeutettiin neuvonnan saamista vuokravelkatilanteissa.

Asumispalvelujen olemassa olevia tiloja hyödynnettiin joustavasti, jotta asumispäivystyksen ja avoin olohuonepalvelun kasvaneeseen palvelutarpeeseen pystyttiin vastaamaan. Asumispäivystykseen lisättiin 7 asiakaspaikkaa. Lisäksi valmisteltiin useita toimenpiteitä, joilla lisätään omaa palvelutuotantoa mm. tuetun ja yhteisöllisen asumisen osalta vuoden 2025 aikana.

Vammaispalveluiden asiakaspaikkojen määrän lisääminen toteutettiin siirtämällä aikuissosiaalityön työ- ja päivätoiminnan yksikkö suurempiin tiloihin ja muuttamalla vanhat tilat vammaisten lasten tilapäishoidon yksiköksi.

Vuokratyövoiman vähentämiseksi laadittiin koko toimialaa koskeva suunnitelma. Toimialalle saatiin 5 resurssityöntekijää, joita voitiin käyttää työntekijöiden sijaistamiseen ja siten vähentää vuokratyövoiman käyttöä.

Uudistusohjelman toimenpiteitä tehostettiin mm. seuraavilla säästöohjelman toimialla:

- Vammaispalvelujen suoraostojen siirto puitesopimuksiin oli vuoden 2024 säästöohjelman tärkein toimenpide. Toimenpiteen osalta onnistuttiin tavoiteltua paremmin.
- Uusia asumispalveluja järjestettiin kustannustehokkaasti vammaispalveluissa. Asiakaspaiikkojen määrää kasvatettiin siirtämällä aikuissosiaalityön työ- ja päivätoiminnan yksikkö suurempiin tiloihin ja muuttamalla vanhat tilat vammaisten lasten tilapäishoidon yksiköksi. Ostopalveluasiakkaita siirtyi oman palvelutuotannon piiriin.
- Aikuissosiaalityön kotiin vietävien palvelujen ostopalveluja vähennettiin. Palvelu päättyi 216 asiakkaalla, joista osalle asiakkaista tarjottiin muita kevyempiä palveluita tai ohjattiin järjestöjen palvelujen piiriin.
- Lyhytaikainen arvioiva asuminen (=lyhas) keskitettiin aikuissosiaalityön omiin palveluihin ja uusia ostopalvelusopimuksia ei enää tehty syksyn 2024 jälkeen. Aiemman neljän lyhas-asiakaspaikan sijaan asumispalveluissa saatiin käyttöön 10 omaa asiakaspaiikkaa. Toimenpiteen yhteydessä tarkasteltiin myös lyhaksen tarkoituksenmukaisuutta.
- Aikuissosiaalityön sosiaalisen kuntoutuksen työ- ja päivätoiminnan ostopalveluja vähennettiin syyskuusta 2024 alkaen. Toimenpiteen myötä 88 asiakkaan ostopalvelu päättyi loppuvuoden aikana. Toimenpiteen yhteydessä asiakkaiden palvelutarpeita tarkistettiin ja osa asiakkaista ohjattiin omiin palveluihin, kolmannen sektorin palveluihin tai palvelu päättyi kokonaan.

Palvelutoiminnan seurantamittarit

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion toiminnan tunnusluvut 2024			
Aikuissosiaalityö ja vammaispalvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Aikuissosiaalityön palvelualueen 18–64-vuotiaat asiakkaat, % hyvinvointialueen vastaavan ikäisestä väestöstä*	12 %	14 %	13,5 %
Suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaat*	6 046	6 800	6 120
Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemukset käsitellään 7 päivässä (THL raportointi)*	99 %	100 %	99 %
Palkkatyössä olevien vammaisten henkilöiden määrä vuonna 2024	184	200	176
Aikuisten asumispalvelujen omien yksiköiden täyttöaste *	94 %	95 %	97 %
Vammaispalvelujen palvelualueen asiakkaat*	3 211	3 250	3 227
Omaishoidon tuen asiakkaat*	845	825	832
Henkilökohtaisen avun asiakkaat*	1 053	1 212	1 112
Vammaispalvelujen pitkäaikaiseen asumiseen odottavat **	21	15	25
Vammaisten asumispalvelujen omien yksiköiden täyttöaste*	94 %	96 %	96 %
* jakson viimeinen kuukausi; ** jakson viimeinen päivä			

Sosiaalinen luototus

Sosiaalisen luototuksen palvelu tuotetaan aikuissosiaalityön palvelualueella, minkä takia se on esitelty aikuis- ja vammaispalvelujen toimialan käyttötalouden yhteydessä. Sosiaalisen luototuksen rahaliikenne tapahtuu kuitenkin tase-erinä eikä siihen käytetä käyttötalouden määrärahoja.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sosiaalisen luototuksen käytettävissä oleva luottopääoma on 507.000 euroa perustuen Sosiaali- ja terveysministeriön tähän tarkoitukseen myöntämään valtionavustukseen. Vuonna 2024 lunastettiin lainakanta Vantaan kaupungin osalta.

Vuoden 2024 aikana sosiaaliseen luototukseen liittyen tuli yhteensä 787 kpl yhteydenottoja. Hakemuksia sosiaalisesta luotosta jätettiin 69 kpl, ja näihin tehtiin 21 kpl myönteisiä päätöksiä. Kielteisiä päätöksiä tehtiin 49 kpl, ja 19 asiakasta luopui hakemuksen jättämisestä hakuprosessin aikana. 2024 myönnettyjen luottojen kokonaissumma oli 141 926,86 euroa. Keskimääräinen myönnetyn luoton suuruus oli 6 758,42 euroa.

Luoton jo saaneilla asiakkaille myönnettiin vuoden 2024 aikana yhteensä 125 vapaakuukautta, ja 61 erääntyneelle luottoerälle laadittiin maksusuunnitelma. Kokonaan irtisanottuja luottoja oli 2 kpl. Luottotappioita ei ole vuoden 2024 aikana kirjattu.

Talousarvion toteutuminen 2024

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024 *	TP 2024	Ero € (muutettu TA24/TP24)	Ero % (muutettu TA24/TP24)
TOIMINTATUOTOT	31 737	34 787	34 787	32 001	-2 786	-8,0 %
MYyntITUOTOT	25 755	30 946	30 946	26 604	-4 342	-14,0 %
MAKSUTUOTOT	2 349	3 702	923	840	-83	-9,0 %
TUET JA AVUSTUKSET	3 318	57	2 836	3 660	825	29,1 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	314	82	82	897	815	993,4 %
TOIMINTAKULUT	-46 536	-53 512	-52 298	-46 753	-5 546	-10,6 %
HENKILÖSTÖKULUT	-33 417	-36 369	-36 127	-33 783	-2 344	-6,5 %
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-2 452	-4 619	-3 938	-2 759	-1 179	-29,9 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 718	-3 900	-3 875	-2 861	-1 013	-26,1 %
AVUSTUKSET	-687	0	-705	-758	53	7,5 %
VUOKRAKULUT	-7 272	-8 353	-7 383	-6 583	-800	-10,8 %
MUUT KULUT	11	-270	-270	-8	-262	-97,0 %
TOIMINTAKATE	-14 799	-18 725	-17 511	-14 752	-2 760	-15,8 %

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialan tuotot vuonna 2024 olivat 32,0 milj. euroa. Muut asiakastulot ylittivät talousarvion 1,3 milj. euroa ja muut tuotot 0,3 milj. euroa. Tästä huolimatta koko pelastuslaitoksen toimintatuotot alittivat talousarvion yhteensä noin 2,8 milj. euroa, sillä HUS:n maksama ensihoidon yhteistoimintaosuus ei toteutunut suunnitellun mukaisesti.

Toimintakulut olivat 46,8 milj. euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 5,5 milj. eurolla.

Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion noin 2,3 milj. euroa. Sairaspoissaoloista aiheutuneiden kustannusten vähentymisellä oli tähän merkittävä vaikutus. Muiden palvelujen ostot alittivat muutetun talousarvion noin 1,2 milj. euroa ja aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat muutetun talousarvion noin 1 milj. euroa. Vuokratulot sisältäen leasingvuokrat ja kiinteistöjen vuokratulot alittivat muutetun talousarvion 0,8 milj. eurolla, sillä kalustoa on hankittu muutenkin kuin leasingvuokratuella.

Toimialan tulos (toimintakate) oli 2,8 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Pelastustoimen maksuosuudet vuoden 2024 osalta ovat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 16 milj. euroa ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle 17,3 milj. euroa. Alkuperäisessä talousarviossa KEU maksuosuus oli 18,18 milj. euroa.

Pelastuslautakunta päätti 14.12.2023 kokouksessa § 56 alustavasta talousarvioesityksestä vuodelle 2024, jota esitettiin hyväksyttäväksi VaKe aluehallitukselle ja -valtuustolle, toimintamenojen ollessa yhteensä 53,51 milj. euroa.

Aluevaltuuston 12.12.2023 hyväksymään vuoden 2024 talousarvioon tehtiin aluevaltuustossa 10.6.2024 muutos. Tuolloin hyväksyttiin toimialojen väliset muutokset, joiden suuruus ja oikea kohdistuminen ei ollut talousarviota laadittaessa tiedossa. Pelastuslaitokselle ei tullut merkittäviä muutoksia kuluihin. Tuottotavoitetta ei korotettu.

Lisäksi 1.9.2024 alkaen Turvallisuus- ja varautumisyksikkö siirtyi Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksesta Konsernipalvelujen toimialalle, tästä on hyvinvointialuejohtajan viranhaltijapäätös 7.11.2024. Yksikön mukana siirtyi myös jäljellä oleva budjetti noin 0,4 milj. euroa. Talousarviota pienennettiin rakennusten vuokrien osalta noin 0,8 milj. euroa vuodelle 2024.

Toimialan perustehtävä ja palvelutoiminnan kuvaus

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoiminnasta, kiireellisestä ensihoitopalvelusta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, ohjauksesta, valistuksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä. Lisäksi pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua, ylläpitää väestöhälytinja järjestelmää sekä laatii ja ylläpitää väestön suojaamiseen poikkeusoloissa liittyvät suunnitelmat yhteistyössä alueensa kuntien kanssa.

Pelastustoimen palvelualueen alle sijoittuu pelastustoimen suunnittelun tehtäväalue sekä pelastustoimen palvelutuotannon tehtäväalue. Pelastustoimen palvelualue vastaa pelastustoiminnan sekä onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden suunnittelusta sekä toteuttamisesta. Palvelualueelle sijoittuu myös pelastuslaitoksen varautumisen yksikkö sekä pelastustoimen tekniset tukipalvelut, komentotoimisto sekä tilannekeskus ja viestihuolto.

Ensihoidon tehtäväalueelle on keskitetty ensihoidon ohjaus ja palvelutuotanto. Ensihoidon järjestämisvastuu kuuluu HUS-yhtymälle, mutta pääasiassa Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa ensihoidon palveluntuotannosta Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueilla. Ensihoitopalveluun sisältyy ensivaste, ensihoito perus- ja hoitotasolla sekä ensihoidon kenttäjohtaminen.

Strategisen kehittämisen tehtäväalue vastaa pelastuslaitoksen strategisesta suunnittelusta, arvioinnista, kehittämisestä, tiedolla johtamisen tukemisesta sekä työsuojelusta ja työkykyjohtamisesta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuus- ja varautumisyksikkö siirtyi hyvinvointialueen konsernipalveluihin 1.9.2024 alkaen osaksi viestintää, jolloin muodostettiin uusi palvelualue viestintä ja turvallisuus.

Pelastusjohtajan suorassa alaisuudessa toimivat lisäksi hallinnon sekä viestinnän yksiköt.

Toimialalla työskenteli 31.12.2024 yhteensä 522 henkilöä, joista vakinaisia oli 446 ja määräaikaisia 76. Henkilöstöstä 376 työskenteli pelastustoimen palvelualueella, 144 ensihoitopalveluissa ja kaksi VAKelle tuotettavissa palveluissa. Työntekijöiden keski-ikä oli 42,9 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus toimialan henkilöstöstä oli 6,7 % (35 hlö). Yleisimmät tehtävänimikkeet toimialalla olivat palomies (259), ensihoitaja (113), sairaankuljettaja (54) ja paloiesimies (47). Määräaikaisesta henkilöstöstä suurin osa oli vuosiloman sijaisia (22). Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 8,20 % (tammi-joulukuu 2024).

Pelastuslaitoksen toiminta järjestetään hyvinvointialueen omilla henkilöresursseilla. Toimialalla ei ole osto- eikä vuokratyövoimaa.

Toimialan palvelutuotanto 2024

Palvelut kyettiin tuottamaan henkilöstön saatavuushaasteista huolimatta; haasteet koskettavat erityisesti pelastustoimintaa.

Pelastustoiminnan toimintavalmiusajoissa oli alueellisesti puutteita. Toimintavalmiusajan mediaani 6:57 (mm:ss) parani hieman vuoteen 2023 verrattuna (2023: 7:03), ja ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteen täyttyminen I riskiluokan ruuduissa kiireellisissä tehtävissä parani myös hieman, ja oli vuonna 2024 35,4 % (2023: 34,4 %). Ensimmäisen yksikön toimintavalmiuden toteuma jäi kuitenkin valtakunnallisesti asetetuista tavoitteista (6 minuuttia ja 50 %).

Toimintavalmius oli viimeisellä vuosineljänneksellä selkeästi parempi kuin vuoden 2023 viimeisellä vuosineljänneksellä. Vuonna 2024 viimeisen vuosineljänneksen toimintavalmiusajan mediaani oli 6:39 (mm:ss) ja täyttymisprosentti oli 40 %, kun ne vuotta aiemmin olivat 7:24 (mm:ss) ja 30,5 %. Osittain selittävänä tekijänä voivat olla erilaiset sääolosuhteet, mutta myös Tikkurilan valmiusaseman käyttöönotto lokakuussa 2024 vaikutti toimintavalmiuden paraneamiseen. Tikkurilassa toimintavalmiuden mediaani oli viimeisellä vuosineljänneksellä 5:55 (mm:ss) ja täyttymisprosentti 51,2 %

Ensihoidon tavoittamisviiveessä jäätin HUS:n asettamasta palvelutasopäätöksen tavoitteesta. VAKE-alueella ensihoitoyksiköiden 90 %:n tavoittamisviive oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä 11:45 (mm:ss) (2023: 11:14) ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä 12:01 (mm:ss) (2023:12:24). KEU-alueella (lukuissa mukana neljä HUSin omatuotannon yksikköä) ensihoitoyksiköiden 90 %:n tavoittamisviive oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä 10:57 (mm:ss) (2023:09:25) ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä 10:30 (mm:ss) (2023: 10:52).

Pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintavalmiusaikojen alueelliset haasteet ovat tiedossa, ja niihin osaltaan vastataan pidempiaikaisen (2022–2027) suunnitelman mukaisesti perustamalla neljä uutta valmiusasemaa. Näistä lokakuussa 2024 käyttöönotettu Tikkurilan valmiusasema oli ensimmäinen.

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelukyky oli kohtalainen ja määrällisiin tavoitteisiin päästiin osittain.

Määräaikaisten tarkastusten tarkastusprosentti 76,8 %. Turvallisuuskoulutuksia tehtiin hieman vuotta 2023 enemmän (2024: 640 koulutusta, 2023: 602 koulutusta).

Asiantuntijapalveluita (rakentamisen ohjauksen palveluja sekä erityyppisiä lausuntoja) pystyttiin toteuttamaan enemmän kuin edellisinä vuosina resurssivajeesta huolimatta.

Toimialan uudistus- ja kehittämistoimet 2024

Toimialalla käynnistyi tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantava uudistusohjelma sekä toteutettiin talousarviossa pysymiseksi säästöohjelma.

Toimialan talousarvio 2024 sisälsi uudistusohjelman mukaisia tuottavuustoimia yhteensä 0,4 miljoonan euron edestä. Säästöohjelmalla nopeutettiin uudistusohjelman toimeenpanoa ja käynnistettiin osin kertaluonteisia säästötoimia. Uudistusohjelman ja säästöohjelman yhteenlaskettu vaikutus toimialan menotasoa tai toimintakatetta alentavasti oli 2,0 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät uudistusohjelman toimenpiteet olivat:

Ensihoidon kuljetusmaksujen KELA-osuuden korotus 10 % 1.1.2024 alkaen paransi ensihoidon tuottoja.

Tiiviimpi yhteistyö työterveyshuollon kanssa sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Pelastuslaitos tiivisti yhteistyötä työterveyshuollon kanssa, jolloin ennakoivan työkykyjohtaminen mahdollistui. Lisäksi operatiivisen henkilöstön fyysisen toimintakyvyn mittaamiseen ja ennakoivaan ohjaukseen panostettiin vuoden 2024 aikana. Sairauspoissaolopäivien lukumäärä toimialalla väheni selkeästi suhteessa vuoteen 2023 ja sairauspoissaolojen kustannukset laskivat. Myös suuren työeläkeriskin kustannukset ovat laskussa suhteessa vuoteen 2023.

Investointien rahoituksen ja ajoituksen tarkempi suunnittelu sekä hankintojen tarkempi organisointi

Henkilöstön työvuorosuunnittelun kehittäminen ja kannustaminen vapaaehtoiisiin vuoronvaihtoihin. Mm. loppuvuoden suuret ylityökustannukset vaikuttivat siihen, ettei tavoitetta saavutettu.

Uudistusohjelman toimenpiteitä tehostettiin mm seuraavilla säästöohjelman toimialalla:

- Satunnaiset myyntitulot
- Aineet ja tarvikkeet (ostoja jaksotetaan ja siirretään eteenpäin). Varastojen pienentyessä materiaallinen varautuminen heikkenee nykytasosta.
- Henkilöstökulut (vakanssien täytön jaksottaminen). Tyhjänä olevat virat täytetään kolmessa erässä, jolloin kertyy säästöjä. Ajoittain jäätiiin alle minimivalmiuden, jolloin ylityöt pienensivät potentiaalista säästövaikutusta. Henkilöstön koulutuksia ja harjoituksia ei pystytty toteuttamaan suunnitellussa aikataulussa.

Palvelutoiminnan seurantamittarit

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion toiminnan tunnusluvut 2024			
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Pelastustoiminta: Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteen toteutusprosentti riskiluokan I kiireellisissä tehtävissä	34,4 %	50 %	35,4 %
Onnettomuuksien ehkäisy: Määräaikaisen valvonnan toteutusprosentti	72,1 %	100 %	76,8 %
Ensihoito - VaKe-alue: Tavoittamisviive ydintaajama-alueella 90 %:ssa A-kiireellisyysluokan tehtävistä on 9 min ja B-kiireellisyysluokan tehtävistä 10 min	A: 11:14 B: 12:24	A: 09:00** B: 10:00**	A: 11:45 B: 12:01
Ensihoito - KEU-alue*: Tavoittamisviive ydintaajama-alueella 90 %:ssa A-kiireellisyysluokan tehtävistä on 9 min ja B-kiireellisyysluokan tehtävistä 10 min	A: 09:25 B: 10:52	A: 09:00** B: 10:00**	A: 10:57 B: 10:30
*KEU:n ensihoidon tavoittamisviiveessä mukana myös HUS:n yksiköt (4 yksikköä)			
** Tavoittamisviiveen tavoiteaika 90 % A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäviä			

2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama € muutettuu TA	Poikkeama % muutettu TA
Toimintatulot	120 755	0	120 755	126 078	5 323	4,4
Myyntitulot	50 996	0	50 996	50 138	-858	-1,7
Maksutulot	51 500	-2 779	48 721	47 760	-962	-2,0
Tuet ja avustukset	7 277	2 779	10 056	16 291	6 235	62,0
Muut toimintatulo	10 982	0	10 982	11 890	908	8,3
Valmistus omaan käyt	0	0	0	0	0	-
Toimintamenot	-1 279 621	-10 661	-1 290 282	-1 241 809	48 474	3,8
Henkilöstömenot	-354 178	-546	-354 724	-325 761	28 963	8,2
Palvelujenostot	-814 147	-9 840	-823 987	-810 151	13 836	1,7
Aineet, tarvikkeet	-29 215	-107	-29 322	-29 066	256	0,9
Avustukset muille	-24 175	145	-24 030	-19 681	4 349	18,1
Muut toimintamenot	-57 906	-313	-58 219	-57 150	1 069	1,8
Toimintakate	-1 158 866	-10 661	-1 169 527	-1 115 731	53 796	-4,6
Valtionrahoitus	1 061 152	138	1 061 290	1 061 290	0	0,0
Korkotulot	0	0	0	1 199	1 199	-
Muut rahoitus tulot	620	0	620	103	-517	-83,4
Korkomenot	-1 400	0	-1 400	-1 261	139	-10,0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	-63	-63	-
Vuosikate	-98 494	-10 523	-109 017	-54 463	54 555	-50,0
Poistot ja arvonal. Yhteensä	-1 900	0	-1 900	-2 238	-338	17,8
Sumu-poistot	-1 900	0	-1 900	-2 238	-338	17,8
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	-
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0	-
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	-
Tilikauden tulos	-100 394	-10 523	-110 917	-56 701	54 216	-48,9
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-100 394	-10 523	-110 917	-56 701	54 216	-48,9

2.2.3 Investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteutuminen

Hyvinvointialueen tulee investointisuunnitelmassaan esittää tiedot myös investointeja vastaavista sopimuksista, vaikka niitä ei käsitellä talouden suunnittelussa investointeina.

Investointien ohjauksen prosessissa investoinnin käsite on siis laajempi, kuin sen pelkkä kirjapidollinen tulkinta, kun myös investointeja vastaavat sopimukset sisällytetään suunnitelmaan.

Hyvinvointialueista annetun lain (611/2021) 16 §:n 1 momentissa tarkoitettuja investointeja vastaavia sopimuksia ovat lisäksi muun muassa pitkäaikaiset toimitilojen vuokrasopimukset sekä muut sopimukset, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen, esimerkkinä tietojärjestelmähankkeet. Investointisuunnitelmaan sisällytetään sopimuksen arvo.

Tästä syystä sekä kirjapidollisesti investointeina toteutettavat kohteet että käyttötalouden määrärahoista maksettavat investointeja vastaavien sopimusten menot raportoidaan tässä yhtenä kokonaisuutena.

Alla olevaan taulukkoon viisi (5) on koottu tiedot investointiosan toteutumisesta.

Taulukko 5.

Investointikohteet	Kustannusarvio/ talousarvio	Ed. vuosien käyttö	Toteuma 2024	Hankkeen toteuma yhteensä	Poikkeama euroa	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.2024
Pysyvät vastaavat						
Pelastustoimi *						
Tikkurilan valmiusasema	4 600 000,00	3 166 874,75	1 797 694,33	4 964 569,08	- 364 569,08	108 %
Järvenpään pelastusasema	5 350 000,00	0	5 510 661,00	5 510 661,00	- 160 661,00	103 %
Korson/Hakunilan valmiusasema	5 500 000,00	126 471,89	332 838,13	459 310,02	5 040 689,98	8 %
Pelastustoimen ja ensihoidon ajoneuvot	5 050 000,00	2 727 521,00	2 124 477,33	4 851 998,33	198 001,67	96 %
Pelastustoimi yhteensä	20 500 000,00	6 020 867,64	9 765 670,79	15 786 538,43	4 713 461,57	77,0 %
Sosiaali- ja terveystoimi *						
Tikkurilan terveys- ja perhekeskus	110 000 000,00	-	-	-	110 000 000,00	0 %
Kivistön ta, Koisoie, Katriinan sla	450 000,00	124 360,45	303 298,39	427 658,84	22 341,16	95 %
Tammirinteen vastaanottokodin muutostyöt	150 000,00	-	157 099,74	157 099,74	- 7 099,74	105 %
Martinlaakson hammashoitola	800 000,00	-	6 348,00	6 348,00	793 652,00	1 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto yhteensä	111 400 000,00	124 360,45	466 746,13	591 106,58	110 808 893,42	0,5 %
ICT, aineettomat oikeudet ja investointeja vastaavat sopimukset						
ICT: Tiedolla johtamisen hanke	1 457 725,00	169 891,37	1 287 833,63	1 457 725,00	-	100 %
Muu ICT ja aineettomat oikeudet	10 894 275,00	-	1 353 575,93	1 353 575,93	9 540 699,07	12 %
Investointeja vastaavat sopimukset**	10 106 718,00	3 212 008,30	2 475 360,81	5 687 369,11	4 419 348,89	56 %
ICT ja aineettomat oikeudet yhteensä	22 458 718,00	3 381 899,67	5 116 770,37	8 498 670,04	13 960 047,96	37,8 %
Osakkeet	-	22 320,24	7 205,35	29 525,59	- 29 525,59	
Yhteensä	154 358 718,00	9 549 448,00	15 356 392,64	24 905 840,64	129 452 877,36	16,1 %

*) Taulukossa pelastustoimi sisältää myös valmius- ja pelastusasemien ensihoidon osuuden

**) käyttötalousmenoja, jotka sisältyvät hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan lainanottovaltuuteen liittyvän valtionohjeistuksen vuoksi

2.2.4 Lainanottovaltuuden käyttö investointien rahoittamiseen

Hyvinvointialuelain (611/2021) § 15 mukaan valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä. Hyvinvointialueen lainanottovaltuus on hyvinvointialueen laskennalliseen lainanhoitokatteeseen perustuvan enimmäismäärän ja tilikauden alun ennakoidun lainamäärän erotus. Vuodelle 2023 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettiin valtioneuvoston 16.6.2022 antamalla päätöksellä VM/2022/109 lainanottovaltuutta 206 555 700 euroa.

Vuoden 2024 lainanottovaltuuksien osalta valtioneuvosto teki 1.6.2023 päätöksen hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän lainanottovaltuuksista. Päätöksen mukaan Vantaa-Keravan hyvinvointialueella ei ollut lainanottovaltuutta. Hyvinvointialueesta annetun lain 15. 3 §:n mukaan valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta. Vantaa-Keravan hyvinvointialue jätti valtiovarainministeriölle hakemuksen lainanottovaltuuden muuttamisesta 16.2.2024. Valtioneuvosto päätti 6.6.2024, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2024 oli 9 150 000 euroa.

Myönnetyn lainanottovaltuuden puitteissa toteutettavat kohteet olivat seuraavat

Rakennukset

- Tammirinteen vastaanottokodin (Kataja) muutostyöt
 - Valmistunut 2024 aikana
- Korson valmiusasema
 - Päätös suunnittelu- ja rakentamispalvelujen hankinnasta on tehty 15.7.2024 - rakentaminen aloitetaan keväällä 2025
- Martinlaakson hammashoitola
 - Päätökset suunnittelu- ja rakentamispalvelujen hankinnasta on tehty 12/2024

Laite- ja kalustohankinnat

- Pelastustoiminnan ajoneuvokalusto ja muut pelastustoimen laite- ja kalustohankinnat
- Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen

Hyvinvointialue raportoi lainanhoitokyvyn turvaamiseksi toteutetut toimenpiteet ja toimitti lainanhoitokyvyn kehittymistä kuvaavat laskelmat valtiovarainministeriölle lainanottovaltuuden muutospäätöksen mukaisesti 31.12.2024 mennessä.

Alla olevaan taulukkoon kuusi (6) on koottu tiedot vuosien 2023 ja 2024 lainanottovaltuuksiin liittyen.

Taulukko 6. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lainanottovaltuus 2023 ja 2024

Lainanottovaltuudet (€)	Lainanotto- valtuus	Valtuudella käynnistetyt investoinnit	Valtuutta käytetty aiemmilla tilikausilla	Valtuutta käytetty tilikaudella 2024	Valtuutta käyttämättä
Vuosi 2023	206 555 700	140 249 178	9 549 448	12 728 424	184 277 828
Vuosi 2024	9 150 000	9 150 000	0	2 620 763	6 529 237

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 81 §:n mukaan aluehallitus päättää pitkäaikaisen (yli vuoden pituisen) lainan ottamisesta noudattaen aluevaltuuston hyväksymiä periaatteita. Aluehallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle. Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 27.9.2022 § 83 rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet.

Vuoden 2024 aikana aluehallitus käsitteli investointisuunnitelman mukaisten hankkeiden rahoittamista pitkäaikaisella lainarahoituksella kokouksessaan 16.4.2024 (§ 76 – Lainatarjouksen hyväksyminen - Järvenpään paloasemakiinteistön ostaminen).

Hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan sisältyvien kohteiden toteutuminen 2023 – 2024

Pysyvät vastaavat

Taseen pysyvinä vastaavina käsiteltävinä hankkeina valmistui ja käynnistettiin vuoden 2024 aikana seuraavat kohteet:

Valmistuneet/toteutuneet hankkeet

- Tikkurilan valmiusasema
- Järvenpään paloaseman osto
- Kivistön terveysaseman muutostyöt
- Tammirinteen vastaanottokodin (Kataja) muutostyöt
- Pelastustoiminnan ajoneuvokalusto
- Muut pelastustoimen laite- ja kalustohankinnat
- Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen

Käynnissä olevat / käynnistyneet hankkeet

- Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen (Aluehallitus, 17.12.2024 § 263) osalta päätettiin, että kohde tullaan toteuttamaan vuokrahankkeena
- Martinlaakson hammashoitola
- Korson valmiusasema

Osakkeet

- Varainsiirtovero Seuren osakkeiden lunastuksen osalta

ICT ja aineettomat oikeudet

- Tiedolla johtamisen hanke

Investointeja vastaavat sopimukset

Vuonna 2024 toteutettiin ainoastaan laite- ja kalustehankintoja leasingrahoituksella

- Suun terveydenhuollon laitteistojen hankinta ja uusinta
- Pelastustoimen sammutusautot

2.2.5 Rahoitusosan toteutuminen

1 000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Vuosikate	-98 494	-10 524	-109 018	-54 463	54 555	-50
Satunnaiset erät	0			0		
Tulorahoituksen korj.erät	-120	0	-120	0	120	-100
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-44 000	0	-44 000	-12 922	31 078	-71
Rahoitusosuudet inv.	0		0	0		
Pysyvien vast.luovutusvoitot	120		120	615	495	413
Toiminta ja investoinnit netto	-142 494	-10 524	-153 018	-66 770	86 248	-56
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	0	0	
Lainakannan muutokset	135 430	0	135 430	36 162	-99 268	-73
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	44 430	0	44 430	3 993	-40 437	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 000	0	-4 000	-1 360	2 640	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	95 000	0	95 000	33 529	-61 471	
Omanpääoman muutokset	0	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	27 279	27 279	100
Toimeksiantojen ja po muutokset	0	0	0		0	
Vaihto-om.muutokset	0	0	0	-73	-73	
Saamisten muutos	0	0	0	27 352	27 352	
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	0	0	
Rahoituksen rahavirta	135 430	0	135 430	63 441	-71 989	-53
Vaikutus maksuvalmiuteen	-7 064	-10 524	-17 588	-3 329	14 259	-202

2.2.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Toimintakate (1 000 euroa)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
HVA-johto ja konsernipalveluiden toimiala	-109 093	4 198	-104 895	-79 547	25 347	-24,2
Erikoissairaanhoido	-373 150	-469	-373 619	-357 901	15 718	-4,2
Lasten, nuorten ja perheiden ta	-166 938	-1 179	-168 117	-162 046	6 071	-3,6
Vanhusten palvelujen ta	-155 670	-5 817	-161 486	-156 290	5 197	-3,2
Terveystenhuollon palvelujen ta	-173 984	-6 951	-180 935	-178 456	2 479	-1,4
Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen ta	-161 308	-1 657	-162 965	-166 739	-3 774	2,3
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	-18 725	1 214	-17 511	-14 752	2 760	-15,8
Toimintakate	-1 158 866	-10 662	-1 169 528	-1 115 731	53 797	-4,6
Vuosikate (1 000 euroa)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Valtion rahoitus	1 061 152	138	1 061 290	1 061 290	0	0,0
Korkotulot	0	0	0	1 199	-1 199	-
Muut rahoitustulot	620	0	620	103	-517	-83,4
Korkomenot	-1 400	0	-1 400	-1 261	139	-9,9
Muut rahoitusmenot	0	0	0	-63	63	-
Yhteensä	1 060 372	138	1 060 510	1 061 268	-1 514	-0,1
Vuosikate	-98 494	-10 524	-109 018	-54 463	52 283	-48,0
Investointiosa (1 000 euroa) 2023 - 2024	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Tikkurilan valmiusasema	-4 600	0	-4 600	-4 965	-365	7,9
Järvenpään pelastusasema	-5 350	0	-5 350	-5 511	-161	3,0
Korson valmiusasema	-5 500	0	-5 500	-459	5 041	-91,7
Tikkurilan terveys- ja perhekeskus	-110 000	0	-110 000	0	110 000	-100,0
Kivistön ta, Koisoie, Katriinan sla	-450	0	-450	-428	22	-4,9
Tammirinteen vastaanottokodin muutostyöt	-150	0	-150	-157	-7	4,7
Martinlaakson hammashoitola	-800	0	-800	-6	794	-99,3
Tiedolla johtaminen	-1 457	0	-1 457	-1 457	0	0,0
Muut ICT ja aineettomat oikeudet	-10 894	0	-10 894	-1 382	9 512	-87,3
Ajoneuvot	-5 051	0	-5 051	-4 852	199	-3,9
Investointeja vastaavat sop.	-10 107	0	-10 107	-5 687	4 420	-43,7
Yhteensä	-154 359	0	-154 359	-24 904	129 455	-83,9
Rahoitusosa (1 000 euroa)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0,0
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	0,0
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	0	0	0,0
Lainakannan muutokset	135 430	0	135 430	36 162	-99 268	-73,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	44 430	0	44 430	3 993	-40 437	-91,0
Pitkäaikaisten lainojen lyhennys	-4 000	0	-4 000	-1 360	2 640	-66,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	95 000	0	95 000	33 529	-61 471	-64,7
Yhteensä	135 430	0	135 430	36 162	-99 268	-73,3

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	2024	2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	50 138 348	42 567 079
Maksutuotot	47 759 517	41 011 414
Tuet ja avustukset	16 290 503	18 484 452
Muut toimintatuotot	11 889 634	10 388 259
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-258 069 831	-226 927 384
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-60 517 141	-54 328 867
Muut henkilösivukulut	-7 173 809	-10 162 578
Palvelujen ostot	-810 151 655	-811 616 870
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 065 526	-28 350 186
Avustukset	-19 681 101	-23 111 678
Muut toimintakulut	-57 150 121	-57 549 839
Toimintakate	-1 115 731 183	-1 099 596 197
Valtion rahoitus	1 061 290 156	995 426 682
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 199 409	1 988 377
Muut rahoitustuotot	102 779	51 522
Korkokulut	-1 260 580	-229 505
Muut rahoituskulut	-63 489	-117 627
Vuosikate	-54 462 908	-102 476 748
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 238 460	-1 889 225
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-56 701 368	-104 365 973
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-56 701 367,84	-104 365 973

3.2 RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
	€1 000	€1 000
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-54 463	-102 477
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-319	118
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 922	-6 855
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	615	853
Toiminnan ja investointien rahavirta	-67 089	-108 360
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 993	17 468
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 360	-1 913
Lyhytaikaisten lainojen muutos	33 528	41 711
	36 162	57 266
Oman pääoman muutokset		0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	73	-180
Saamisten muutos	27 352	-65 060
Korottomien velkojen muutos	-1 452	22 423
Rahoituksen rahavirta	62 134	14 449
Rahavarojen muutos	-4 955	-93 911
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	-2 487	2 468
Rahavarat 1.1.	2 468	96 379

3.3 TASE

TASE VASTAAVAA	2024	2023
/ PYSYVÄT VASTAAVAT	86 764 582	76 154 880
I Aineettomat hyödykkeet	1 615 397	-
1. Aineettomat oikeudet	1 615 397	-
2. Muut pitkävaikuttiset menot	-	-
3. Ennakkomaksut	-	-
I Aineelliset hyödykkeet	21 179 599	12 186 500
1. Maa- ja vesialueet	6 241	-
2. Rakennukset	5 397 202	-
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	-	-
4. Koneet ja kalusto	8 951 259	8 598 901
5. Muut aineelliset hyödykkeet	-	-
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 824 899	3 587 598
I Sijoitukset	63 969 585	63 968 380
1. Osakkeet ja osuudet	63 969 585	63 968 380
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	-	-
3. Muut lainasaamiset	-	-
4. Muut saamiset	-	-
I TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 489 124	7 047 155
1. Valtion toimeksiannot	-	-
2. Lahjoitusrahastojen varat	1 285 372	1 276 954
3. Muut toimeksiantojen varat	6 203 753	5 770 201
(VAIHTUVAT VASTAAVAT	37 775 055	70 153 927
I Vaihto-omaisuus	610 353	682 983
1. Aineet ja tarvikkeet	610 353	682 983
2. Keskeneräiset tuotteet	-	-
3. Valmiit tuotteet/tavarat	-	-
4. Muu vaihto-omaisuus	-	-
5. Ennakkomaksut	-	-
I Saamiset	39 651 795	67 003 382
Pitkäaikaiset saamiset		235 888
1. Myyntisaamiset		-
2. Lainasaamiset	197 763	227 538
3. Muut saamiset	8 350	8 350
4. Siirtosaamiset		-
Lyhytaikaiset saamiset		66 767 494
1. Myyntisaamiset	18 757 428	16 111 163
2. Lainasaamiset	190 377	206 198
3. Muut saamiset	7 407 384	9 620 041
4. Siirtosaamiset	13 090 493	40 830 092
I Rahoitusomaisuusarvopaperit	-	-
1. Osakkeet ja osuudet	-	-
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	-	-
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	-	-
4. Muut arvopaperit	-	-
I Rahat ja pankkisaamiset	- 2 487 093	2 467 562
VASTAAVAA YHTEENSÄ	132 028 761	153 355 961

TASE			
VASTATTAVAA		2024	2023
A	OMA PÄÄOMA	- 122 914 207	-66 435 098
I	Peruspääoma	37 930 875	37 930 875
II	Omat rahastot		
III	Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	- 104 143 714	-
IV	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 56 701 368	-104 365 973
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		-
	1. Poistoero		
	2. Vapaaehtoiset varaukset		
C	PAKOLLISET VARAUKSET		-
	1. Eläkevaraukset		
	2. Muut pakolliset varaukset		
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	7 489 052	7 047 155
	1. Valtion toimeksiannot	-	-
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 285 372	1 276 954
	3. Muut toimeksiantojen pääomat	6 203 753	5 770 201
E	VIERAS PÄÄOMA	247 453 916	212 743 904
I	Pitkäaikainen	18 188 647	15 555 432
	1. Joukkovelkakirjalainat		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 188 647	15 555 432
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	-	-
	4. Lainat muilta luotonantajilta	-	-
	5. Saadut ennakot	-	-
	6. Ostovelat	-	-
	7. Muut velat	-	-
	8. Siirtovelat	-	-
	9. Laskennalliset verovelat	-	-
II	Lyhytaikainen	229 265 269	197 188 472
	1. Joukkovelkakirjalainat		-
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	75 239 017	41 710 562
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	-	-
	4. Lainat muilta luotonantajilta	-	-
	5. Saadut ennakot	7 874 802	10 944 239
	6. Ostovelat	57 703 644	66 519 608
	7. Muut velat	14 632 654	14 697 028
	8. Siirtovelat	73 815 152	63 317 035
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		132 028 761	153 355 961

3.4 KONSERNILASKELMAT

Tuloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA		
	2024	2023
	€ 1 000	€ 1 000
Toimintatuotot	500 340	467 357
Toimintakulut	-1 594 696	- 1 545 282
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	147	- 3
Toimintakate	-1 094 209	- 1 077 929
Valtion rahoitus	1 061 290	995 427
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 887	2 720
Muut rahoitustuotot	196	131
Korkokulut	-3 944	-1 877
Muut rahoituskulut	-78	-153
Vuosikate	-34 859	-81 681
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 187	-19 244
Omistuksen eliminointierot		172
Arvonalentumiset		20
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-55 046	-100 733
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot	-29	-13
Laskennalliset verot	-45	-22
Vähemmistöosuudet	-55	-62
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-55 175	-100 830

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-34 859	-81 681
Satunnaiset erät, netto		
Tilikauden verot	-29	-13
Tulorahoituksen korjauserät	-1 885	-549
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-45 233	-40 447
Rahoitusosuudet investointeihin	82	73
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 222	1 354
Toiminnan ja investointien rahavirta	-79 701	-121 263
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 482	37 712
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 277	-5 283
Lyhytaikaisten lainojen muutos	33 528	41 711
Oman pääoman muutokset	208	-137
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	278	312
Saamisten muutos	29 396	-47 210
Korottomien velkojen muutos	-11 416	1 507
Rahoituksen rahavirta	72 200	28 611
Rahavarojen muutos	-7 502	-92 652
Rahavarat 31.12.	14 359	21 846
Rahavarat 1.1.	21 846	114 498

KONSERNITASE	2024	2023
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
+/PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	6 029	5 075
2. Muut pitkävaikutteiset menot	4 021	4 347
3. Ennakkomaksut		
I Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 988	2 084
2. Rakennukset	147 625	141 722
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 278	4 360
4. Koneet ja kalusto	25 842	28 648
5. Muut aineelliset hyödykkeet	677	693
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	58 982	39 662
I Sijoitukset		
1. Osakkuusyhteisöosuudet	15 150	14 325
2. Osakkeet ja osuudet	5 092	4 942
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
4. Muut lainasaamiset		
5. Muut saamiset	12	12
II TOIMEKSIANTOJEN VARAT	8 840	8 184
(VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus	6 020	6 298
I Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	9	8
Lyhytaikaiset saamiset	59 511	88 898
I Rahoitusomaisuusarvopaperit		
I Rahat ja pankkisaamiset	14 359	21 846
VASTAAVAA YHTEENSÄ	358 426	371 105

KONSERNITASE		2024	2023
VASTATTAVAA		1 000 €	1 000 €
A	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	37 931	37 931
II	Omat rahastot	124	124
III	Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	- 101 197 -	575
IV	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 55 175 -	100 630
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	162	107
C	PAKOLLISET VARAUKSET		
	1. Eläkevaraukset	71	71
	2. Muut pakolliset varaukset	4 565	5 352
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	8 840	8 184
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen	172 419	152 929
II	Lyhytaikainen	290 686	267 613
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		358 426	371 105

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Hyvinvointialueen tilinpäätöksen arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat ja sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Irtaimen omaisuuden poistot on aloitettu hankintakuukauden tai sitä seuraavan kuukauden aikana. Rakennusten poistot alkavat valmistuspäivästä seuraavan kuukauden alusta.

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteen mukaisesti.

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittäminen on kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Selostus HUS-yhtymän alijäämän käsittelystä tilinpäätöksessä

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointijaosto antoi 20.12.2023 ohjeen HUS-yhtymän alijäämän käsittelystä tilinpäätöksessä. Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin tuli varovaisuuden periaatteen mukaisesti kirjata kirjanpitoonsa osuus HUS-yhtymän alijäämästä vastaaisena menona tai menetyksenä, jos kirjanpitolaissa tarkoitetut kirjaamisen edellytykset täyttyvät. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tilinpäätöksessä vastainen meno esitetään taseessa siirtovelkana kirjanpitolain säännösten mukaisesti.

Alijäämä esitetään hyvinvointialueen kirjanpidossa pakollisena varauksena tai siirtovelkana, koska sitä ei kyetä kattamaan hyvinvointiyhtymän muilla tuloilla. Muilla tuloilla ei tarkoiteta tässä jäsenenä olevien hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin maksuosuuksia tulevilla tilikausilla. Muiden tulojen ennakoinnissa noudatetaan lausunnon perusteluissa kuvattua varovaisuuden periaatetta. Varovaisuuden periaatteen mukaista on kirjata pakollista varausta tai siirtovelkaa aina kun HUS-yhtymän taseessa on kertynyttä alijäämää. Varovaisuuden periaatteen mukaista on myös, että tulot otetaan huomioon vasta kun ne ovat toteutuneet.

Hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin tilinpäätöstä laadittaessa vastaisen menon tai menetyksen määrä tarkistetaan vuosittain vastaamaan osuutta HUS-yhtymän tilinpäätöksen osoittamasta kertyneestä alijäämästä. Pakollista varausta tai siirtovelkaa lisätään, kun HUS-yhtymän kertynyt alijäämä kasvaa, ja vähennetään, kun HUS-yhtymän kertynyt alijäämä vähenee.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu hyvinvointialueen kirjanpitoon asiakaspalveluiden ostoina ja siirtovelkana merkitty osuus HUS-yhtymän alijäämästä, jottei alijäämä tule huomioiduksi kahteen kertaan hyvinvointialueen konsernitilinpäätöksessä

Konsernitilinpäätöstä vastaavien tietojen laatimista koskevat liitetiedot

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on sisällyttänyt tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot. Tietojen esittämisvelvollisuus on syntynyt HUS-yhtymän peruspääomaosuuksien siirtyessä Vantaan ja Keravan kaupungilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023. Tästä syystä vertailuvuotta ei ole esitetty konsernitilinpäätöstä vastaavissa tiedoissa.

Konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot laaditaan samalla tavalla kuin konsernitilinpäätös.

Sisäiset liiketapahtumat ja olennaiset sisäiset katteet eliminoidaan. Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset jaetaan omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Keskinäinen omistus eliminoidaan. Vähemmistöosuudet erotetaan tilikauden ylijäämästä sekä omasta pääomasta. Suunnitelmapoistot oikaistaan vastaamaan hyvinvointialueen poistosuunnitelmaa. Osakkuusyhteisöt yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä.

Hyvinvointialueen asiakaspalveluiden ostoihin ja siirtovelkoihin merkitty palveluiden käytön perusteella määritetty osuus HUS-yhtymän tilikauden 2024 alijäämästä ja edellisten tilikausien alijäämästä on eliminoitu konsernitilinpäätöstä vastaavista tiedoista.

Hyvinvointiyhtymä

HUS-yhtymä on laatinut konsernitilinpäätöksen, jonka lukuja on käytetty suhteellisessa yhdistelyssä. Hyvinvointialueen osittain omistama Puro tekstiilihuoltopalvelut Oy on kokonaisuudessaan yhdistelty HUS-konsernitilinpäätökseen, koska HUS-yhtymän omistusosuus on 50,33 %.

Hyvinvointialueen ja HUS-konsernin välinen kaupankäynti ja sisäiset katteet on eliminoitu suhteellisella menetelmällä ja sisäisten erien erot selvitetty.

Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän **keskinäinen omistus** on eliminoitu kokonaan.

HUS-yhtymä on konsernitilinpäätöksessään erottanut **vähemmistöosuuden** tilikauden tuloksesta sekä konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisönä yhdistellyn Oy Apotti AB:n taseen poistoero on purettu edellisten tilikausien ylijäämään ja laskennalliseen verovelkaan. Hyvinvointialueen taseessa olevaa Apotin osakkeiden hankintamenoa on pääomaosuusmenetelmän mukaisesti oikaistu 21,74 % osuudella Apotin edellisten tilikausien oikaistusta alijäämästä

Hyvinvointialueen taseessa olevaa As. Oy Vantaan Ilolantie 2:sen osakkeiden hankintamenoa on pääomaosuusmenetelmän mukaisesti oikaistu 23,72 % osuudella tilikauden tuloksesta ja edellisten tilikausien alijäämästä. Edellisten tilikausien ja tilikauden 2024 ylijäämään ei ole tehty poistojen oikaisua hyvinvointialueen poistosuunnitelmaa vastaavaksi, koska siihen tarvittavia tietoja ei ole yhtiöltä saatu. Oikaisematta jättäminen ei vaikuta oleellisesti konsernitilinpäätöstä vastaaviin tietoihin.

Julkisyhteisöjen yhteisessä määräysvallassa olevien yhteisöt

Hyvinvointialueesta annetun lain 118.3 § mukaan myös hyvinvointialueiden tai hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän yhteisessä määräysvallassa olevan yhtiön tilinpäätös yhdistellään hyvinvointialueen konsernitilinpäätökseen osakkuusyhteisön tapaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Sama koskee myös hyvinvointialueiden ja kuntien yhteisessä määräysvallassa olevaa yhtiötä sekä hyvinvointialueiden ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevaa yhtiötä.

Hyvinvointialue ei ole sisällyttänyt näiden yhteisöiden tietoja konsernitilinpäätöstä vastaaviin tietoihin muutoin kuin niiden osakkeiden oikaisemattoman hankintamenon osalta. Oikaisematta jättäminen ei vaikuta oleellisesti konsernitilinpäätöstä vastaaviin tietoihin.

4.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Sosiaali- ja terveystuotot	413 486 615,64	381 821 556,50	81 386 357,84	64 513 851,01
Pelastustoimi	30 755 072,17	30 376 449,92	32 000 926,00	31 736 856,11
Yleishallinto ja muut palvelut	56 097 825,34	55 158 523,72	12 690 717,84	16 200 497,00
Toimintatuotot yhteensä	500 341 537,15	467 356 530,14	126 078 001,68	112 451 204,12

Valtion rahoitus		
	2024	2023
Sosiaali- ja terveystuotot	1 043 314 921,82	980 783 187,59
Pelastustoimen tehtävien rahoitus	17 975 234,13	14 643 494,41
Yleishallinto ja muut palvelut		
Valtion rahoitus yhteensä	1 061 290 155,95	995 426 682,00

Palvelujen ostojen erittely		
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	653 243 038,11	643 670 849,36
Muiden palvelujen ostot	156 908 616,90	167 946 020,43
Hyvinvointialueen palv. ostot yhteensä	810 151 655,01	811 616 869,79

Valtuustoryhmille annetut tuet		
	2024	2023
Sosialidemokraattinen aluevaltuustoryhmä	102 000,00	102 000,00
Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä	114 000,00	114 000,00
Perussuomalaisen aluevaltuustoryhmä	48 000,00	48 000,00
Kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmä	12 000,00	12 000,00
Vihreiden aluevaltuustoryhmä	54 000,00	54 000,00
Svenska folkpartiet fullmäktigegrupp (RKP)	12 000,00	12 000,00
Keskustan aluevaltuustoryhmä	18 000,00	18 000,00
Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmä	36 000,00	36 000,00
Liike Nyt aluevaltuustoryhmä	12 000,00	12 000,00
Valta Kuuluu Kansalle aluevaltuustoryhmä	6 000,00	6 000,00
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	414 000,00	414 000,00

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

PYSYVÄT VASTAAVAT

Tasapoisto

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Kehittämismenot	2–5 vuotta
Liikearvo	2–5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2–5 vuotta
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannukset	5–10 vuotta
Muut	2–10 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	20 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	
Kevyt kalusto	5 vuotta
Raskas kalusto	10 vuotta
Toimistokalusteet	3 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta
Muut koneet ja laitteet	5 vuotta
Muu kalusto	5 vuotta

Pakollisten varausten muutokset		
	Konserni	
	2024	2023
Eläkevaraus 1.1.2024	71 220,26	80 387,64
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		-9 167,38
Eläkevaraus 31.12.2024	71 220,26	71 220,26
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.2024	5 056 695,94	5 688 454,99
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella	- 629 202,57	-631 759,05
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.2024	4 427 493,36	5 056 695,94
Muut pakolliset varaukset 1.1.2024	294 995,27	184 775,09
Lisäykset tilikaudella	60 477,19	110 220,19
Vähennykset tilikaudella	- 217 950,55	
Muut pakolliset varaukset 31.12.2024	137 521,92	294 995,28

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	319 215,87	265 938,21	319 215,87	127 121,52
Luovutusvoitot yhteensä				
Muut toimintakulut				
Käyttöomaisuuden myyntitappiot*	-	245 000,00	-	245 000,00
Luovutustappiot yhteensä				

4.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

VASTAAVAA

Aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	-		169 891,37	169 891,37
Lisäykset tilikauden aikana			1 917 543,48	1 917 543,48
Rahoitusosuudet tilikaudella				-
Vähennykset tilikauden aikana				-
Siirrot erien välillä		1 698 125,80	- 1 698 125,80	-
Tilikauden poisto	-	82 728,86		- 82 728,86
Arvonlennukset ja niiden palautukset				-
Poistamaton hankintameno 31.12	-	1 615 396,94	389 309,05	2 004 705,99
*Olennaisia lisäpoistoja ei ole				

Aineelliset hyödykkeet					
	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	-	-	8 598 901,24	3 587 598,46	12 186 499,70
Lisäykset tilikauden aikana				11 016 994,80	11 016 994,80
Rahoitusosuudet tilikaudella					-
Vähennykset tilikauden aikana			- 67 717,83		- 67 717,83
Siirrot erien välillä	6 240,17	5 504 228,23	2 658 535,03	- 8 169 003,43	-
Tilikauden poisto	-	107 026,66	- 2 238 459,64		- 2 345 486,30
Arvonlennukset ja niiden palautukset					-
Poistamaton hankintameno 31.12	6 240,17	5 397 201,57	8 951 258,80	6 435 589,83	20 790 290,37
*Olennaisia lisäpoistoja ei ole					

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet erittely				
Kiinteistöjen liittymismaksut	153 572,70		6 240,17	
Muut maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet yhteensä	153 572,70		6 240,17	

Pysyvien vastaavien sijoitukset				
	Osakkeet ja osuudet			
	Hyv. yhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	53 694 970,68	2 639 519,79		56 334 490,47
Lisäykset		1 205,28		1 205,28
Vähennykset				-
Siirrot erien välillä				-
Hankintameno 31.12.	53 694 970,68	2 640 725,07		56 335 695,75
*Arvonlennuksia ei ole				

Omistukset muissa yhteisöissä						
	Y-tunnus	Hyv. alue omistus osuus	Konsernin omistus-osuus	Hyv.aluekonsernin osuus (1000€)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
Hyvinvointiyhtymät						
HUS-yhtymä	1567535-0	13,85	13,85	34 935	241 776	- 3 688
Osakkuusyhteisöt						
Oy Apotti Ab	2699989-5	14,29	21,74	6 021	204 072	-
As Oy Vantaan Iloantie 2	2700018-2	23,72	23,72	920	100	0
Valtion ja hyvinvointialueiden yhteiset yhtiöt						
Uudenmaan vammaispalvelut Oy	1765939-7	16,00	16,00			
Seure Oy	0800415-3	4,98	4,98			
Sarastia Oy	2360731-5	0,04	0,04			
Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy	3172148-4	0,02	6,99			
Kuntien Tiera Oy	2362180-3	0,0003	0,0003			
Sansia Oy	2364760-8	0,10	0,10			
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy	3324881-1	4,17	4,17	50	25	16
Maakuntien Tilakeskus Oy	2809806-2	3,30	3,30	111	46	28
Yhteensä				42 036,17	446 019,38	- 3 643,85

Saamisten erittely		
	2024	2023
	Lyhytaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset hyvinvointiyhtymiltä, joissa hyv.alue on jäsenenä		
Myyntisaamiset	1 434 070,94	1 456 221,65
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Yhteensä	1 434 070,94	1 456 221,65
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöisöiltä		
Myyntisaamiset	137 816,08	137 816,08
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		10 435,43
Yhteensä	137 816,08	148 251,51
Saamiset yhteensä	1 571 887,02	1 604 473,16

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus				
työterveydenhuollosta	2 042 795,24	2 097 229,84	1 232 045,46	1 381 600,79
EU-tuet ja avustukset	26 905,00	39 733,50		
Muut tulojäämät	3 673 412,15	4 074 431,57		
Saamiset valtionrahoitus	-	28 619 130,90	-	28 619 130,90
Saamatta oleva hankerahoitus	4 317 395,81	6 099 470,33	4 317 395,81	6 099 470,33
ICT Ennakot	2 237 310,48	1 724 393,13	2 237 310,48	1 724 393,13
Kotikuntakorvaukset	-	1 250 523,44		1 250 523,44
Muut siirtosaamiset	5 303 149,88	1 754 381,55	5 303 741,42	1 754 973,09
Tulojäämät yhteensä	17 600 968,56	45 659 294,26	13 090 493,17	40 830 091,68
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	17 600 968,56	45 659 294,26	13 090 493,17	40 830 091,68

VASTATTAVAA

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	37 930 874,93	37 930 874,93	37 930 874,93	37 930 874,93
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	37 930 874,93	37 930 874,93	37 930 874,93	37 930 874,93
Muut omat rahastot	124 300,10	124 300,10		
Vahinkorahaston pääoma 1.1				
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	124 300,10	124 300,10		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	- 101 404 992,54	- 56 575,51	- 104 365 972,90	
Siirto vahinkorahastoon				
Edelliseen tilikauteen kohdistuvan virheen oikaisu	207 742,65		222 258,87	
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	- 101 197 249,89	- 574 638,71	- 104 143 714,03	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 55 175 391,16	- 100 830 353,83	- 56 701 367,84	- 104 365 972,90
Oma pääoma yhteensä	- 118 317 466,02	- 63 349 817,51	- 122 914 206,94	- 66 435 097,97

Pakolliset varaukset		
	Konserni	
	2024	2023
	Pitkäaikainen	Pitkäaikainen
Eläkevastuu	71 220,26	71 220,00
Muut pakolliset varaukset	137 521,92	294 995,27
Vahingonkorvausvaraus		
Ei-suojavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	4 427 493,36	5 056 695,94
Muut pakolliset varaukset yhteensä	4 636 235,54	5 422 911,21

Vieras pääoma		
	2024	2023
	Lyhytaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Yhteensä	0	0
Velat hyv.yhtymille joissa hyv.alue on jäsenenä		
Saadut ennakot		
Ostovelat	12 899 058,74	14 493 682,33
Muut velat		
Siirtovelat	23 580 132,41	18 561 316,88
Yhteensä	36 479 191,15	33 054 999,21
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille		
Saadut ennakot		
Ostovelat	3 460 048,79	4 296 793,90
Muut velat		
Siirtovelat		
Yhteensä	3 460 048,79	4 296 793,90
Vieras pääoma yhteensä	39 939 239,94	37 351 793,11

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	79 763 136,63	74 285 642,35	37 713 570,90	34 706 169,43
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 825 486,03	6 289 120,04	7 587 288,32	6 985 808,03
Korkojaksotukset	264 721,50		264 721,50	116 211,19
Muut menojäämät	4 401 779,20			
HUS alijäämäosuus			23 580 132,41	18 561 316,88
Palkkojen menojäämäajo	3 892 904,09	2 155 692,30	3 892 904,09	2 155 692,30
Valtion toimeksianto rintamaveteraanit	776 534,36	453 889,78	776 534,36	453 889,78
Muut siirtovelat	351 246,53	5 841 651,63		337 947,49
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	94 275 808,34	89 025 996,10	73 815 151,58	63 317 035,10
Siirtovelat yhteensä	94 275 808,34	89 025 996,10	73 815 151,58	63 317 035,10

4.4 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
(1 000 euroa)	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 685	3 027		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 874	4 299	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0	0	0
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 874	4 299	0	0

Vakuudet				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	10,34	10,34		0,00
Pantatut arvopaperit	8,35	8,35	8,35	8,35
Yhteensä	18,69	18,75	8,35	8,35
Hyv.aluekonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		0,00		0,00
Pantatut arvopaperit		0,00		0,00
Yhteensä	0	0,00	0	0,00
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		0,00		0,00
Pantatut arvopaperit		0,00		0,00
Yhteensä	0	0,00	0	0,00
Vakuudet yhteensä	18,69	18,75	8,35	8,35

Vuokravastuut				
1 000 €	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	422 377	420 266	364 962	358 231
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	31 155	21 533	10 174	10 494
Maa-aluiden vuokravastuut				
Muut vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	453 532	441 799	375 136	368 725
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	58 598	52 852	44 757	39 573
Siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)				
Siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta				

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				0
Jäljellä oleva pääoma				0
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	90 457	59 996	35 243	27 289
Jäljellä oleva pääoma	69 307	47 640	25 228	23 265

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt 1 000 €				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset		719		563
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus		719		563
Sopimusvastuut yhteensä		719		563
Osuus hyvinvointiyhtymän alijäämästä*				
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 193	766	1 169	685
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				

4.5 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2024	2023
Sosiaali- ja terveydenhuolto	5023	4 560
Pelastustoimi	522	538
Yleishallinto ja muut palvelut	463	384
Yhteensä	6008	5 482

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2024	2023
Sosialidemokraattinen aluevaltuustoryhmä	70 866,56	70 574,06
Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä	46 329,63	45 465,90
Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä	11 665,05	11 212,40
Kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmä	5 020,00	4 120,00
Vihreiden aluevaltuustoryhmä	32 605,22	31 500,17
Svenska folkpartiet fullmäktigegrupp (RKP)	7 822,00	7 922,00
Keskustan aluevaltuustoryhmä	4 298,50	5 933,63
Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmä	14 899,46	16 151,76
Liike Nyt aluevaltuustoryhmä	2 323,85	2 390,95
Valta Kuuluu Kansalle aluevaltuustoryhmä	-	-
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	195 830,27	195 270,87

Tilintarkastajan palkkiot	2024	2023
Tarkastusyhteisö Talvea Julkishallinnon palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	60 845,50	15 845,50
Muut palkkiot	3 550,00	
BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot		6 500,00
Tilintarkastajan lausunnot		7 230,00
Muut palkkiot		4 635,00
Palkkiot yhteensä	64 395,50	34 210,50

Liitetietona on esitetty tiedot hyvinvointialueen ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona on esitetty myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Tietoja yksittäisistä liiketoimista on yhdistelty, ellei tietojen erillinen esittäminen ole välttämätöntä arvioitaessa liiketoimen vaikutusta hyvinvointialueen taloudelliseen asemaan.

Intressitahoilla tarkoitetaan oikeushenkilöä, joka on hyvinvointialueen kanssa määräysvaltasuhteessa tai osakkuusyhteyssuhteessa. Intressitahoihin luetaan lisäksi hyvinvointialuejohtaja, aluehallituksen jäsen ja varajäsen sekä hyvinvointialueen muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat.

Hyvinvointialueen kanssa määräysvaltasuhteessa olevia oikeushenkilöitä ei ole. Osakkuusyri-tyssuhteessa olevia yhtiöitä on kaksi, Oy Apotti Ab ja As. Oy Vantaan Ilolantie 2.

Liitetietona esitetään Hyvinvointialueen ja Oy Apotti Ab:n välisten liiketoimien arvo. Muiden intressitahojen kanssa toteutetut liiketoimet eivät ole olennaisia.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue omistaa 31.12.2024 Oy Apotti Ab:n osakekannasta 21,74 %. Yhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asia- kas ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omakustannushintaan. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajille eikä se jaa osakkeenomistajille osinkoa. Mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Apotti-järjestelmän osakkaat Länsi-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan ja Keski-Uudenmaan hyvin- vointialue luopuivat Apotin osakkeista vuoden 2024 aikana Vantaan ja Keravan hyvinvointi- alueen aluevaltuusto 10.6.2024 § 41 päätti Oy Apotti Ab:n omistus- ja takausjärjestelyistä, jonka jälkeen aluehallitus kokouksessaan 18.6.2024 § 125 käsitteli Oy Apotti Ab:n omistusjär- jestelyt ja hyväksyi irtautumissopimuksen. Irtautumisen myötä Apotin omistajiksi jäivät HUS- yhtymä, Helsingin kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Yhtiö on veloittanut hyvinvointialueelta vuoden 2024 aikana 21,9 milj. euroa, jotka perustuvat osakassopimukseen. Summasta 1,9 milj. euroa on hyvinvointialueen osuus yhtiön toiminta- kuluista ja 6,4 milj. euroa yhtiön poistoista. Asiakas- ja potilastietojärjestelmän tuotannonai- kaisia kustannuksia on laskutettu 13,3 milj. euroa ja muuta erillislaskutusta 0,3 milj. euroa. Hyvinvointialue on veloittanut Oy Apotti Ab:lta 0,1 milj. euroa resurssilaskutuksena.

Oy Apotti Ab:n osakkeet ja Vantaan ja Keravan kaupunkien yhtiölle myöntämät takaukset siir- tyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023. Vuoden 2024 Apotin omistusjärjeste- lyjen seurauksena Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen takausten yhteissumma nousi 25,2 milj. euroon (31.12.2024).

5 LUETTELOT JA SELVITYKSET

5.1 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Kirjanpitolain 2:10 §:n mukaan tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muukin mahdollinen liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Poikkeuksina kirjanpitolain 2:10 §:ään ovat muun muassa EU-hankkeiden kirjanpitoasiakirjat (10 vuotta) sekä kiinteistöinvestointiin liittyvät laskut, tositteet ja selvitykset (13 vuotta).

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP
Rahoituslaskelmat	SAP
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP
Päiväkirja	SAP
Pääkirja	SAP
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	SAP
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenhyvinvointiyhtymiltä	SAP
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä	SAP
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	SAP
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	SAP
Tilin 254600 Ostovelat jäsenhyvinvointiyhtymille	SAP
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille	SAP
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	SAP
Tilin 254900 Ostovelat muille	SAP
Tositelajit ja numerosarjat 2022	SAP
Tililuettelo vuodelta 2022	SAP
Hoitotarvikevaraston varastokirjanpito	SAP
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	usb
Ostolaskut ja Muistiotositteet	Rondo

5.2 LUETTELO TOSITELAJEISTA

Tositelaji	Tositelajin nimi	Tositenumerot
01	Palvelukassa	13802001 - 13802167
AA	Käyttöom.kirjaus	10000000 - 10000008
AB	Kirjanpitotosite	990000000 - 990000168
AF	Poistokirjaukset	30000000 - 30000016
AZ	Investointien purku	20000000 - 20000052
BA	Konekielinen tiliote	60000000 - 60059071
BM	Ostomaksu,autom.	240000000 - 240230812
D5	Saku/Merlot Medi	540000000 - 540018631
DP	Perintätoim.rahatil.	80000000 - 80010088
DT	Asiakkaat - tasaus	190000020 - 190007599
DV	Myyntisuor.autom.	140000000 - 140323915
DZ	Myyntisuor.manuaal.	140275210 - 140280405
K6	Apotti-maksut	340000000 - 340040116
K7	Apotti-maksusitoumus	360000000 - 360040621
KH	Toimittajat-vel.(SAP)	200000000 - 200005123
KR	Toimittajat - lasku	210000000 - 210158376
KT	Toimittajat -tasaus	240006742 - 240231003
PA	Tuntipalkat ja palkkiot	17110001 - 17110130
PR	Hinnanmuutos	420000000 - 420000019
RE	Lasku - brutto (MM)	440000000 - 440005522
RV	Myyntilasku (SD)	1000000000 - 1000399123
SA	Pääkirjatilitosite	110000000 - 110000228
SB	Rondo FI tosite	120000000 - 120000766
ST	Pk-tilit - tasaus	390000437 - 390034286
SU	Alv-jälkikirjaustos.	119000000 - 119024830
UO	Ulosottotilitykset	570000000 - 570000001
WA	Tavarantuovutus	450000000 - 450024833
WE	Tavarantuastanotto	460000000 - 460000715
WI	Inventointitosite	470000000 - 470000325

5.3 TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Vuosikate euroa/asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulo}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/ asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Hyvinvointialueen asukasmäärä

Lainakanta 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta

Lainat euroa/asukas

= Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätös-
vuoden päättymispäivän mukaisella hyvinvointialueen asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä +
Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

= Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden
määrä tilinpäätös-
vuoden päättymispäivän mukaisella hyvinvointialueen asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Hyvinvointialueista annetun lain 22§:n mukaan aluevaltuusto päättää tilivelvollisten nimeämisestä. Tilinpäätöstä ja tilintarkastuskertomusta käsitellessään aluevaltuuston on otettava kantaa myös tilivelvollisten vastuuvapauteen. Tilintarkastuskertomuksessa tullaan esittämään, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisia ovat aluehallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet sekä kunkin tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavina viranhaltijoina voidaan pitää ainakin toimielimen esittelijöitä sekä toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita.

Vastuuvapauden myöntäminen tarkoittaa, ettei tilivelvollisille enää voida kohdistaa vahingonkorvausvaatimusta. Vastuuvapauden myöntäminen ei kuitenkaan vapauta rikosoikeudellisesta vastuusta tai siitä aiheutuvasta mahdollisesta myöhemmästä korvausvastuusta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt 12.12.2023 pidetyssä kokouksessa (§ 126) tilivelvollisten nimeämisen vuodelle 2024 seuraavasti:

Toimielinten jäsenet

- Aluehallituksen jäsenet ja varajäsenet
- Aluehallituksen yksilöasioiden jaoston jäsenet ja varajäsenet
- Aluehallituksen lasten, nuorten ja perheiden palvelut-jaoston jäsenet
- Aluehallituksen edunvalvontajaoston jäsenet
- Aluehallituksen terveydenhuollon palvelut- jaoston jäsenet
- Aluehallituksen aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelut- jaoston jäsenet
- Aluehallituksen vanhusten palvelut-jaoston jäsenet
- Nationalspråksnämnden / kansalliskielilautakunnan jäsenet
- Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan jäsenet
- Pelastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet
- Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet

Esittelijät

- Aluehallituksen esittelijä (hyvinvointialuejohtaja ja varahenkilöt)
- Aluehallituksen yksilöasioiden jaoston esittelijä
- Aluehallituksen lasten, nuorten ja perheiden palvelut-jaoston esittelijä
- Aluehallituksen edunvalvontajaoston esittelijä
- Aluehallituksen terveydenhuollon palvelut- jaoston esittelijä
- Aluehallituksen aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelut- jaoston esittelijä
- Aluehallituksen vanhusten palvelut-jaoston esittelijä
- Nationalspråksnämnden / Kansalliskielilautakunnan esittelijä

- Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan esittelijä
- Tarkastuslautakunnan esittelijä (tarkastuspäällikkö)

Toimialojen, palvelualueiden sekä tehtäväalueiden ja yksiköiden tilivelvolliset viranhaltijat

- Hyvinvointialuejohtaja
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja
- Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja
- Terveystieteiden palvelujen toimialajohtaja
- Konsernipalvelujen toimialajohtaja
- Vanhusten palvelujen toimialajohtaja
- Pelastusjohtaja
- Terveystieteiden palveluiden palvelualuejohtajat:
 - Terveystieteiden palveluiden palvelualuejohtaja
 - Sairaalan palveluiden palvelualuejohtaja
 - Suun terveystieteiden palveluiden palvelualuejohtaja
- Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelualuejohtajat:
 - Perheiden ennalta ehkäisevien palveluiden palvelualuejohtaja
 - Perheitä tukevien palveluiden palvelualuejohtaja
 - Perheiden erityispalveluiden palvelualuejohtaja
- Aikuissosiaalityön ja vammaisten palveluiden palvelualuejohtajat:
 - Aikuissosiaalityön palveluiden palvelualuejohtaja
 - Vammaispalveluiden palvelualuejohtaja
- Vanhusten palveluiden palvelualuejohtajat:
 - Kotona asumisen palveluiden palvelualuejohtaja
 - Hoiva-asumisen palveluiden palvelualuejohtaja
- Konsernipalveluiden palvelualuejohtajat:
 - Järjestämisen tuen johtaja
 - Talousjohtaja
 - Hallintojohtaja
 - Henkilöstöjohtaja
 - Tietohallintojohtaja
 - Tilakeskuspäällikkö

sekä muut henkilöt, joita asemansa perusteella voidaan pitää tehtäväalueensa johtavina viranhaltijoina.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 117 §).

7 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, Aluehallitus

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 25.3.2025

LIITE 1. SITOVIEN TAVOITTEIDEN RAPORTOINTI

Sitovat tavoitteet 2024

Tavoite	Mittari	Lähtötaso TP 2022 tai muu vertailutieto	Tavoitetaso 2024	Toimeenpano- ja raportointivastuu	Tavoitteen toteutuminen
Vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta					
1. Nuorten (13–17-vuotiaiden) kiireelliset sijoitukset vähenevät lastensuojelupalvelujen avulla	13–17-vuotiaiden kiireellisten sijoitusten kohteena olevien lasten määrä vuoden aikana, % ikäluokasta	Kiireellisesti sijoitettuja nuoria 1,1 % alueen 13–17-vuotiaista (2022)	0,9 %	Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen johtaja	Toteutuu
Raportointi Vuoden 2024 aikana 0,9 % alueen 13–17-vuotiaista oli kiireellisesti sijoitettuna (1–12/2023 1,1 %). Nuorten kiireellisten sijoitusten tarvetta pyrittiin vähentämään kehittämissyhteistyöllä lastensuojelun sosiaalityön, lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun kotiin vietävien palvelujen kesken. Kiireellisiä sijoituksia tehtiin 22 vähemmän kuin edellisvuonna.					
2. Ikääntyneiden toimintakykyä ja kotona asumista tuetaan hyvinvointia edistävillä toimilla, kuntouttavilla ja vaikuttavilla palveluratkaisuilla sekä tarkoituksenmukaisilla terveydenhuollon palveluilla	Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä	93,4 % (2022)	93,4 %	Vanhusten palvelujen johtaja	Toteutuu
Raportointi Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta oli 94,1 % (31.12.2024). Kaikille yli 75-vuotiaille lähetettiin kotiin Seniorineuvonnan info-kortti, jossa on perustieto ja yhteystiedot Seniorineuvontaan sekä Hyvinvointikiertueen kohtaamispaikat ja ajat. Erilaisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa kohdattiin yli 2 000 ikääntynyttä. Erilaisilla informatiivisilla painotuotteilla lähestyttiin noin 29 000 tiedonjanoista, ikääntyneiden palveluoppaita oli 10 500. Kotihoidon ja yhteisöllisen asumisen asiakkaiden sosiaalista ohjausta vahvistettiin. Kotihoidon oman tuotannon osalta käynnistettiin kotihoidon lääkäriyön pilotti, ja kotihoidon asiakkaiden ennakoivaa terveyden ja hyvinvoinnin tukea vahvistettiin. Kotihoidon ostopalvelujen asiakkaiden osalta pilotointia edistettiin hyvin. Omaishoitoperheiden tueksi käynnistettiin tutkimus sekä pilotti, jossa selvitetään, kuinka kotiin tarjottava lääkäri- ja sairaanhoitajapalvelu voi tukea perheiden terveyttä ja jaksamista. Pilotti on tavoittanut hyvin omaishoitoperheitä mukaan.					
3. Vaikuttavilla neuvonnan ja ohjauksen palveluilla vähennetään aikuissosiaalityön pitkäaikaisen asiakkuuden tarvetta.	Sosiaalineuvonnan tiimin kontakteissa olleiden asiakkaiden määrä suhteutettuna suunnitelmallisen sosiaalityön asiakasmäärään	8,2 % (8/2023)	9,0 %	Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen johtaja	Toteutuu
Raportointi Sosiaalineuvonnan tiimin kontakteissa olleiden asiakkaan osuus suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaista oli 19 % loka-joulukuussa 2024. Sosiaalineuvonnassa otettiin toukokuussa 2024 käyttöön chat-palvelu, jonka kautta asiakkaat ovat saaneet nopeasti ohjausta ja neuvontaa ilman jonotusta. Chatin käyttö on lisännyt yhteydenottojen määrää.					
4. Parannamme pelastustoiminnan ja ensihoidon saatavuutta ja vaikuttavuutta kehittämällä palveluverkkoa ja hyödyntämällä uusia ratkaisuja	Tikkurilan valmiusasema aloittaa toimintansa vuoden 2024 aikana	Rakentaminen aloitettu vuonna 2023	Tikkurilan valmiusasema on aloittanut toimintansa	Pelastusjohtaja	Toteutuu
Raportointi Tikkurilan valmiusasema valmistui, ja pelastustoiminnan sekä ensihoidon operatiivinen toiminta käynnistyi Tikkurilassa 1.10.2024.					

Tavoite	Mittari	Lähtötaso TP 2022 tai muu vertailutieto	Tavoitetaso 2024	Toimeenpano- ja raportointivastuu	Tavoitteen toteutuminen
Parannamme palvelujamme					
5. Terveysasemien vastaanotoille pääsy nopeutuu	Terveysasemien kiireettömään hoitoon pääsy, 14 vuorokaudessa palvelun saaneiden osuus %	59 % (2022)	100 %	Terveydenhuollon palvelujen johtaja	Toteutuu osittain
Raportointi Terveysasemien kiireettömään hoitoon pääsi joulukuussa 14 vuorokauden kuluessa 40 % potilaista (2024 ka 49 %, 2023 ka 54 %)). Käytetty mittari ei kuitenkaan kuvaa jonon pituutta eikä mittaa kaiken hoidon toteutumista määräajassa; mittari kuvaa vain niitä potilaita, joilla hoidon tarpeen arvioinnissa todettiin hoidon tarve 14 vrk:ssa. Joulukuussa 95 % 3 kk hoitotakuun piiriin kuuluvista potilaista pääsi hoitoon määräajassa (2024 ka 95 %, 2023 ka 98 %). Vuonna 2024 odotusaika ylittyi keskimäärin 7,8 vrk niillä potilailla, jotka eivät päässeet määräajassa hoitoon. Omatiimi-toimintamalli otettiin käyttöön kaikilla hyvinvointialueen terveysasemilla 3.5.2024.					
6. Suun terveydenhuollon vastaanotolle pääsy nopeutuu	Suun terveydenhuollon hammaslääkärin kiireettömään hoitoon pääsy, 90 vrk:ssa palvelun saaneiden osuus %	66 % (2022)	100 %	Terveydenhuollon palvelujen johtaja	Toteutuu osittain
Raportointi Suun terveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsi joulukuussa 120 vuorokauden kuluessa 96 % potilaista (2024 ka 93 %, 2023 ka 81 %) ja 90 vuorokauden kuluessa 73 % potilaista (2024 ka 74 %, 2023 ka 70 %). Omatimimallin kehittämisessä edettiin: joustavan vastaanoton toimintamalli on vakiintunut osaksi arkityötä, omahammaslääkäri- ja omasuuhygienisti-mallin sekä lohkeamapoliklinikan pilotointi aloitettiin 10/2024. Hoitoon pääsyn tavoitetasoksi on hyvinvointialueella määritelty 90 vrk, joka on tiukempi kuin hoitotakuulain velvoittama aika. Hoitotakuulain velvoittamat hoitoon pääsyajat ovat olleet 1.9.2023 alkaen 4 kk, 1.11.2024 alkaen 3 kk ja 1.1.2025 alkaen 6 kk.					
7. Lasten ja nuorten mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalveluihin pääsy paranee.	Odotusaika kasvatus- ja perheneuvontaan pääsyyn (0–17-vuotiaat), 14 vrk:ssa palvelun saaneiden osuus %	Uusi mittari, ei lähtötasotietoa. (V. 2021 odotusaika Vantaa 184 vrk, Kerava 23 vrk)	100 %	Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen johtaja	Toteutuu osittain
Raportointi 14 vuorokaudessa palvelun saaneiden osuus oli vuoden lopussa 39 %. Lakisääteisessä 90 vrk:ssa palveluun pääsi 100 % asiakkaista. Perheneuvolapalveluissa palveluun pääsy oli koko vuoden sujuvaa ja toteutui lakisääteisessä 3kk:n määräajassa. Kasvatus- ja perheneuvontaan (0–12-vuotiaat ja heidän vanhempansa) jonossa olevien ka. odotusaika oli vuonna 2024 21 vrk, kun se vuotta aikaisemmin oli 52 vrk. Palveluun pääsyn nopeutumiseen vaikutti keskeisellä tavalla keskivaikeiden mielenterveyden häiriöiden hoidon siirto uuteen lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikköön. Muutoksen myötä asiakkaiden palveluja ja palvelupolkuja kehitettiin varhaisemman vaiheen tuen suuntaan. Yksikössä panostettiin esimerkiksi ryhmätoimintojen ja vauvaperhetyön kehittämiseen.					
	Odotusaika nuorten psykososiaaliin palveluihin pääsyyn, 14 vrk:ssa palvelun saaneiden osuus %	Uusi mittari, ei lähtötasotietoa. (V. 2021 odotusaika Vantaa 50 vrk, Kerava 30 vrk)	100 %	Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen johtaja	Toteutuu osittain

Raportointi 14 vuorokaudessa palvelun saaneiden osuus oli vuoden lopussa 73 %. Lakisääteisessä 90 vrk:ssa palvelun saaneiden osuus oli 100 %. Perheneuvolapalvelujen nuorten psykososiaalisen tuen tiimiin palveluun pääsy oli koko vuoden sujuvaa. Palveluun pääsyn nopeutumiseen vaikutti keskeisellä tavalla keskivaikeiden mielenterveyden häiriöiden hoidon siirto uuteen lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikköön. Muutoksen myötä asiakkaiden palveluja ja palvelupolkuja kehitettiin varhaisemman vaiheen tuen suuntaan. Yksikössä panostettiin esimerkiksi nuorten vanhemmille suunnatun tuen ja nuorten päihdearvointien kehittämiseen. Asukasviestintää ja kumppanitahojen perehdytystä toteutettiin tehostetusti, jotta nuoret ja heidän vanhempansa löytäisivät palveluun aiempaa paremmin.					
	Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin kiireettömään hoitoon pääsy, 14 vrk:ssa palvelun saaneiden osuus %	Uusi mittari, ei lähtötasotietoa	100 %	Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen johtaja	Ei toteudu
Raportointi Palvelun saaneiden osuus 14 vrk:ssa oli 0 %, 90 vrk:ssa 32 % (seurantajakso 1–12/2024). Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikössä hoitotakuu (3 kk) toteutui ensimmäisen vuosipuoliskon aikana, mutta kevään ja syksyn vilkkaan potilasohjauksen vuoksi nuorten tiimin osalta odotusaika kasvoi joulukuussa noin 5 kk:n mittaiseksi ja lasten tiimin osalta 4 kk:n mittaiseksi. Erityisesti 12–18-vuotiaita nuoria ohjautui yksikköön paljon, ja heitä hoidettiin ikärajoista joutaen lasten ja nuorten tiimien yhteistyönä.					
8. Verkkosivut ovat esteettömät ja saavutettavat ja tieto palveluista löytyy helposti	Verkkosivuanalytiikka: Hakutoiminnon käyttäminen yhden istunnon aikana: joudutaanko hakua käyttämään useita kertoja vai löytyykö tieto nopeasti	3,8 hakua yhden istunnon aikana (lähtötaso tarkasteluvälillä 5.2.-4.9.2023)	3,0 hakua yhden istunnon aikana	Konsernipalvelujen johtaja /viestintäjohtaja	Toteutuu
Raportointi Vuoden 2024 lopulla hakukertoja yhden istunnon aikana oli 2,2. Hakukertojen määrä istuntoa kohden laski systemaattisesti vuoden aikana. Loppuvuoden aikana mm. lisättiin hakusanoja palveluiden ja toimipisteiden sivuille, lisättiin ennakoiva tekoäly verkkosivuille, nostettiin käytetyimmät palvelut etusivulle painikkeiksi ja lisättiin tekoälyehdotukset 0-hakutuloksiin. Vuoden 2024 aikana tehtyjen kehittämistoimien seurauksena asiakkaat löytävät sisältöä helpommin, ja tuloksettomien hakujen määrä vähentyi.					
9. Hyvinvointialueen tietosuoja- ja tietoturvapalvelu on ennakoivaa, vaikuttavaa	NIS2-direktiivin mukaiset vaatimukset täyttävä tietoturva käytössä (24 tunnin ensiraportointivelvollisuus)	Nykyvaatimukset täyttävä tietoturva ja -suoja	NIS2-direktiivin mukaiset vaatimukset täyttävä tietoturva käytössä	Konsernipalvelujen johtaja/tietohallintojohtaja	Toteutuu
Raportointi Tietoturvapäällikkö rekrytoitiin ja tietoturvapalvelu organisoitiin uudelleen. Kaksi päällikköä on suorittanut tietoturvaan liittyvän JET-tutkimuksen. NIS2-projektissa saavutettiin direktiivin mukainen perusvalmius, joka mahdollistaa tietoturvahavaintojen havaitsemisen ja reagoinnin edellytyksissä aikarajoissa.					
Tavoite	Mittari	Lähtötaso TP 2022 tai muu vertailutieto	Tavoitetaso 2024	Toimeenpano- ja raportointivastuu	Tavoitteen toteutuminen
Arvostamme henkilöstöämme					
10. Henkilöstö voi hyvin	Lähtövaihtuvuus	10,9 % (1–6/2023), ennuste vuodelle 2023 21 %	Lähtövaihtuvuus alle 15 %	Konsernipalvelujen johtaja/henkilöstöjohtaja	Ei toteudu
Raportointi Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus (1–12/2024) oli 16,7 %. Eniten vaihtuvuutta oli lähihoitajan, sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan ammattiryhmissä.					

	Terveysperusteiset poissaolot	Terveysperusteisten poissaolosten osuus työpäivistä 6,5 %, joista mielenterveysperusteisia on n. 40 % (1–6/2023)	Terveysperusteiset poissaolot alle 4,8 % työpäivistä, ja mielen-terveysperusteisten poissaolosten osuus on pienentynyt vuodesta 2023.	Konsernipalvelujen johtaja/henkilöstöjohtaja	Toteutuu
Raportointi Terveysperusteisia poissaoloja oli toimintavuonna 4,4 % (16,21 pv/hlö). Terveysperusteista poissaoloista mielenterveysperusteisia poissaolopäiviä oli 19,6 %.					
11. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on haluttu työnantaja	Työnantajan suositteleminen, %-osuus työntekijöistä, jotka suosittelevat VAKEa (täysin ja melko samaa mieltä olevien osuus)	73 % (09/2023)	Suositteluluku; yli 80 %	Konsernipalvelujen johtaja/henkilöstöjohtaja	Ei toteudu
Raportointi Vuoden 2024 viimeisellä Pulssi -mittauskierroksella (10–11/2024) 70 % suosittelee omaa työpaikkaansa tuttavilleen.					
Tavoite	Mittari	Lähtötaso TP 2022 tai muu vertailutieto	Tavoitetaso 2024	Toimeenpano- ja raportointivastuu	Tavoitteen toteutuminen
Toimimme yhdessä					
12. Asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä edistetään hyvinvointisuunnitelman mukaisesti	Hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toimeenpano	Hyvinvointisuunnitelma on valmis v. 2023	Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä toteutetaan suunnitelman mukaisesti	Konsernipalvelujen johtaja/asiantuntija- ja kehittämispalvelujen johtaja	Toteutuu
Raportointi Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutus ja niiden raportointi jatkuu edelleen suunnitelmallisesti. Koonti toimenpiteiden toteutumisesta julkaistaan osana maaliskuussa 2025 valmistuvaa hyte-raporttia. Koonti sisältää katsauksen myös alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilannekuvaan. VAKEn ja kaupunkien elintapaneuvonnan yhteistyöverkosto aloitti toimintansa syyskuussa, ja toiminta jatkuu suunnitellusti. VAKEn hyte-palvelutarjotin julkaistiin hyvinvointialueen verkkosivuilla joulukuussa 2024. Yksinäisyyden palvelupolkutyö käynnistettiin. Esteettömyyden osalta ensimmäisen esteettömyyskävely toteutettiin marraskuussa. Kaatumisen ehkäisyn kehittämistyössä käynnistettiin useita eri toimenpiteitä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.					
13. Toimiva järjestöyhteistyö tukee hyvinvointialueen palveluja	Järjestöjen ja toimialojen kokemus yhteistyöstä (kysely)	Järjestöyhteistyön perusrakenteet on luotu v. 2023	Kokemus yhteistyöstä on hyvä	Konsernipalvelujen johtaja/asiantuntija- ja kehittämispalvelujen johtaja	Toteutuu
Raportointi Marraskuussa toteutetussa järjestöjen sidosryhmäkyselyssä 69 % vastaajista arvioi järjestöyhteistyön toimivan tällä hetkellä melko hyvin, hyvin tai erittäin hyvin. Vastaajista 32 % piti järjestöyhteistyötä vähintään hyvänä tai erittäin hyvänä. Sidosryhmäkyselyssä 51 % järjestöistä arvioi ohjauksen järjestöjen palveluihin toimivan melko hyvin, hyvin tai erittäin hyvin.					
	Järjestöjen ja toimialojen konkreettinen yhteistyö on rakentunut	Järjestöyhteistyön perusrakenteet on luotu v. 2023	Järjestöjen osaaminen on rakentunut osaksi palveluketjuja	Konsernipalvelujen johtaja/asiantuntija- ja	Toteutuu

				kehittämispalvelujen johtaja	
Raportointi Järjestöyhteistyön neuvottelukunta aloitti toimintansa ja kokoontui vuonna 2024 kahdesti. Käsittelyssä oli muun muassa järjestöyhteistyön nykytila ja verkostoyhteistyö. Vuoden 2025 järjestöavustusten haku toteutettiin lokakuussa 2024. Avustusten arviointi toteutettiin joulukuussa 2024. Arviointimallia kehitettiin vuonna 2024 läpinäkyvämmäksi, ja arvioinnissa kuultiin toimialojen tarpeita tulevan vuoden avustettavista järjestöistä. Järjestöverkostojen kehittämistyötä jatkettiin, samoin Hyte-avainhenkilöverkoston juurruttamis- ja kehittämistyötä.					
Tavoite	Mittari	Lähtötaso TP 2022 tai muu vertailutieto	Tavoitetaso 2024	Toimeenpano- ja raportointivastuu	Tavoitteen toteutuminen
Huolehdimme kestävästä taloudesta					
14. Talousarvion vuosikate toteutuu suunnitellusti	Talousarvion vuosikate	Talousarvio 2024	Hyvinvointialueen talousarvion vuosikate toteutuu	Konsernipalvelujen johtaja/ talousjohtaja	Toteutuu
Raportointi Hyvinvointialueen talousarvion vuosikate toteutui selvästi talousarviota pienempänä. Talouden tasapainottamista tuki uudistusohjelman ja säästöohjelman toimenpiteiden systemaattinen toimeenpano.					
15. Hyvinvointialueen uudistusohjelmaa toteutetaan suunnitelmallisesti	Hyväksytyn ohjelman mukaisten toimenpiteiden toimeenpano	Uudistusohjelma valmistelussa	Uudistusohjelma hyväksytty, ja ensimmäisen vuoden toimenpiteet käynnissä suunnitelmallisesti	Hyvinvointialuejohtaja	Toteutuu
Raportointi Aluevaltuusto hyväksyi uudistusohjelman kokouksessaan 29.4.2024. Uudistusohjelma sisältää yli 160 konkreettisia tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta parantavaa toimenpidettä, jotka painottuvat vuosille 2024–2026. Vuoden 2024 lopussa tehdyn seurannan perusteella toimenpiteistä valtaosa (58 %) oli käynnistynyt ja etenemässä suunnitellusti, noin 8 % toimenpiteistä oli valmiita, noin 21 %:n arvioidaan käynnistyvän suunnitellusti myöhemmin ja noin 15 % oli käynnistynyt mutta toteutumisessa tunnistettiin haasteita. Vain yhden toimenpiteen osalta arvioitiin, ettei se toteudu lainkaan. Vuoden 2024 osalta uudistusohjelman toimeenpanossa onnistuttiin ylittämään vuodelle asetetut taloudelliset tavoitteet.					
16. Ajantasainen tilannekuvaraportointi tukee johtamista ja päätöksentekoa	Tarkoituksenmukainen tilannekuvaraportti käytettävissä johdon ja päätöksenteon tarpeisiin	Raportin hyödyt vajavaisesti käytössä	Tilannekuvaraportti käytettävissä johdon ja päätöksenteon tarpeisiin	Konsernipalvelujen johtaja/ tietohallintojohtaja	Toteutuu
Raportointi Johdolle ja asiantuntijoille tuotettiin HVA-johtamisen raportointikokonaisuus, joka sisältää useita Power BI raportteja sekä laajasti mittareita. Tilannekuvien kehitystä laajennetaan vielä operatiivisempaan johtamiseen, ja olemassa olevaa raportointia laajennetaan tarpeiden mukaan jatkossa.					
17. Tuotantotapa-analyyysien avulla arvioidaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen kustannusvaikuttavuutta	Laaditut tuotantotapa-analyyisit, lkm	Toiminta käynnistetty v. 2023	Kuusi tuotantotapa-analyyisia laadittu	Konsernipalvelujen johtaja/ Järjestämisen tuen johtaja	Toteutuu
Raportointi Vuonna 2024 toteutettiin yhdeksän tuotantotapa-analyyysiä: vanhusten kotona asumista tukevat palvelut, vammaisten asumispalvelujen selvitys, jälkihuollon, lapsiperheiden kotiin vietävien palvelujen, terveysaseman ulkoistamisen tai yhtiöittämisen, skopiatutkimusten ja opioidikorvaushoidon, sosiaalisen kuntoutuksen ja vammaisten kotiin vietävien palvelujen ja tapaamispaikkatoiminta analyyisit. Lisäksi toteutettiin useita seurantoja aikaisemmin toteutetuille tuotantotapa-analyyseille.					

